

တၢ်မၤဖိအတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိ
လီၤ

The Apostles' Creed

တၢ်မၤလိ (၅)
Lesson Five

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်
The Church

တၢ်ဂ့ၢ်ခိတီတဖၣ် **TABLE OF CONTENTS**

၁. တၢ်ကတိၤလၢညါ **INTRODUCTION** ၃

၂. တၢ်ပာ်ဂၢၢ်ပာ်ကျၢတၢ် **SANCTION** ၄

    (က) လံာ်စီဆံၣ်လီၤလံာ် **Old Testament**

    (ခ) ယုဒ်ဂျူး **Jesus**

    (ဂ) တၢ်ဒုးဘၣ်ထွဲတၢ်တဖၣ် **Implications**

        ၁) တၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိ **Purpose**

        ၂) ပှၤစ့ၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤတၢ်ဒီးတၢ်ပှၤတစ့ၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤတၢ်တဖၣ် **Believers and Unbelievers**

        ၃) တၢ်မၤလၢအလီၤဘၣ်ပှၤတဖၣ် **Obligations**

၃. တၢ်စီတၢ်ဆံၣ် **HOLY** ၁၁

    (က) အခိပညိၣ် **Definition**

    (ခ) ပှၤဂီၢ်မုၢ် **People**

        ၁) တၢ်အိၣ်ဖိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၤသ့ **Visible Church**

        ၂) တၢ်အိၣ်ဖိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၤတသ့ **Invisible Church**

၄. တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ခဲလၢာ် **CATHOLIC**.....၁၆

    (က) အခိပညိၣ် **Definition**

    (ခ) တၢ်အိၣ်ဖိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၤသ့အတၢ်ဘၣ်ပးဒီးတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ခဲလၢာ် **Visible Catholic Church**

    (ဂ) တၢ်အိၣ်ဖိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၤတသ့အတၢ်ဘၣ်ပးဒီးတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ခဲလၢာ် **Invisible Catholic Church**

        ၁) ပှၤအုၣ်က့ၤခီၣ်က့ၤတၢ်တဂၤ **One Savior**

        ၂) တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘိတမံၤ **One Religion**

၅. တၢ်ရူလိၣ်မုၢ်လိၣ်သး **COMMUNION** ၂၃

    (က) တၢ်အိၣ်ဖိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၤသ့ **Visible Church**

        ၁) တၢ်ဘျူးတၢ်ဖိၣ်အကျဲတဖၣ် **Means of Grace**

        ၂) နီၢ်သးအတၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ် **Spiritual Gifts**

        ၃) တၢ်မီးတၢ်လီၤတၢ်သူတၢ်စွဲတဖၣ် **Material Goods**

    (ခ) တၢ်အိၣ်ဖိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၤတသ့ **Invisible Church**

        ၁) တၢ်သးစဲဘူးဒီးခရံၣ် **Union With Christ**

        ၂) တၢ်သးစဲဘူးဒီးပှၤစ့ၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤတၢ် **Union With Believers**

၆. တၢ်ကတိၤလၢခံ **CONCLUSION** ၂၉

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် The Church

တၢ်ကတိၤလၢညါ INTRODUCTION

လၢပၤစၢ်ဆၢကတိၤခဲအံၤ,ဖဲပၤအါဂၤန့ၣ်ဟူတၢ်ကတိၤ“တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်”န့ၣ်,အဝဲသ့ၣ်ဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ် ဖဲပၤခရံၣ်ဖိတဖၣ်ထံၣ်လိာ်သးလၢကဘျီထီၣ်ဘါထီၣ်ယွၤန့ၣ်လီၤ. တဘျီတခါတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ်အံၤဖးဒိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ကမၤကယဲၣ်အိၣ်လီၤဘိလီၤမ့ၢ်,ဘၣ်တၢ်မၤယံၤမၤလၢတၢ်အိၣ်လၢ(တၢ်စုသ့တၢ်မၤ)တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တဘျီတ ခါအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်သရိၣ်ဆံးဆံးဖိတဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ပိးတၢ်လီၤမ့ၢ်ဆၢမ့ၢ်ဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တဘျီတခါအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ် တၢ်ဆိတလဲကွံာ်တၢ်ပာ်ဖျိၣ်တၢ်ပိးတၢ်လီၤအလီၢ်တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်ပာ်ဖျိၣ်တၢ်ပိးတၢ်လီၤအလီၢ်အမဲၣ်ညါလၢအကွၢ်ဃီၤတၢ် လၢကကျဲအိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တဘျီတခါအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ဟံၣ်တဖၣ်,တၢ်အိၣ်ဆိးအလီၢ်ဆံးဆံးဖိတဖၣ်,မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ကဒုအ လီၢ်လၢအဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်လၢကပိာ်တဖၣ်,မ့ၢ်တမ့ၢ်လၢဂၢၢ်ကအိၣ်ပူၤတဖၣ်ဒၣ်လဲာ်,ဖဲပၤဘျီတဘါတၢ်တဖၣ်အိၣ်ခူသ့ၣ်လၢ တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢလၢတၢ်မၤဖိအတၢ်စ့ၣ်တၢ်န့ၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအပူၤန့ၣ်,ဒ်သိးဒၣ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အ ပူၤအသိး,တၢ်ကတိၤ“တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်”ပညိၣ်တၢ်ကတၢ်ဒီးအဆိကတၢ်ဆူယွၤအပူၤဂီၢ်မ့ၢ်,ပူၤတဝၢလၢအစီဆံၣ်ဘၣ်တၢ်ဒုး အိၣ်ထီၣ်အိၣ်ဖျိၣ်ပူၤတဖၣ်လၢအအၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤတၢ်န့ၣ်ပၤ,ဖိဒီးသးစီဆံၣ်ဖျိၣ်ဖျိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ.

အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်မၤလိယဲၣ်ပတီၢ်တပတီၢ်လၢတၢ်မၤလိတဆိဘၣ်တဆိလၢအပိာ်ထီၣ်အခံဘၣ်ဃးတၢ်မၤဖိအတၢ်စ့ၣ်တၢ် န့ၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးပဟ့ၣ်အခါတီၤလၢ“တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်”န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်မၤလိဝဲအံၤအပူၤ,ပကကွၢ်သကိးတၢ် ဝုၤလၢတၢ်ပာ်ဖျိၣ်ထီၣ်အိၣ်လၢတၢ်မၤဖိအတၢ်စ့ၣ်တၢ်န့ၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအပူၤလၢအအၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်တၢ်န့ၣ်အတၢ် သိၣ်တၢ်သီစီဆံၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤဖိအတၢ်စ့ၣ်တၢ်န့ၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤကတိၤဖျိၣ်ထီၣ်ဝဲဖျိၣ်ဖျိၣ်ဖျိၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ကတိၤတဖၣ်အံၤ:
ယန့ၣ်..

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်စီဆံၣ်လၢအဘၣ်ဃးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ်
ပူၤစီဆံၣ်အတၢ်ရူၤလိာ်မုာ်လိာ်န့ၣ်လီၤ.

လံာ်ကျိၤတဖၣ်လၢတၢ်စ့ၣ်တၢ်န့ၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအပူၤအိၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်လၢတၢ်နီၤဖးဒိၣ်အပူၤဘၣ်တၢ်လုာ်ထီၣ်ပာ်စီ ဆံၣ်အိၣ်ဆူသးစီဆံၣ်ဒီးအဝဲအတၢ်သးခုကစီၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤဖိဖျိၣ်လၢသးစီဆံၣ်မ့ၢ်ထီၣ်အနီၣ် အတၢ်ပာ်ဃုာ်လီၤလီၤအါကတၢ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတန့ၢ်ဘၣ်တန့ၢ်အခါထံးခိၣ်ဘိအပူၤအဃိန့ၣ်လီၤ. အဃိ,ပကဘၣ်တဲ သကိးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢပတၢ်မၤလိဘၣ်ဃးသးစီဆံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢပဃုထာလၢပကမၤလၢာ်ကွံာ်တၢ်ဆၢကတိၤလၢတၢ်မၤ လိလၢလၢပူၤပူၤဘၣ်ဃးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိအဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ထံးခိၣ်ဘိလၢခရံၣ်ဖိတၢ်ဘျီတၢ်ဘါဒီးလၢပတၢ်အိၣ်မူတၢ်လဲၤ ခိၣ်ဖျိၣ်ပူၤပိာ်ခရံၣ်အခံတဂၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

ဒ်ပဟ့ၣ်ဖျိၣ်တၢ်လၢအပူၤကွံာ်တၢ်မၤလိအသိး,ပူၤဖြိၣ်ထဲးစတဲၣ်ဖိအါဂၤထံၣ်ဝဲလၢအဝဲန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအလီၤဆီလၢတၢ်က အၢၣ်လီၤတၢ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်,လီၤကံဒ်ပတၢ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢကကျဲတဘိတီၤပလိာ်လိာ်အသးလၢပတၢ်န့ၣ်ယွၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲ တၢ်စ့ၣ်တၢ်န့ၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤဖဲဝဲလၢပတၢ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်,တအဲၣ်ဒီးစံးဝဲအိၣ်ပညိၣ်လၢပန့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်အၢၣ် က့ၤခိၣ်က့ၤအဂီၢ်န့ၣ်ဘၣ်လီၤ. တၢ်အၢၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤအတၢ်န့ၣ်အိၣ်လၢခရံၣ်အပူၤဒီးခရံၣ်ထဲတဂၤဖါန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢပန့ၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢကကျဲလၢပန့ၣ်လံာ်စီဆံၣ်အဝဲသိၣ်လိပူၤဘၣ်ဃးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်,ဒီးဖဲအဝဲတဲပူၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအရ့ၣ်ဒိၣ် လၢပူၤခရံၣ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်ဝုၤတမံၤဃီအံၤမ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီဘၣ်ဃးတၢ်န့ၣ်ပူၤစီဆံၣ်တဖၣ်အတၢ်ရူၤလိာ် မုာ်လိာ်န့ၣ်လီၤ. ပတန့ၣ်ပူၤစ့ၣ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်အဂၤတဖၣ်လၢပတၢ်အၢၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤအဂီၢ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၢပန့ၣ်လံာ်စီဆံၣ်အတၢ် သိၣ်လိလၢယွၤသ့ပူၤစ့ၣ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်အဂၤတဖၣ်လၢကမၤတၢ်သးခုကစီၣ်ဆူပူၤ,ကကတိၤတၢ်ဒီးပူၤဒီးကမၤဆူၣ်ထီၣ်မၤ ဝါမၤကျဲၤပတၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပတၢ်မၤလိဘၣ်ဃးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ကဘၣ်တၢ်နီၤဖးဒိၣ်အိၣ်ဆူတၢ်သိၣ်လိအကံၢ်အလဲလွံၢ်ထံၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ဆိကမိၣ် တၢ်လံာ်အိၣ်လၢတၢ်စ့ၣ်တၢ်န့ၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်,ပကကွၢ်သကိးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ဘၣ်ဃးဒီးယွၤအ တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤတၢ်န့ၣ်လီၤ. ခံ,ပကကတိၤသကိးတၢ်ဝုၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မ့ၢ်တၢ်စီဆံၣ်န့ၣ်လီၤ. သၢ,ပကစံးတိၤသကိးအိၣ် ခဲဒဲးသလ့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဃးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးလွံၢ်,ပကဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ထံၣ်ဆိကမိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မ့ၢ်တၢ်ရူ လိာ်မုာ်လိာ်တမံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်နီၤဖးဒိၣ်တတီၤဘၣ်တတီၤကမၤစၢ်ပူၤလၢပကန့ၣ်ပာ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဒီးအန့ၣ်ဆၢၣ်ဒ် အဘၣ်တၢ်ပာ်ပနီၣ်တၢ်အိၣ်လၢတၢ်မၤဖိအတၢ်စ့ၣ်တၢ်န့ၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤန့ၣ်လီၤ. မ်ပကစးထီၣ်သကိးခိၣ်ဖျိၣ်တၢ်ကွၢ်သ

ကိစ္စတိုင်းအိတ်ဖွင့်အတတ်ဘဉ်းဒီးယွာအတတ်အာဂ်လီအီလီတတ်န့တက့ဂ်၊

တတ်ပတ်ဂ်ပတ်ကျာတတ် SANCTION

လၢပစါဆၢကတီၤခဲအံၤ၊ပှၤခရံၣ်ဖိအိတ်ဝဲဒၣ်အါမးလၢအနတ်ဝဲလၢတတ်အိတ်ဖွင့်တမ့ၢ်တတ်လၢအရ့ဒိတ်-မ့တမ့ၢ်အစ့ၤကတၢ်အဝဲသ့ၣ်ဟူးဂဲၤဝဲဒၣ်အလီၤကံဒ်န့ၣ်အသိးလီၤ. လၢတတ်ဂ့ၢ်အါမံၤအပူၤန့ၣ်၊ပှၤစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတတ်တံၢ်နီၢ်တဖၣ်ဆိကမိတ်ဝဲလၢတတ်ကရၢကရိၣ်အမ့ၢ်တတ်အိတ်ဖွင့်မ့ၢ်ပှၤကညီအတတ်ကူၣ်မၤကဲထီၣ်အီၤတဖၣ်လၢအလဲၤန့ၣ်ဆူပနီၢ်ကစၢ်အတတ်ရ့လီၢ်ဘဉ်ထွဲဒီးယွာန့ၣ်လီၤ. ဘဉ်ဆၢလံာ်စီဆံၣ်သိၣ်လိတတ်ထံၣ်လၢအလီၤဆီဒိတ်မးတမံၤန့ၣ်လီၤ. လၢတတ်ထံၣ်အလဲၢ်ကတၢ်န့ၣ်၊တတ်အိတ်ဖွင့်မ့ၢ်ယွာအဘိအမ့ၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်၊အပှၤဂီၢ်မုၢ်လီၤလီၤဆီဆီအတတ်အိတ်ဖွင့်ရိဖွင့်၊ဒီးကျဲတဖၣ်အကံၢ်အလဲတဘိခိဖျိလၢတတ်ဝဲန့ၣ်အဝဲနီၤဟ့ၣ်တတ်ဘျးတတ်ဖွင့်ဆူပှၤလၢအတီၤဒီးအီၤန့ၣ်လီၤ. လၢတတ်ဘဉ်းဒီးလံာ်စီဆံၣ်တခိန့ၣ်၊တတ်အိတ်ဖွင့်မ့ၢ်တတ်လၢအစံၣ်ညီတတ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးလၢတတ်ဒုးအိတ်ထီၣ်ဒီးတတ်ပၤပတ်ပတ်ရ့လီၢ်ဘဉ်ထွဲဒီးယွာန့ၣ်လီၤ.

ဖဲပစံးလၢတတ်အိတ်ဖွင့်ဘဉ်တတ်ပတ်ဂ်ပတ်ကျာအီၤခိဖျိယွာန့ၣ်၊ပစံးအီၤပညီလၢအဝဲဒုးအိတ်ထီၣ်အီၤလၢတတ်ပညီၣ်ကွၢ်စီအဂီၢ်၊ဒီးလၢအဝဲဟ့ၣ်လီၤအီၤလၢတတ်စီတတ်ကမီၤန့ၣ်လီၤ. တတ်ကတီၤညီန့ၣ်ဝဲလၢ၊လံာ်စီဆံၣ်သိၣ်လိဝဲလၢယွာဘဉ်အသးလၢတတ်အိတ်ဖွင့်န့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤမ့ၢ်တတ်ကရၢကရိၣ်လၢအဝဲတတ်ပတ်စၤလၢကစီၢ်ခိအတတ်မၤလၢဟီၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ယုၣ်ဂျူးအနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲစံးတုၢ်ဖဲမးသဲၣ်ဖဲဒးၣ်:

ယကဟ်လီၤယတတ်အိတ်ဖွင့်လၢလၢဂ်အံၤအဖီခိၣ်ဒီးပျုၤပူၤအဝဲတြီတဖၣ်တမၤနၤမၤပတ်ဘဉ်အီၤဘဉ် (မးသဲၣ်ဖဲဒးၣ်).

တတ်အိတ်ဖွင့်တမ့ၢ်တတ်ကူၣ်မၤကဲထီၣ်အီၤလၢပှၤကညီလၢအမၤကမၣ်တတ်လီၤတံၢ်လၢတတ်ဒဲးဘးအပူၤတဖၣ်ဘဉ်လီၤ. ယုၣ်ဂျူးအနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲမ့ၢ်ပှၤလၢအသ့ၣ်ထီၣ်တတ်အိတ်ဖွင့်န့ၣ်လီၤ.

အသိးပမ့ၢ်ထံၣ်တတ်လီၤတူၢ်လီၤကံၢ်လၢတတ်အိတ်ဖွင့်အပူၤလၢတတ်စံၣ်စါတဲစါဒီတဘိညါဒၣ်လဲၣ်၊တဘျီတခိၣ်တတ်အိတ်ဖွင့်တဖၣ်သ့ၣ်ယံၤအသးဖးယံၤဒီးတတ်သးခုကစီၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်တမ့ၢ်လၢပှၤယွာအတတ်အိတ်ဖွင့်ဒၣ်လဲၣ်၊ပတဘဉ်မၤကတၢ်ကွံၢ်လၢတတ်အိတ်ဖွင့်မ့ၢ်တတ်ကလီၤကလီမ့ၢ်တမ့ၢ်တတ်လၢအတလိၣ်န့ၣ်ဘဉ်လီၤ. တတ်မၤဖိအတတ်စူၢ်တတ်န့ၣ်တတ်အာဂ်လီၤအီၤလီၤပတ်ပနီၢ်ဝဲဘဉ်းဒီးယွာအတတ်ပတ်ဂ်ပတ်ကျာအံၤလၢတတ်အိတ်ဖွင့်အဂီၢ်ယုၣ်ဒီးတတ်ကတီၤမုၢ်ဆူၣ်မုၢ်ဂီၤဖိတဖၣ်အံၤ:

ယန့ၣ်...တတ်အိတ်ဖွင့်

ဒ်နကသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤလၢအပူၤကွံၢ်တတ်မၤလိတဖၣ်အသိးန့ၣ်၊တတ်မၤဖိအတတ်စူၢ်တတ်န့ၣ်တတ်အာဂ်လီၤမ့ၢ်တတ်ကွဲးဖွင့်မၤဖျုၣ်လီၤတတ်အိတ်ဖွင့်လၢပျုၤတဖၣ်အတတ်န့ၣ်တတ်သိၣ်တတ်ဘျၢန့ၣ်လီၤ. ဒီးတတ်န့ၣ်အတတ်သိၣ်တတ်ဘျၢတဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်လံာ်စီဆံၣ်အဝဲလၢတတ်ကွဲးဖွင့်ဒီးမၤဖျုၣ်လီၤက့ၤအီၤန့ၣ်လီၤ. အသိးဖဲတတ်စူၢ်တတ်န့ၣ်တတ်အာဂ်လီၤအီၤလီၤအာဂ်လီၤတူၢ်လီၤတတ်န့ၣ်တတ်အိတ်ဖွင့်န့ၣ်၊အဝဲအံၤဒီးပတ်ပနီၢ်ဝဲလၢလံာ်စီဆံၣ်သိၣ်လိဘဉ်းဒီးတတ်အိတ်ဖွင့်န့ၣ်လီၤ. ဒီးတတ်အိတ်ဖျိအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအဒိၣ်ကတၢ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အတတ်သိၣ်လိသီလိဘဉ်းဒီးတတ်အိတ်ဖွင့်မ့ၢ်ဝဲလၢယွာယုၣ်ထၢတတ်အိတ်ဖွင့်လၢကမၤလၢပှဲၤအဝဲအတတ်တိၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်ဆိကမိတ်သကိးတတ်အိတ်ဖွင့်အတတ်ဘဉ်းဒီးယွာအတတ်ပတ်ဂ်ပတ်ကျာအသိးန့ၣ်၊ပကပညီၣ်ကွၢ်ထံတတ်ဆိကမိတ်ခိၣ်သ့ၣ်သၢမံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ၊ပကကွၢ်သကိးလံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်အတတ်လီၤစၤလီၤသ့ၣ်ဘဉ်းဒီးတတ်အိတ်ဖွင့်န့ၣ်လီၤ. ခံ၊ပကပညီၣ်ဘဉ်းဒီးတတ်လၢယုၣ်ဂျူးမၤဝဲလၢကဒုးအိတ်ထီၣ်တတ်အိတ်ဖွင့်ဖဲအဝဲမၤတတ်လၢဟီၣ်ခိၣ်အံၤအဆၢကတီၤန့ၣ်လီၤ. မ်ပစးထီၣ်သကိးလၢလံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်အတတ်လီၤစၤလီၤသ့ၣ်ဘဉ်းဒီးတတ်အိတ်ဖွင့်န့ၣ်တက့ၢ်.

လံာ်စီဆံၣ်လီၤလံာ် Old Testament

တတ်ဆိကမိတ်ဘဉ်းဒီးတတ်အိတ်ဖွင့်လၢလံာ်စီဆံၣ်အသိးပူၤအနီၢ်နီၢ်ထံၣ်န့ၣ်အဂံၢ်ခိၣ်ထံးဖဲလံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤအါတၢကဆိကမိတ်လၢတတ်အိတ်ဖွင့်စးထီၣ်အသးခိဖျိတူၢ်ယံၤဆံအမုၢ်နံၤဖဲယုၣ်ဂျူးက့ၤထီၣ်ဆူမုၢ်ခိၣ်ဒီးအဝဲလူၤလီၤအသးလၢအပျုၢ်အဘိၣ်တဖၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘဉ်ဆၢယဆိကမိတ်အဝဲအံၤမ့ၢ်တတ်န့ၣ်ပၤဂ်ကမၣ်ဘဉ်းဒီးတတ်အိတ်ဖွင့်အန့ဆၢဂ်န့ၣ်လီၤ. ယဆိကမိတ်တတ်အိတ်ဖွင့်မ့ၢ်ယွာအပှၤဂီၢ်မုၢ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်အပူၤအတတ်ပတ်ထွဲထီၣ်န့ၣ်လီၤ. ယွာကိးထီၣ်စါအကြၢဟ့ၣ်ဒီးလံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်တကကြၢၢ်အပှၤဂီၢ်မုၢ်၊ဒီးပစံးသ့ဝဲညီညီလၢအဝဲန့ၣ်မ့ၢ်တတ်အိတ်ဖွင့်စးထီၣ်အခိၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ. အသိးတတ်အိတ်ဖွင့်စးထီၣ်တုၢ်လၢန့ၣ်လံာ်လံာ်၊အဝဲဆဲးကဒီးဆူပစါခဲအံၤ၊ဒီးအဝဲကဆဲးကဒီးဆူတတ်လၢတတ်ပှဲၤ၊ဆူမုၢ်နံၤဖဲယုၣ်ဂျူးကတဲက့ၤကဒါက့ၤလၢမုၢ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထာဂ်ရံၤအဂ်ဒးစံၣ် Dr. Riad Kassis

လံာ်စီဆုံအသီတကတြုဂ်စံးကတိအါဘျီတၢ်ဘးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သ့ဝဲဟ့ၣ်လုၣ်အတၢ်ကတိအံၤအံၤအံၤအံၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ကတိဝဲအံၤဟဲလီၤစၢၤလၢ *Septuagint*. လံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်တကတြုဂ်လၢအဘၣ်တၢ်ထုးထီၣ်ကျိၣ်ထံအံၤအုဟ့ၣ်လုၣ်အကျိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢလံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်အပူၤန့ၣ်, *အံၤအံၤအံၤအံၤ*ဒီးဒုၤတြုအတၢ်လီၤကလိာ်သးဘူးဘူးတံၢ်တံၢ်အံၤဘၣ်တၢ်သူဒီးတပယုာ်ဃီလၢကဒုးန့ၣ်ပျီထီၣ်အံၣ်စုၤလးဖိကလုာ်အတၢ်ပာ်ဖျိၣ်တပူၤဃီန့ၣ်လီၤ. ပထံၣ်တၢ်ဝဲအံၤဖဲၣ်မိၤဂုၤဒုး၁၀,၃၀:၃၀,စံၣ်ညီၣ်ကွီၣ်၂၀:၂;၁စီၤဟဲဒုး၁၄:ဒီးစံးထီၣ်ပတြုၤ၂၂:၂၂,၂၅;ဒီးတၢ်လီၤအါပူၤအါတီၤန့ၣ်လီၤ.

လၢလံာ်စီဆုံအသီပူၤဒၣ်လဲာ်,ဖဲအံၤအံၤအံၤအံၤကဲထီၣ်တၢ်ကတိတမံၤလၢအပညီၣ်ဆူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်,တၢ်ကတိအံၤဘၣ်တၢ်သူဒီးဒုၤအံၤလၢကပညီၣ်ဆူလံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်ပူၤအံၣ်စုၤလးဖိအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဒိ,ဖဲမၤတၢ်ဂုး၃၈န့ၣ်,ပဖးဘၣ်တၢ်ကတိတဖၣ်အံၤဖဲစီၤစတုၣ်အတၢ်ကတိလီၤဆူအပူၤမၤသံတၢ်ဖိတဖၣ်အဒိန့ၣ်:

(မိၤဂုၤ) အအံၤမုၢ်ပူၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢပုၤမုၢ်ကန့ၢ်,အိၣ်ဒီးကလုးလၢအကတိတၢ်ဒီးအံၤလၢကစၢ်ဖါန့ၢ်,ဒီးအိၣ်ဒီးပပာ်သ့ၣ်လၢအဒီးန့ၢ်တၢ်အကလုာ်မုၢ်,ဒ်သီးအကဟ့ၣ်လီၤက့ၤလၢပုၤပဝဲဒၣ်အံၤလီၤ (မၤတၢ်ဂုး၃၈).

ဖဲအံၤဟ့ၣ်လုၣ်ဖိအတၢ်ကတိကျိၣ်ထံပုၤဂီၢ်မုၢ်မုၢ်အံၤအံၤအံၤအံၤ,လၢအမုၢ်တၢ်ကျိၣ်ထံညီၣ်န့ၣ်“တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်” အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ်လီၤ. အဝဲအံၤပာ်ပျီထီၣ်ဝဲလၢအံၣ်စုၤအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မုၢ်လံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒ်သီးသီး ဒီးအတၢ်အိၣ်ထီၣ်ဆိန့ၣ်လၢလံာ်စီဆုံအသီအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒီးဖဲသုးတရူး၂:၉န့ၣ်,စီၤပုးတရူးကိးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခိဖျိမံၤတဖၣ်လၢအဘၣ်ဘးဒီးအံၣ်စုၤလးလၢလံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒိကန့ၣ်တၢ်လၢအဝဲကွဲးဝဲ:

သုမုၢ်တၢ်အစၢၤအသ့ၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ဃုထၢအံၤ,ပုၤလုာ်တၢ်အဒိၣ်စီၤပၤ,ပုၤစီဆုံတကလုာ်,ပုၤဂီၢ်မုၢ်လၢတၢ်ပုၤက့ၤအံၤ,ဒ်သီးသုကလိာ်ပျီထီၣ်ပုၤလၢအကိးန့ၢ်သုလၢတၢ်ခံးဆူတၢ်ကတိလီၤလးအပူၤတက့ၤ,အတၢ်ဂုၤတၢ်ဝါန့ၣ်လီၤ (၁ပုးတရူး၂:၉).

ဖဲအံၤ,စီၤပုးတရူးကိးထီၣ်ပုၤဂၤအတၢ်ကွဲးလၢလံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်အတၢ်အါမးလၢအစံးကတိဘၣ်ဘးအံၣ်စုၤလးအကလုာ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးအဝဲသ့ဝဲအံၣ်စုၤလးအမံၤလီၤလီၤဆီဆီတဖၣ်အံၤလၢလံာ်စီဆုံအသီအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢကဲၣ်ဒ်အံၤ,အဝဲပာ်ပျီထီၣ်ဝဲလၢတၢ်ပိာ်ထွဲထီၣ်လၢအရဲဒိၣ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲလၢပုၤခံဖုအံၤအဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ.

ပမုၢ်ဆိကမိၣ်ဘၣ်ဘးလံာ်စီဆုံတဆၢဒ်အမုၢ်၁ပုးတရူး၂ဖဲစီၤပုးတရူးမၤဘၣ်ဘးတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီတဖၣ်လၢအပိာ်ထွဲထီၣ်အံၣ်စုၤတဆိဘၣ်တဆိဒိတညါလၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအံၤလၢအအိၣ်ထံးလံာ်လံာ်ဆူအံၣ်စုၤလၢလံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်အပူၤခဲအံၤဆူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်: “သုမုၢ်ပုၤလုာ်တၢ်အဒိၣ်စီၤပၤ,ပုၤစီဆုံတကလုာ်,ပုၤဂီၢ်မုၢ်လၢတၢ်ပုၤက့ၤအံၤလၢပူၤန့ၣ်လီၤ.” ပထံၣ်လၢစီၤပုးတရူးသိၣ်လိတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အကလုာ်တဖၣ်လၢတၢ်လီၤအါပူၤအါတီၤလၢပုၤတစီၤမုၢ်ဖိတဖၣ်ဒိၣ်စိဝဲဒ်သီးလၢအဝဲသ့ၣ်ကထံၣ်လီၤအနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲတဖၣ်အသးဒ်အမုၢ်နီၢ်နီၢ်ယွၤအတၢ်အဘၣ်လီၤအီၤလီၤဆူအံၣ်စုၤအတၢ်လၢထီၣ်ပုၤထီၣ်ဒီးလၢကအဘၣ်လီၤအီၤလီၤလၢအဝဲန့ၣ်မုၢ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်မုၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထၢၣ်ဒဲန့ၣ်စိကွီၤစၢၣ် **Dr. Dennis Johnson**

နီၢ်နီၢ်န့ၣ်,အဝဲအံၤတစံးဝဲလၢလံာ်စီဆုံအသီအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မုၢ်တၢ်လၢအလီၤတံၢ်လီၤဆဲးတမံၤဃီဒ်အံၣ်စုၤအလံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်ဘၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ထွဲစံးဘူးလိာ်အသး,ဘၣ်ဆၣ်အဝဲသ့ၣ်လီၤဆီစုၤကိးလီၤ. ဖဲရိမုၢ်၁၁န့ၣ်,စီၤပီလူးသုတၢ်ကတိခံမံၤလၢကတဲဘၣ်ဘးတၢ်ရုလိာ်ဘၣ်ထွဲလၢအံၣ်စုၤအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢလံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်ဒီးခရံၣ်ဖိတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲစံးကတိဘၣ်ဘးအဝဲသ့ၣ်ဒ်ကိၣ်ကမုၢ်ကဲၣ်အသးဒီးထံလၢအအိၣ်ထီၣ်တဘျီဃီ,ဒီးသ့ၣ်စၢၤယံးတထံးအသီးန့ၣ်လီၤ.

ဒိကန့ၣ်တၢ်လၢအဝဲစံးဖဲရိမုၢ်၁၁ဒ်ဒ်:

ကိၣ်အဆိမုၢ်စီဆုံဒီး,ကစီဆုံဒိလိာ်ညါစုၤကိး,ဒီးတၢ်အဂံၢ်မုၢ်စီဆုံဒီး,အဒုအဖိကစီဆုံစုၤကိးလီၤ (ရိမုၢ်၁၁:၁၆). အဆိကတၢ်,စီၤပီလူးစံးဝဲလၢလံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မုၢ်ကိၣ်ကမုၢ်တမံၤဃီလၢအသ့ၣ်ထီၣ်အဆိကတၢ်တဖၣ်လၢအအိၣ်,လံာ်စီဆုံအသီအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

၃မိၤဂုၤ၂၃:၁၇လိာ်ဘၣ်အံၣ်စုၤလးလၢကတဲစိာ်ကိၣ်အတၢ်လုၢ်တၢ်ပာ်အဆိကတၢ်ဆူကစၢ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သ့ၣ်

ဆိတဖှ်တမ့ၢ်တၢ်လၢပကူၤအိၣ်အိၣ်လီၤဆိဘၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်တၢ်တနီၤလၢအဘၣ်ဃးဒီးတၢ်လၢပကူၤအိၣ်ဒိတခါ
ညါ,ဒီးတၢ်လၢပကူၤအိၣ်ဒိတကတီၢ်ညါအခၢၣ်စးန့ၣ်လီၤ. အသိ,ဖဲစီၤပီလူၤစံးဝဲလၢအိၣ်စရုလးဒီးလံာ်စီဆံ့အသိအတၢ်အိၣ်ဖှ်
ဟဲလၢကိၣ်ကမူၣ်န့ၣ်,အဝဲပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢအိၣ်စရုလးဒီးလံာ်စီဆံ့အသိပှၤခရံၣ်ဖိတဖှ်ခံဖုလၢာ်မ့ၢ်တၢ်ကရၢကရိတမံၤဃီအ
က့အဒိ,ယွၤအပှၤဂီၢ်မုၢ်တမံၤဃီဒ်သိးသိး,တၢ်အိၣ်ဖှ်ဒ်သိးသိးန့ၣ်လီၤ.

ခံ,စီၤပီလူၤစံးဝဲလၢလံာ်စီဆံ့အလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖှ်မ့ၢ်သ့ၣ်တထံးအဂံၢ်,ဒီးလံာ်စီဆံ့အသိအတၢ်အိၣ်ဖှ်မ့ၢ်သ့ၣ်တ
ထံးဃီန့ၣ်အဒုတဖှ်လီၤ. စီၤပီလူၤအနီၢ်နီၢ်မၤလဲၣ်ထီၣ်အါထီၣ်တၢ်တဲဒိအံၤလၢလံာ်စီဆံ့အဆၢဖိတဖှ်အါမးန့ၣ်လီၤ. အဝဲ
ထီၣ်သကြီၤတၢ် အိၣ်ဖှ်လၢစီၤဆၢကတီၢ်ဒိတဘိညါလၢသ့ၣ်စၢယံးအထံးလၢအဒိထီၣ်အါထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. လံာ်စီဆံ့အလီၤ
လံာ်အတၢ်အိၣ်ဖှ်,ပာ်ဃုာ်အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ်ပှၤယုၤဖိတဖှ်,မ့ၢ်တၢ်အါကတၢ်ဘၣ်ဃးဒီးသ့ၣ်:အဂံၢ်,အထူၣ်,ဒီးအဒုအါ
မးန့ၣ်လီၤ. ဒီးပှၤတဒိဘိမုၢ်ခရံၣ်ဖိတဖှ်မ့ၢ်သ့ၣ်စၢယံးအဒုအမံၤတဖှ်လၢအဘၣ်တၢ်ဘၣ်စးအိၣ်လၢသ့ၣ်ဝဲန့ၣ်အလီၤ
လီၤ. မ့ၢ်ဘၣ်စံးယိယိဖဲန့ၣ်,ပှၤတဒိဘိမုၢ်ခရံၣ်ဖိတဖှ်ဘၣ်တၢ်ဒုဒိထီၣ်အိၣ်ဒ်သိးသိးလၢပှၤယုၤဖိအတၢ်အိၣ်ဖှ်အပူၤန့ၣ်
လီၤ. အသိ,တၢ်အိၣ်ဖှ်လၢစီၤပီလူၤအစါမ့ၢ်ပာ်ဃုာ်ဒီးယုၤဖိဒီးပှၤတဒိဘိမုၢ်ဖိခံဖုလၢာ်ဘၣ်ဆၣ်သန့က့ဒီး,အဝဲအထူၣ်ဒီး
အဂံၢ်တဖှ်မ့ၢ်သ့ၣ်တထူၣ်ဃီလၢအလဲၣ်ထီၣ်ဒိထီၣ်ကဒါက့ၤလၢလံာ်စီဆံ့အလီၤလံာ်အစါဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်,
သ့ၣ်ထူၣ်အသိဝဲအံၤလီၤဆိဝဲလၢတၢ်ထံာ်အကျဲအါမံၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲဘၣ်တၢ်မၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ဒီးဘိထီၣ်တ့ၢ်လံာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.
ဘၣ်ဆၣ်အဝဲအံၤမ့ၢ် ဒီးဒၣ်သ့ၣ်တထူၣ်ဃီလီၤ. လၢက့ၢ်ဒ်န့ၣ်အသိ,လံာ်စီဆံ့အလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖှ်ဘၣ်တၢ်မၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်
ထီၣ်ဒီးမၤထီၣ်တ့ၢ်လံာ်အိၣ်ဆံ့အသိအတၢ်အိၣ်ဖှ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်လီၤဆိလၢက့ၢ်ဒ်ဒိအါမံၤ,ဒီးအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်
ခၢၣ်စးလီၤဆိလၢ တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်တတီၤဘၣ်တတီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ဒီးဒၣ်တၢ်အိၣ်ဖှ်ဒ်တဖှ်ဃီန့ၣ်လီၤ.

ခဲအံၤလၢပဆိကမိၣ်တ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖှ်အတၢ်ပာ်ဂၢၢ်ပာ်ကျၢလၢလံာ်စီဆံ့အလီၤလံာ်အတၢ်လီၤစၢလီၤသ့ၣ်အတၢ်ထံာ်
တဒိဝဲ,မိပက့ၢ်သကိးယုၤဂျူးသ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်အိၣ်ဖှ်အကျဲလၢအဒိးသန့ထီၣ်အသးလၢလံာ်စီဆံ့အလီၤလံာ်ဘၣ်ဆၣ်မၤဒိၣ်
ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်စ့ၢ်ကိးလံာ်စီဆံ့အလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖှ်န့ၣ်လီၤ.

ယုၤဂျူး Jesus

တၢ်သမၤအိၣ်ထီၣ်ဝဲတသ့လၢဖဲယုၤဂျူးဟဲန့ၣ်,အဟီၣ်ခိၣ်တၢ်သးခုကစီၣ်အတၢ်မၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဒိၣ်စိလုၢ်ဘၢအဒိအမုၢ်
လၢဟီၣ်ခိၣ်မဲာ်ဖိးခိၣ်ဒီးလၢယွၤအပှၤဂီၢ်မုၢ်အစီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးအဂ့ၤလၢပှၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢယွၤ
ဂ့ၢ်ပီညါတဖှ်မၤနီၣ်ပာ်သးဝဲလၢယုၤဂျူးတဒုဒိအိၣ်စံာ်အိၣ်ကျၢတၢ်မၤလီၤလီၤလံာ်,ပာ်ဃုာ်အတၢ်အိၣ်ဖှ်လီၤလံာ်န့ၣ်ဘၣ်
လီၤ. တဘျီဃီန့ၣ်,အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်အဒုဒိလၢတၢ်ကအၢၣ်လီၤဒေလီၤလၢယုၤဂျူးတဒုဒိအိၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖှ်တဖုလၢအသိ
လၢာ်လၢာ်ဆ့ဆ့ဘၣ်လီၤ. အဝဲအတၢ်အိၣ်ဖှ်အိၣ်ဒီးတၢ်ပိာ်ထွဲထီၣ်ဒိဒိဒိမုၢ်ဃုာ်ဒီးလံာ်စီဆံ့အလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖှ်
န့ၣ်လီၤ.

ယုၤဂျူးပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢတၢ်အိၣ်ဖှ်ဒိဖျါမံၤအံၤချဲအံၤအံၤလၢတၢ်မၤအသးသၢမံၤအစီခိၣ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါအိၣ်လၢလံာ်
တၢ်သးခုကစီၣ်တဖှ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. နီၢ်နီၢ်န့ၣ်အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်အဆၢကတီၢ်တဖှ်လၢတၢ်ကတီၢ်အံၤချဲအံၤအံၤဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်
လၢလံာ်မးသဲ,မၤကူး,လူၤကၣ်မ့တမ့ၢ်ယါဟၣ်အပူၤဖဲလဲၣ်တပူၤလဲၣ်ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. လံာ်စီဆံ့အတီၤသၢတီၤလၢာ်အံၤအိၣ်လၢ
လံာ်တၢ်သးခုကစီၣ်မးသဲအပူၤ-တၢ်ဖဲဝဲဒ်ဝဲ,ဒီးဖဲဝဲဒ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ. ကွၢ်သကိးလံာ်စီဆံ့အဆၢဖိခံတီၤလၢာ်အံၤဘူးဘူးတံာ်တံာ်
တက့ၢ်.

ဖဲမးသဲ ဝဲဒ်ဝဲဒ် န့ၣ်,ယုၤဂျူးစံးတၢ်ကတီၢ်တဖှ်အံၤ:
ယဟ်လီၤယတၢ်အိၣ်ဖှ်လၢလၢာ်အံၤအစီခိၣ်,ဒီးပျၢပူၤအပဲကြီတဖှ်တမၤန့ၣ်မၤဃုာ်ဘၣ်အိၣ်ဘၣ် (မးသဲဝဲဒ်ဝဲဒ်).

တၢ်ကတီၢ် *oikodomeo*,တၢ်ကၢၢ်ထံအံၤဖဲအံၤဒ်“သ့ၣ်ထီၣ်,”ပညိၣ်ဆူတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အသိလၢဟူထီၣ်သါလီၤတ
ဖျါၣ်ဖျါၣ်,မ့တမ့ၢ်ဆူတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ကဒါက့ၤတၢ်ဒီးဘိထီၣ်က့ၤတၢ်လၢအအိၣ်တ့ၢ်လံာ်သ့ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ. ယုၤဂျူးတပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲဖျါ
ဖျါဖျါတၢ်အိၣ်ပညိၣ်လၢအဝဲသးအိၣ်တဲဝဲသန့က့,တၢ်လၢပထံာ်တ့ၢ်လံာ်စီဆံ့အလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖှ်လီၤလံာ်ရဲမ့ၢ်ဝဲဒ်
ဟ့ၣ်ပှၤလၢတၢ်ကတီၢ်လီၤတၢ်ထံာ်လၢယုၤဂျူးသ့ၣ်ထီၣ်ဒီးဘိထီၣ်ကဒါက့ၤလံာ်စီဆံ့အလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖှ်န့ၣ်လီၤ.

ယုၤဂျူးအတၢ်ကတီၢ်ဖဲမးသဲဝဲဒ်ဝဲဒ်မ့ၢ်တၢ်လၢအိၣ်ပညိၣ်ဆံးစ့ၤဝဲန့ၣ်လီၤ. ဒိကန့ၣ်တၢ်လၢအစံးဝဲဖဲ မးသဲဝဲဒ်ဝဲဒ်:
ဒီးမ့ၢ်တဒိကန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်အကလုာ်ဘၣ်ဒီး,စံးဘၣ်တဲဘၣ်တၢ်အိၣ်ဖှ်တက့ၢ်. ဒီးမ့ၢ်တဒိကန့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖှ်ဘၣ်ဒီး,ပာ်

အီးဒ်ပုဂံကလုာ်တဖၣ်အဖီဒီးပုဂံယုာ်သ့တကအသးန့ၣ်တက့ၣ် (မးသဲၣ်၁၈၅).

လၢလံာ်စီဆံၣ်တဆၢအံၤအပူၤယုာ်ဂျူးစံးကတိၤဘၣ်ဃးတၢ်အိၣ်ဖျါအတၢ်သိၣ်က့ၤသီက့ၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးအဝဲအတၢ်သဆၣ်ထီၣ်မ့ၢ်ဝဲလၢပုၤတပီၤယၢ်လီၤက့ၤအသးတကကြၢးဘၣ်တၢ်ဟဲစိာ်အီၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျါမ့တမ့ၢ်ပုၤဂီၢ်မုၢ်အတၢ်အိၣ်ဖျါဖျါဖျါအမဲာ်ညါန့ၣ်လီၤ. လၢယုာ်ဂျူးတၢ်သးခုကစီၣ်အတၢ်မၤအိၣ်ဖျါထံးဒိၣ်တၢ်အတၢ်အိၣ်သးန့ၣ်. တၢ်အိၣ်ဖျါလၢအအိၣ်ဆိးမ့ၢ်ပုၤယုာ်အဖီအဘျီၣ်တဖၣ်အတၢ်ရၢလီၤအသးလၢတၢ်လီၤသက့ၤဆးဒီးဒီးတၢ်လုၢ်ဟံၣ်လၢတၢ်ယုာ်ဂျူးလုၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်လံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်အက့ၢ်အဂီၢ်လီၤလီၤဆီဆီတဖၣ်ဘၣ်ဃးအံၣ်စရလးအတၢ်အိၣ်ဖျါဖျါဖျါန့ၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ယုာ်ဂျူးကိးဒီးဒေၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢ “တၢ်အိၣ်ဖျါ” န့ၣ်လီၤ.

လံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်လိာ်ဘၣ်ဝဲလၢတၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီၣ်ညါန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ပၤဆၢက့ၢ်ထွဲအီၤလၢပုၤသ့ၣ်က့ၤသးပုၤတဖၣ်, ပုၤလုၢ်တၢ်အိၣ်ဖျါတဖၣ်ဒီးစံၣ်ညါက့ၢ်တဖၣ်-တၢ်အိၣ်ဖျါအခၢၣ်စးတဖၣ်လၢအဘၣ်ဃုထၢတၢ်မၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်စံၣ်ညါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပထံၣ်န့ၢ်တၢ်အံၤလၢတၢ်လီၤတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ် ၂၆၁၈၅, ဒီး၅၆၁၈၅, ၁၉၈၅. ယုာ်ဂျူးပာ်ဂၢ်ပာ်ကျၢၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီမိာ်ပုၤလၢအဝဲအစါ, ဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်အပူၤကမ့ၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤမုၢ်ဒါလၢကမၤလီၤကဆၣ်ကွံာ်တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီၣ်လိာ်လၢအံၣ်စရလးအတၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်သးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ယုာ်ဂျူးဘၣ်စ့ၢ်ကိးအသးလၢအဝဲအကလုၢ်ကဘၣ်တၢ်သ့ၣ်အီၤလၢအတၢ်အိၣ်ဖျါဒၣ်ဝဲ; တၢ်တမံၤလၢအဝဲယၢၤထီၣ်တ့ၢ်ဝဲဖဲမးသဲၣ်၁၆၅န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်အံၤအပံၤမးသဲၣ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါယုာ်ဂျူးအတၢ်ကတိၤလၢပဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နထံၣ်, လၢယုာ်ဂျူးဒီးစါမးသဲၣ်အသးပူၤန့ၣ်, ဒ်သးဒၣ်စါပီလူးအသးပူၤအသး, လံာ်စီဆံၣ်အသီအတၢ်အိၣ်ဖျါမ့ၢ်တၢ်မၤဒိၣ်ထီၣ်အါထီၣ်လံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျါဖျါဖျါန့ၣ်လီၤ. ယုာ်ဂျူးတဖၣ်လၢကဟံးန့ၢ်အံၣ်စရလးအလီၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျါဘၣ်; အဝဲဟဲလၢကမၤပုၤဖျဲးဒီးဘျီထီၣ်က့ၤအံၣ်စရလးလၢလံာ်စီဆံၣ်အသီအတၢ်အိၣ်ဖျါအက့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်ပက့ၢ်တၢ်ပိာ်ထွဲထီၣ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်ဒီးအသီအတၢ်အိၣ်ဖျါတဖၣ်အဘၣ်စၤအသးန့ၣ်, အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်အရဒိၣ်လၢတၢ်ကအၢၣ်လီၤအီၤမုၢ်ဒါအကံၢ်အလဲလၢယုာ်ဂျူးမၤဝဲလၢတၢ်စၢၤဘၣ်အိၣ်ဖျါခံဖုအံၤတပူၤဃီန့ၣ်လီၤ.

အဆိကတၢ်, မ့ၢ်ဘၣ်တဲလဲၣ်လဲၣ်န့ၣ်, လံာ်စီဆံၣ်အဆိကတၢ်ပာ်ဖျါယုာ်ဂျူးဒ်ယွၤအတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤမုၢ်ဒါအံၣ်စရလးအတၢ်လၢထီၣ်ပုၤထီၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ပထံၣ်ဖဲမုၢ်မၤဂး-၄ ဒီးကလးတံး၁၆-၂၉ အသးန့ၣ်, ယုာ်ဂျူးမ့ၢ်ပုၤသးတီအံၣ်စရလးလၢအပၤဃာ်ယွၤအတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤဒီးန့ၢ်သါတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၢ်လဲၣ်လၢယွၤအၢၣ်လီၤအီၤမုၢ်ဒါအါတြၢဟ့ၣ်ဒီးစါမိၤဂျုန့ၣ်လီၤ. ဒီးဒ်ပမၤလဲၣ်လူၤကၢၣ်၁၅ ဒီးမၤတၢ် ၂၅-၃၀ အသးန့ၣ်, အဝဲမ့ၢ်စါဒၢဝဲအဖီခွါလၢအပူၤန့ၢ်က့ၤစါဒၢဝဲအလီၤပစိာ်ဒီးပၤတၢ်လၢအံၣ်စရဒီးယုၤအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ယုာ်ဂျူးတမၤဟးဂီၢ်ကွံာ်တၢ်လၢအပူၤကွံာ်ဘၣ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်လံာ်စီဆံၣ်လီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျါလၢအထီၣ်ဘးလၢတၢ်အထီၣ်တုၤ, အကရၢဖီလၢအလၢအပုၤဒီးပုၤမၤတၢ်ခွဲတၢ်ပုၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢအလၢအပုၤကတၢ်တက့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒီးခံထံၣ်တထံၣ်န့ၣ်, ယုာ်ဂျူးမ့ၢ်ပုၤသ့ၣ်ထီၣ်လံာ်စီဆံၣ်အသီအတၢ်အိၣ်ဖျါ, ပုၤတကလၢအပဲစိာ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်က့ၤဒီးတၢ်မၤသီထီၣ်က့ၤလၢအလဲလိာ်လံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်အတၢ်လီၤတုၤလီၤကၢၣ်ဆူလံာ်စီဆံၣ်အသီအတၢ်အိၣ်ဖျါန့ၣ်လီၤ. လံာ်စီဆံၣ်ကိးအီၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျါအခိၣ်ဖဲအ့ဖးစူးစူး ၂၃ ဒီးကလးစံး၁၈ န့ၣ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျါအတဲဖဲအ့ဖးစူးစူး ၂၂, ၂၃ ဒီးလံာ်လိာ်ဖျါ ၁၉၅-၁၀ န့ၣ်လီၤ. ဒီးအဝဲအံၤမ့ၢ်ယုာ်ဂျူးအနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲလၢအဘုထၢတၢ်အိၣ်ဖျါလၢကဒီးန့ၢ်အစိကမိၤလၢအခၢၣ်စးလၢတၢ်မၤလီၤဖးဒိၣ်အိၣ်ဒီးအစိကမိၤဖဲမးသဲၣ် ၂၈-၁၈ န့ၣ်လီၤ. ယုာ်ဂျူးအဲၣ်, ဘၣ်အသးဒီးဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤတၢ်အိၣ်ဖျါန့ၣ်လီၤ.

လံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျါအတၢ်ရၢလိာ်ဘၣ်ထွဲဆူယုာ်ဂျူးခရံၣ်မ့ၢ်တၢ်အကံၢ်အလဲ, တၢ်သးကံၢ်, မ့ၢ်တၢ်တမံၤဃီလီၤတံၢ်လီၤဆဲးဒ်လံာ်စီဆံၣ်အသီအတၢ်အိၣ်ဖျါအတၢ်ရၢလိာ်ဘၣ်ထွဲဆူယုာ်ဂျူးခရံၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢပုၤခရံၣ်ဖိတနီၤနီၤအဂီၢ်န့ၣ်, တၢ်ကတိၤလံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျါဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကသီၣ်လီၤဆီဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ပကဆိမိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျါဘၣ်တၢ်အိၣ်ဖျါထီၣ်အီၤဖဲဘျီၣ်ယဲာ်ဆံအမုၢ်နံၤဖဲမၤတၢ်အဆၢဒိၣ် ၂ န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်, ပမ့ၢ်ဆိကမိၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်အိၣ်ဖျါဒ်ယွၤအပူၤဂီၢ်မုၢ်လၢယွၤပုၤက့ၤအီၤခီဖျါကစၢ်ယုာ်ဂျူးခရံၣ်အတၢ်မၤန့ၣ်ဒီး, လံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျါမ့ၢ်ဒၣ်ပုၤစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်တဖၣ်အနီၣ်ခီဖျါလၢအက့ၢ်ဃီတၢ်ဆူယွၤအတၢ်မၤလၢမၤပုၤတၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤအမုၢ်နံၤဖဲမၤဂ့ၢ်အါကပဲန့ၣ်လီၤ. အဃီဒီးလံာ်စီဆံၣ်လီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျါန့ၣ်ယွၤအတၢ်ဘျူးတၢ်ဖျါ, ယွၤအတၢ်ဂၢ်လီၤအသ့ၣ်, ယုာ်ဂျူးအသ့ၣ်လၢထူၣ်စုညါအလီၤန့ၣ်လီၤ. လံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်ခရံၣ်ဖိတဖၣ်, လံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်အပူၤစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်တဖၣ်, လံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျါကရၢဖီတဖၣ်ကွဲးဃီတၢ်ဆူညါဆူကစၢ်ယုာ်ဂျူးခရံၣ်အတၢ်မၤလၢမၤပုၤက့ၤအတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်ပုၤဖီဒိၣ်ကမိၤထီၣ်ယွၤအတၢ်ဘျူးတၢ်တၢ်ဖျါဒီးတၢ်သးကညါလၢအတၢ်ကြၢးကၢၣ်နီၣ်လၢကပျါအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဒီး

ဘေးဒီးကမာဘတ်လိာ်အဝဲသ့ၣ်ဒီးယွာ်န့ၣ်လီၤ. အပိၤတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်အကံၢ်အလဲတခါ. တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘၣ်ထွဲလၢလံာ်စီဆံၣ်အလီၢ်
လံာ်ပုၤစ့ၢ်က့ၢ်န့ၢ်တၢ်ဒီးလံာ်စီဆံၣ်အလီၢ်လံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်. အတၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘၣ်ထွဲဒီးယွာ်မ့ၢ်တၢ်တမံၤဃီလီၤတၢ်လီၤဆဲးဒ်ပ
တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘၣ်ထွဲဒီးယွာ်, ဒ်လံာ်စီဆံၣ်အသီပုၤစ့ၢ်က့ၢ်န့ၢ်တၢ်တဖၣ်ဒီးလံာ်စီဆံၣ်အသီတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထာၣ်စဲၣ်မ့ၢ်ယၢၣ်လဲလ့ၣ် **Dr. Samuel Ling**

တုၤခဲအံၤ, ပက့ၢ်တၢ်ယွာ်အတၢ်ပာ်ဂၢၢ်ပာ်ကျၢၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢအဝဲအလံာ်စီဆံၣ်အလီၢ်လံာ်အတၢ်ထံၣ်အတၢ်ဟဲလီၤ
စၤလီၤသ့ၣ်တခါဒီးယုၣ်ရှုၣ်အတၢ်မၤလၢဟီၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤအပိၤ, ပအိၣ်ကတဲာ်ကတီၤပသးလၢကဆိကမိၣ်ဒုး
ဘၣ်ထွဲဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတနီၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒုးဘၣ်ထွဲတၢ်တဖၣ် Implication

ဖဲပပလၢၢ်ဘၣ်လၢယုၣ်ရှုၣ်တ့ၣ်စီတ့ၣ်ကမိၤလံာ်စီဆံၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ကဒါက့ၢ်ဒီးတၢ်မၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်
လံာ်စီဆံၣ်အလီၢ်လံာ်အံၤစ့ၣ်လးန့ၣ်, တၢ်ဘၣ်ထွဲအဂ့ၢ်ဒိၣ်တမံၤမ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်ပိာ်ထွဲထီၣ်အခံၣ်ညီန့ၢ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢအံၤစ့ၣ်လးလၢ
လံာ်စီဆံၣ်အလီၢ်လံာ်ပုၤဒီးခရံၣ်ဖိတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အသီအပူၤအဘၣ်စၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဘျးအိၣ်အပတီၢ်န့ၣ်, ပ
ကြးကွၢ်လၢယွာ်အပုၤဂီၢ်မုၢ်အပူၤတၢ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အသီအပူၤလၢကဆိကမိၣ်အလံာ်စီဆံၣ်အလီၢ်လံာ်အံၤခိၣ်ထံးန့ၣ်
လီၤ. နီၣ်နီၣ်န့ၣ်, တၢ်ဂ့ၢ်တနီၤနီၤမ့ၢ်တၢ်လၢအလီၤဆီ, ဒီးလံာ်စီဆံၣ်အသီပံးန့ၣ်တၢ်ကဟုၤကယာ်လၢကပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဆီတလဲ
တဖၣ်အံၤလီၤဘၣ် ဆၣ်လံာ်စီဆံၣ်အသီစ့ၣ်ကီးသိၣ်လိဝဲလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအလီၤကံၢ်ဒိၣ်မးဒီးအံၤစ့ၣ်လးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်ဝဲအါမးဘၣ်ဃးတၢ်ပိာ်ထွဲထီၣ်လၢပဂီၢ်လၢပကတၢ်ဖျါထီၣ်အါခဲလၢာ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်လုၢ်ဒိၣ်
ပုၤဒိၣ်လၢပပံးန့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢကရဲၣ်လီၤအဝဲသ့ၣ်လၢမံၤဖျါဖျါဖျါန့ၣ်လီၤ. အဆိကတၢ်, တၢ်ပိာ်ထွဲထီၣ်အဒိၣ်အမုၢ်
ဘၣ်ဃးတၢ်ပညိၣ်ကွၢ်ဖိလၢလံာ်စီဆံၣ်အလီၢ်လံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒီးလံာ်စီဆံၣ်အသီအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဘၣ်စၤအိၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်
လီၤ.

တၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိ Purpose

ပုၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လၢယွာ်ဂ့ၢ်ပိညါတဖၣ်ညီန့ၢ်ပာ်ဖျိၣ်ဖျိၣ်လီၤဟီၣ်ခိၣ်အတၢ်စံၣ်စါတဲစါဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အပတီၢ်သၢပ
တီၢ်: တၢ်တုၤလီၤတၢ်, တၢ်လီၤတဲာ်ကွၢ်ဒီးတၢ်ပုၤက့ၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်တုၤလီၤတၢ်အပတီၢ်, လၢအဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်အါ
ဖဲဝဲမၤရှုၣ်- ၂, ယွာ်တုၤလီၤဟီၣ်ခိၣ်, သ့ၣ်ထုၣ်ဝဲဘိ, ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိတဖၣ်ဒီးပုၤကညီတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢဟီၣ်ခိၣ်အလီၢ်တခါလီၤ
လီၤဆီဆီန့ၣ်, အဝဲဒုးအိၣ်ထီၣ်ဒုၤဒုၤတၢ်သ့ၣ်အလီၢ်လီၤ. ဒီးလၢတၢ်ပိာ်ထွဲထီၣ်ယွာ်အတၢ်မၤလိာ်န့ၣ်, အဝဲအံၤမ့ၢ်ပုၤကညီအ
မူအဒါလၢကမၤပုၤဒီးမၤန့ၣ်မၤဃာ်ဟီၣ်ခိၣ်, မၤကဲထီၣ်အါဒ်ဒုၤဒုၤတၢ်သ့ၣ်လီၤ, တၢ်လီၤလၢအကြးဒီးယွာ်အတၢ်စိတၢ်ဆံၣ်,
န့ၣ်ဖျါထီၣ်အတၢ်အိၣ်ဆိးန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်လီၤတဲာ်ကွၢ်အပတီၢ်န့ၣ်, လၢအဘၣ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါအါဖဲဝဲမၤရှုၣ်, ပုၤကညီပူၤထီၣ်ထီၣ်ဒါယွာ်ဒီးဘၣ်တၢ်နီၣ်ဟး
ထီၣ်ကွၢ်အါလၢဒုၤဒုၤတၢ်သ့ၣ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢပုၤကညီအတၢ်လီၤတဲာ်ကွၢ်ဆူတၢ်ဒီးဘးအပူၤန့ၣ်, တၢ်ဘၣ်တုၤဒိတခါ
ညါတလၢတပုၤလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. စါပိလုးတဲဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်အံၤဖဲရဲမ့ၢ် ၂၀-၂၂ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်စံၣ်စါတဲစါအိၣ်လီၤတဲာ်တဖၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ပုၤက့ၢ်တၢ်အပတီၢ်, ဒီးခိဖျါပုၤကညီကဘိထီၣ်တၢ်တုၤဆူအစီအဆံၣ်အ
ပတီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အပတီၢ်လၢခံကတၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်ပုၤက့ၢ်တၢ်အဆၢကတီၢ်ကမ့ၢ်မူခိၣ်အသီဒီးဟီၣ်ခိၣ်အသီလၢပပးဘၣ်ဖဲ
ဝဲယၢၣ်ယၢၣ်ဒီးဒီးဒီး ၂၂, ၂၃, ၂၄, ဒီးလံာ်လီၣ်ဖျါ ၂၁:၁ န့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်ပုၤက့ၢ်ပုၤကညီဒီးတၢ်ဘၣ်တုၤမ့ၢ်တၢ်ပညိၣ်
ကွၢ်ဖိလၢယွာ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဂီၢ်လၢလံာ်စီဆံၣ်ခံကတြုၣ်လၢအပူၤန့ၣ်လီၤ.

လၢပစါဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အံၤဝဲပျါကျဲးစးဆူညါဆူဖိတၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်မၤန့ၢ်က့ၢ်တၢ်ဘၣ်တုၤအံၤဒၣ်လဲာ်
န့ၣ်လီၤ. ပိာ်ထွဲထီၣ်လံာ်စီဆံၣ်အတၢ်သိၣ်လိဝဲလီၤလၢအဂ့ၢ်ဒိၣ်ကတၢ်န့ၣ်, ပမၤတၢ်အံၤညီန့ၢ်ခိဖျါတၢ်စံၣ်တဲာ်တဲာ်လီၤတၢ်သးခု
ကစီၣ်, သ့ၣ်ညါလၢပုၤကီးတဲဒီးလၢအပဲလၢခရံၣ်ပာ်ဖျါထီၣ်ခိၣ်ခါတကါဆူညါဆူတၢ်ပုၤက့ၢ်အပတီၢ်လၢခံကတၢ်တပတီၢ်န့ၣ်
လီၤ. ပမၤစ့ၢ်ကီးအါခိဖျါအိၣ်မူဒ်ခရံၣ်ဖိတဖၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်; ပာ်ဖျါထီၣ်ခရံၣ်အတၢ်အံၤဆူပုၤလၢပခိၣ်ပယၢၣ်တဖၣ်, ဒီးဆီတလဲ
လုၢ်လၢတဖၣ်လၢအိၣ်ဝဲတရံးပုၤလၢကပာ်ဖျါထီၣ်ကဒါက့ၢ်ယွာ်အလၢကပိာ်, အသုးအသ့ၣ်ဒီးသကဲးပဝးန့ၣ်လီၤ. ဒီးပမၤအါ
ခိဖျါတၢ်မုၢ်လၢဒီးတၢ်ထုကဖၣ်လၢမုၢ်တနီၤအဂီၢ်ဖဲယုၣ်ရှုၣ်ကတဲာ်က့ၢ်ကဒါက့ၢ်လၢကမၤလၢပုၤအတၢ်ပုၤက့ၢ်အတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပိာ်ထွဲထီၣ်အခံၣ်မံၤတမံၤလၢလံာ်စီဆံၣ်အလီၢ်လံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒီးလံာ်စီဆံၣ်အသီအဘၣ်စၤလၢပစါဆၢကတီၢ်ခဲ

တၢ်မၤလၢအလီၤတၢ်ပှၤတဖၣ် Obligations

ယွၤအပှၤဂီၢ်မုၢ်လၢလံာ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်ဖျါခံကတြၢၢ်လၢၢ်အပှၤတၢ်ပှၤတဖၣ်လီၤအိၣ်မူဒါတၢ်ဖံးတၢ်မၤတၢ်ပှၤတဖၣ်အဲၣ်ယွၤ ဂုၤလီၤအဘိအမုၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်သကုၤဆးဒီးဒီးဟံးစိာ်အလၢကတီၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ပှၤဒီးတၢ်အဲၣ်ယွၤန့ၣ်,၅မိၤ၅၆-၆ သိၣ်လိလံာ်စိဆံ့အလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျါလၢကအဲၣ်ယွၤလၢသး,ကဒိကန့ၣ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢသးန့ၣ်လီၤ.

ဒ်န့ၣ်အသိး,လံာ်စိဆံ့သီအတၢ်အိၣ်ဖျါဘၣ်တၢ်ကိးထီၣ်အိၣ်လၢကအဲၣ်ယွၤဒီးဒိကန့ၣ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သီန့ၣ်လီၤ. ဒ်ယုၣ်ဂျူးသိၣ်လိဝဲဖဲမးသဲ ၂၂:၃၇အသိး,သးဒိဖျါအတၢ်အဲၣ်လၢယွၤအဂီၢ်မုၢ်တၢ်မၤလိာ်အဒိၣ်ကတၢ်ဘၣ်ပှၤတဖၣ်သိၣ်တၢ်သီန့ၣ်လီၤ. ဒီးဒ်စိာ်ယီၤဟ့ၣ်သိၣ်လိဝဲဖဲယီၤဟ့ၣ်၅:၃အသိး,သးဒိဖျါတၢ်အဲၣ်လၢယွၤအဂီၢ်ဟံးစိာ်ထီၣ်သးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်အတၢ်ဒိကန့ၣ်အတၢ်မၤလိာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ်အကျါတမံၤလၢပှၤဂီၢ်မုၢ်ညီန့ၣ်သံကွၢ်ဝဲမ့ၢ်လံာ်စိဆံ့အသိအတၢ်အိၣ်ဖျါလိာ်ဘၣ်လၢကပၤပၤဃာ်လံာ်စိဆံ့အလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျါအတၢ်သိၣ်တၢ်သီဖါတပၤဃာ်ဖါဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်ဖံးဆၢမုၢ်တၢ်တမံၤဃီလၢအမ့ၢ် ပၤဃာ်ဒီးတပၤဃာ်န့ၣ်လီၤ. တပၤဃာ်ဘၣ်အဲၣ်ဒီးဝဲလၢတၢ်သိၣ်တၢ်ကျၢၤလီၤလီၤဆီဆီတဖၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်လၢလံာ်စိဆံ့အလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျါသိၣ်တၢ်သီအပှၤနီၣ်နီၣ်န့ၣ်သးကွၢ်အသးလၢပဂီၢ်လီၤ. တလိာ်လၢပကကူးတရံးပဖိခွါတဖၣ်ဘၣ်. တလိာ်လၢပကကဲလဲၤလၢတၢ်လုၢ်ဟံၣ်တနီၣ်သၢဘျီတၢ်. ပတဘၣ်တၢ်မၤလိာ်ပှၤတဖၣ်...ဒီးန့ၣ်လဲၤလီၤတဆီတဆီသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. နီၣ်နီၣ်န့ၣ်,အဝဲအံၤမုၢ်တၢ်ကတီၤသကိးဘၣ်ပှၤကူၢ်လိာ်တၢ်ကရၢလၢယဂျၢၤလုၢ်အပှၤလၢဘၣ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃီအိၣ်ဖဲမၤတၢ်၅၅န့ၣ်လီၤ. ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤဒ်လဲၣ်ဂ့ၤ,လံာ်စိဆံ့အလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျါအတၢ်ပာ်သးမုၢ်တၢ်မၤန့ၣ်လဲၣ်? အဲၣ်ဒီးဝဲလၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီလိာ်ဖျါထီၣ်န့ၣ်ပှၤလၢယွၤအလုၢ်လၢသကဲးပဝးဒီးအန့ၣ်ဆၢလၢပကဘၣ်ဆၢမုၢ်လၢပကနီၣ်ဟ့ၣ်,ဘၣ်ပှၤတဖၣ်လၢ,ပဘၣ်ပၤဃာ်,တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢပဘၣ်ပၤဃာ်အိၣ်ဒီးန့ၣ်လီၤ. ဒီးယဆိကမိၣ်လၢနထံၣ်တၢ်အံၤဖဲစိာ်ပီလူးအတၢ်ပဂုၤတဖၣ်အပှၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. စိာ်ပီလူးစံးဘၣ်အပှၤဖးလံာ်ဖိတဖၣ်သ့စ့ၢ်ကိးလၢ,တမ့ၢ်ဘၣ်,နသဘျီလံ. တလိာ်လၢနကဘၣ်မၤတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်. ဒီးခိဖျါလၢနသဘျီအဃိ,နီၣ်နီၣ်န့ၣ်,နတဘၣ်လဲၤဟ့ၣ်တၢ်ဘၣ်,နတဘၣ်လိတၢ်ဘၣ်,နတဘၣ်သ့ၣ်လီၤသးကွဲးတၢ်ဘၣ်,နတဘၣ်အဲၣ်ဘၢမၤအဲၣ်ဘၢတဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ,မုၢ်တၢ်အဂ့ၢ်ဒိၣ်လၢပှၤခရံၣ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်လၢကပၤဃာ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢပတၢ်အုၣ်က့ၢ်ခိၣ်က့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်ဖါ? တမ့ၢ်လုၢ်တက့ၢ်ဘၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢဒ်ပှၤလၢအဘၣ်တၢ်မၤသဘျီထီၣ်က့ၢ်အိၣ်အသိး,ပဘၣ်တၢ်မၤလိာ်ပှၤလၢပကနီၣ်ဟ့ၣ်လီၤဒီးဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်ယွၤအတၢ်အိၣ်ဖျါမူန့ၣ်ဖါ? မ့ၢ်ဝဲလီၤ.

ဒီးကထၢၣ်ကိၣ်န့ၣ်အိၣ်ဝဲဝဲ Dr. John Oswalt

ဟံးသးလၢယွၤအပှၤဂီၢ်မုၢ်လၢလံာ်စိဆံ့အသိဒီးအလီၤလံာ်ခံကတြၢၢ်လၢၢ်အပှၤကဘၣ်ဂုၤလီၤယွၤအဘိအမုၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. လံာ်စိဆံ့လီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျါသ့ၣ်ညါဝဲလၢဖဲဝဲမိၤ၅၅၅:၄-၅န့ၣ်,ယွၤအၢၣ်လီၤအိၣ်ဖျါတၢ်လၢစိအါတြၢၢ်ဟ့ၣ်ကဘၣ်မုၢ်ကလုာ်အါကလုာ်အပၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးဒ်စိာ်ပီလူးသိၣ်လိဝဲဖဲရဲမ့ၢ်၄:၃၃အသိး,လံာ်စိဆံ့အလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျါသ့ၣ်ညါဝဲလၢတၢ်အၢၣ်လီၤဝဲအံၤမၤဆူၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢကဂုၤလီၤယွၤအဘိအမုၢ်ဆူၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဒိဖျါဒိဖျါတၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိး,လံာ်စိဆံ့သီအတၢ်အိၣ်ဖျါစိာ်ထီၣ်မူထွဲဒီးဒ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲအံၤခိဖျါစိာ်တၢ်သးခုကစိၣ်ဆူကလုာ်ကိးကလုာ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ယုၣ်ဂျူးမၤလိာ်အတၢ်အိၣ်ဖျါဖဲမးသဲ ၂၈:၁၉န့ၣ်:

လဲၤဒုးကဲထီၣ်ပှၤအကလုာ်တဖၣ်ခဲလၢာ်လၢယပျဲၤယဘိာ်တက့ၢ် (မးသဲ ၂၈:၁၉).

တၢ်မၤလၢအလီၤတၢ်ပှၤသၢမံၤတမံၤတၢ်နီၣ်ဟ့ၣ်လီၤအိၣ်ဖျါလံာ်စိဆံ့လီၤလံာ်ပှၤအံၣ်စ့ၣ်လးဒီးလံာ်စိဆံ့သီအတၢ်အိၣ်ဖျါမုၢ်ဒ်သိးကမၤလၢကတီၤယွၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢလံာ်စိဆံ့လီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျါအဂီၢ်န့ၣ်,ပထံၣ်တၢ်အံၤဖဲစံးထီၣ်ပတြၢၢ်၅၆:၁၂,၁၅:၁၈,ဒီးလၢလံာ်စိဆံ့သီအတၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်ဘၣ်ပှၤလံာ်စိဆံ့အလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျါတၢ်မၤသးဒ်လဲၣ်ဒ်အမုၢ်မၤတၢ်၅၅:၂၄-၂၈န့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်စ့ၢ်ကိးအိၣ်ဖျါတၢ်ခွဲၣ်နီၣ်နီၣ်လၢပဘၣ်တၢ်တုၤလီၤပှၤလၢယွၤအက့ၢ်အဂီၢ်,ဒ်ဝဲမိၤ၅၅:၂၇သိၣ်လိဝဲန့ၣ်လီၤ. လၢလံာ်စိဆံ့အလီၤလံာ်အတၢ်အိၣ်ဖျါ,တၢ်ဂီၤတဖၣ်မုၢ်စိာ်ပီလူးပုၤသးအဂီၤတဖၣ်လၢအဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ပှၤဂီၢ်မုၢ်လၢကအဲၣ်,ဒိကန့ၣ်ဒီးမၤလၢကတီၤစိာ်ပီလူးန့ၣ်လီၤ. ဒ်ယွၤအက့ၢ်အဂီၤအသိး,ပှၤကညီတဖၣ်ဘၣ်တၢ်တုၤလီၤအိၣ်ဖျါလၢကဟံးစိာ်ထီၣ်န့ၣ်အိၣ်ဖျါတၢ်လၢကတီၤန့ၣ်လီၤ.

ဒီးလၢက့ၢ်ဒ်န့ၣ်အသိး,လံာ်စိဆံ့သီအတၢ်အိၣ်ဖျါမုၢ်စ့ၢ်ကိးလၢကမၤလၢကတီၤယွၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအိၣ်ဖဲဝဲကရံၣ်သုး၁၀:၃၀,၁ပုးတဂူး၄:၁၁,ဒီးလိာ်ဖျါ၄:၁၁,ဒီးတၢ်လီၤအဂၤအါပူၤအါတီၤန့ၣ်လီၤ.

မူဒါတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢယွၤဟ့ၣ်လီၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျါအိၣ်ဖျါတမ့ၢ်တၢ်ဝဲဃာ်ဃးဃာ်ဘၣ်-တမ့ၢ်ဖဲပအိၣ်လၢခရံၣ်ပူၤအခါဘၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်ဘၣ်ဆၢထၢၣ်လၢယွၤအမဲာ်ညါလၢပနီၣ်ကစၢ်ဒ်ဝဲအတၢ်ဂ့ၤတၢ်ဝါအဖီခိၣ်န့ၣ်,ပကဘၣ်တၢ်မၤသဘျီပှၤလၢမူ

ဒါလားအလီဘက်ပုဂ္ဂိုလ်အစုံဖိလ်နာနာလီ။ ဘက်ဆန်လားခရံအပူ၊ပူ၊စိုကွာနာကွာတတ်တဖန်လားအိတ်ဖိတ်အပူ မှုပုလားအသဘာဝလားတတ်စိတ်ညှိညှိနာနာ၊ပမာတတ်ဆူညိုဆူတတ်ရလီ။ကစားအဘိအမုင်သုဝဲ၊ပမာဘက်အတတ်သိတ်တတ်သီ၊ဒီးဟဲ စိတ်နာအီအလားကပီ၊တအိတ်ဒီးတတ်ပုံတတ်ဖုးလားတတ်တတူထိတ်ဘးနာဘက်လီ။ အနီနီနီနာနာ၊တတ်ကဲထိတ်လိတ်ထိတ်အံ ဘက်တတ်အုတ်ခိတ်အီလားလားပုဂ္ဂိုလ်နာနာလီ။ ဘက်သုတ်သုတ်ပကကွာဆော့မတ်ဒီးတတ်တဘက်လိတ်ဘက်စးတစိတ်တလီသနာကွဒီး၊ တတ်စိတ်စိတ်တဲတဲသုးဃီအသးဆူညိုဆူညိုအတတ်မာနာလားတတ်မာကတတ်အီတသုအအိတ်နာနာလီ။ ဒီးတတ်ဝဲအံသုးဘူးအ သးဆူခါလားကပဲတတ်အိတ်ဖိတ်နာနာလီ။ အဃိ၊ပမုင်ဒီကနာတတ်အါထိတ်-ပမုင်ပမာဘက်မာလားအလီဘက်ပုဂ္ဂိုလ်အစုံအါထိတ် ဒီး-ချသဒံး ယူကပဲစိတ်အဘိအမုင်လားအပုဂ္ဂိုလ်ဒီးအတတ်လားတတ်ကပီနာနာလီ။

ဒီဖျိတ်ကွာသကီးကျဲလားတတ်အိတ်ဖိတ်တတ်ဒိတ်ထိတ်လဲထီလားအခိတ်ထံးခိတ်ဘိတ်တတီးဘက်တတီးလားလံစိတ်အလီလံ ဆူကွာဂီလားယုတ်ရှူးအာတ်လီမာဂါမာကျဲကဲလားလံစိတ်အသီအပူအသီးနာနာ၊အဝဲအံဖျိတ်ဆူဝဲလားတတ်အိတ်ဖိတ်ဘက်တတ် အာတ်လီဟတ်ဂါဟတ်ကျဲအီဒီဖျိတ်ယူနာနာလီ။ တတ်အိတ်ဖိတ်အိတ်ဆိတ်ဒီဖျိတ်ယူအဲဒီးဝဲလားအကအိတ်ကဆိတ်ဒီးဒီဖျိတ်မာပုဂ္ဂိုလ်အတတ် ပညိတ်ကွာဖိတ်နာနာလီ။ အဝဲအံတမုင်ဒိတ်ထဲပုဂ္ဂိုလ်အတတ်ဒုးအိတ်ထိတ်တတ်မာမာဘက်။ ဒီးတမုင်တတ်ဘက်ဃးဒီးလံစိတ်အ တတ်ဘက်တတ်ဘိတ်ကဘူးကဘျိတ်တခါဘက်။ မုင်တလးမုးပိတ်မုင်နီနီဒီးခရံအနီခိတ်၊ဘက်တတ်အဲဒ်အီလားယူ၊ဒီးဘက်တတ်ပတ်စိ ဆူအီဆူအဝဲအတတ်မာဒီးအလားကပီအဂီနာနာလီ။

ဃုတ်ဒီးတတ်နာပါဂဲအံလားတတ်အိတ်ဖိတ်အတတ်ဘက်ဃးဒီးယူအတတ်အာတ်လီဟတ်ဂါဟတ်ကျဲလားပသးပူ၊ပအိတ်က တတ်ကတီးပသးလားပကကွာကဒီးဆူတတ်ဂုင်ခိတ်သုတ်ခံမာတမာ၊တတ်ဂုင်လားတတ်အိတ်ဖိတ်အံစိတ်ဝဲလီ။

တတ်စိတ်ဆုံ HOLY

လားလံစိတ်အလီလံအပူနာနာ၊တတ်ကတီးအကလုတ်ကလုတ်ဘက်တတ်သူအီလားကပညိတ်ဆူတတ်ထံတ်ဘက်ဃးတတ်စိတ်ဆုံ နာနာလီ။ လားလံစိတ်အသီအပူနာနာ၊တတ်အိတ်ဖိတ်ဘက်တတ်ပတ်ဖျိတ်ထိတ်အီဒီအစိတ်ဆုံမုတမုင်တတ်မာစိတ်ဆုံအီနာနာလီ။ ဒီးပုဂ္ဂိုလ်မုင် လားဘက်ဃးဒီးတတ်အိတ်ဖိတ်ဘက်တတ်ကီးအီလားပုဂ္ဂိုလ်နာနာလီ။ တတ်ကတီးသားဖျိတ်လားအံ-စိတ်ဆုံ၊တတ်မာစိတ်ဆုံဒီးပုဂ္ဂိုလ်ဆုံ- ပတ်လားတတ်ကတီးတကရူပီလားဟဲလုတ်နာနာလီ။ “စိတ်ဆုံ” ကျိတ်ထံလားမာကယာ *hagios* နာနာလီ။ “တတ်မာစိတ်ဆုံ” အံဟဲ လားဂီ *hagiazō*၊လားအစိတ်ပညိတ်မာစိတ်ဆုံနာနာလီ။ “ပုဂ္ဂိုလ်ဆုံတဖန်” အံဟဲလားမာ *hagios*၊အစိတ်ပညိတ်ပုဂ္ဂိုလ်လား အစိတ်ဆုံနာနာလီ။

လားလံစိတ်အလီလံအပူနာနာ၊တတ်ထံတ်တမာဃီဘက်တတ်ပတ်ဖျိတ်ထိတ်အီဒီဖျိတ်ဒါအတတ်ကတီးဒီအမုင်မာကယာ *qadosh*၊အစိတ်ပညိတ်ဆုံဒီးဂီ *qadash*၊အစိတ်ပညိတ်မာစိတ်ဆုံဒီးမာ *qodesh*၊အစိတ်ပညိတ်ပုဂ္ဂိုလ်လားအစိတ်ဆုံနာနာလီ။

အဲဒ်အံ၊ပဲပတဲဘက်ဃးတတ်စိတ်ဆုံနာနာ၊ပုဂ္ဂိုလ်ဖိတ်ဂါညိတ်ဆိတ်မိတ်ဝဲလားတတ်စိတ်ဆုံမုင်တတ်လားအမာလီဆီယူလားအတတ် ဘက်တုတဖန်နာနာလီ။ အဝဲအံညိတ်နာနာမဲးဝဲလားယူအတတ်စိတ်ဆုံမုင်အသုးအသုတ်လားအအိတ်ဒီးအီဘက်ဃးအတတ်မုင်ပုဂ္ဂိုလ်တ ကလားလားလားဆူဆူမုတမုင်လီဆီလားလားဆူဆူလားအတတ်ဘက်တုတဖန်နာနာလီ။ ဘက်ဆန်အဝဲအံတမုင်ထဲကျဲတတ်လား တတ်ကတီး “စိတ်ဆုံ” အံဘက်တတ်သူအီလားလံစိတ်ဆုံအပူဘက်လီ။ လံစိတ်ဆုံပညိတ်စုင်ကီးဆူတတ်ဘက်တုတဖန်ဒီးတတ်မိတ်ပုဂ္ဂိုလ် တဖန်ဒီအစိတ်ဆုံမဲးအဝဲအံအိတ်ဒီးသုးသုတ်လုင်လုင်သကဲးပဝးလီလီဆီဆီလားအဒုးနာနာဖျိတ်ထိတ်ယူအနီကစားဒုတ်အတတ်စိတ်ဆုံနာ နာလီ။ ဒီးအဝဲအံမုင်တတ်ထံတ်လားတတ်မာဖိတ်အတတ်စုင်တတ်နာတတ်အာတ်လီအီလီမဲးဝဲလားတတ်အိတ်ဖိတ်အံစိတ်ဆုံဝဲနာနာလီ။

ပကပတ်ထံနီဖးတတ်ထံတ်ဆိတ်မိတ်လားတတ်အိတ်ဖိတ်မုင်တတ်စိတ်ဆုံလားကျဲခဲဘိတ်နာနာလီ။ အဆိတ်ကတီး၊ပကသုကွာတတ်ကတီး “စိတ်ဆုံ” အစိတ်ပညိတ်နာနာလီ။ ဒီးခံ၊ပကသုတတ်အစိတ်ပညိတ်အံလားပကဒုးနာနာဖျိတ်ထိတ်ပုဂ္ဂိုလ်မုင်လားလံစိတ်ဆုံနာနာလီ။ မဲပကစးထိတ်လား လံစိတ်ဆုံအစိတ်ပညိတ်ဘက်ဃးတတ်စိတ်ဆုံတကွာ။

အစိတ်ပညိတ် Definition

လားလံစိတ်ဆုံအပူနာနာ၊တတ်ထံတ်ဘက်ဃးတတ်စိတ်ဆုံအံမုင်တတ်သဘိတ်သဘက်နာနာလီ။ ဘက်ဆန်အဝဲအံမုင်တတ်လားအ ကြားအဘက်လားတတ်ကစဲးလားပဲလံစိတ်ဆုံပညိတ်ဆူပုဂ္ဂိုလ်မုတမုင်တတ်တမာမာဒီအစိတ်ဆုံနာနာ၊တတ်ထံတ်အခိတ်ထံးကတီးမုင် ဝဲလားတတ်အဂုင်မိတ်ပုဂ္ဂိုလ်နာနာမုင်တတ်လားအအိတ်ဒီးလုင်လုင်သကဲးပဝးလားတတ်လီစိတ်ဆုံဝဲ၊ဒီးလားတတ်ဘက်ထွဲတခိတ်နာနာ “စိတ်ဆုံ” ပတ်ဖျိ ထိတ်ပုဂ္ဂိုလ်မုင်ဒီးတတ်သုတ်တဖန်လားအဘက်တတ်ပတ်လီဆီအီလားတတ်ကသုအီလားတတ်မာယူအတတ်လီလီဆီအဂီဂီသုဝဲစုင် ကီးနာနာလီ။

မိမိကွဲသကဲ့တိုက်အခါပညီအံ့အတိုက်ထံ၌ခံကဟလၢၣ်,စးထီၣ်လၢအတိုက်အိၣ်ဒီးသကဲးပဝးလၢအတိုက်အလီၤစီဆုံန့ၣ်တက့ၢ်. ဖဲပစံးလၢပုၤတက့ၢ်မ့ၢ်တၢ်တမံၤမံၤမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဒီးသကဲးပဝးစီဆုံန့ၣ်,ပစံးအခါပညီလၢအဝဲအံၤပူၤဖျဲးလၢတၢ်ဒဲးဘးဒီးတၢ်ကဘျဲးကဘျဲးန့ၣ်လီၤ. လၢသကဲးပဝးအတၢ်စီဆုံအတၢ်ထံၣ်တခါန့ၣ်,တၢ်စီတၢ်ဆုံအံၤသ့ၣ်လီၤအဝဲလၢပုၤအလုၢ်လၢသကဲးပဝးအပူၤန့ၣ်လီၤ. လံာ်စီဆုံဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲယွၢ်ဒ်ပုၤစီဆုံတက့ၢ်လၢတၢ်လီၤအါတီၤ,ဒ်အမ့ၢ်ဝဲဖဲ ၂၂,ကတိၤဒ် ၉:၁၀,ဝံယဂျါယၤ၃၀:၁၁-၁၅,ဒီး၁ယီၤဟံၣ် ၂:၂၀န့ၣ်လီၤ.

အဝဲအံၤတမ့ၢ်ထဲလၢယွၢ်အံၤဒိၣ်န့ၣ်ပုၤဇီၤဘၣ်; တမ့ၢ်ထဲလၢယွၢ်မ့ၢ်တၢ်လၢအကတၢ်တအိၣ်လၢပုၤဒွဲးအံၤလၢတၢ်တသ့ဒီးပမ့ၢ်တၢ်လၢအကတၢ်ဟးဂီၤသ့ဘၣ်,ဘၣ်ဆၣ်လၢအဝဲမ့ၢ်ပုၤလၢအသကဲးပဝးဂ့ၤဝါတီၤလီၤလၢအတလၢကွံာ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. လၢအပူၤတၢ်ခဲးတၢ်န့ၣ်တအိၣ်မ့ၢ်တၢ်ကဒုလၢအဆိတလဲခဲအံၤခဲအံၤတအိၣ်ဘၣ်လီၤ. လၢအဝဲအပူၤတၢ်အတၢ်သီလၢအဟံၣ်ထီၣ်ဖုးတအိၣ်မ့ၢ်တၢ်သးလၢအအံၤဒီးမၤတၢ်လၢအကမ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်လီၤ. လၢအပူၤတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တစဲးဖိမ့ၢ်တမ့ၢ်သးလၢအကမၤတၢ်အတစဲးဖိမးတအိၣ်ဘၣ်လီၤ.

ဒီးကထာၣ်ကွၢ်လံာ်ကိၣ်ဒုခါန့ၣ်သၢ **Dr. J. Ligon Duncan III**

ဒီဖျါယွၢ်မ့ၢ်တၢ်စီဆုံနီၣ်နီၣ်အပယ်,တၢ်တမံၤဂ့ၤတမံၤဂ့ၤလၢအပုၤဒီးတၢ်ဒဲးဘးလၢအန့ၣ်လီၤလၢအဝဲအမဲာ်ညါလီၤလီၤအိၣ်လၢအဝဲအတၢ်စံၣ်ညီဒီးတၢ်သးဒိၣ်အဖိလၢန့ၣ်လီၤ. ပထံၣ်တၢ်အံၤဖဲတၢ်လီၤတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်၁၅၅ၤအုၤလး၆: ၂၀, ၂၅ၤပုၤ ၂၄:၃, ဒီးဇာၤတြိၣ် ၂:၁၄န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ယွၢ်ကဟံးဃာ်အတၢ်စံၣ်ညီတစိၣ်ဖိသန့ၣ်က့ၤဒီး,အဝဲအတၢ်စီဆုံအတၢ်အိၣ်ဝဲအံၤကမၤဟးဂီၤပုၤလၢအမၤတၢ်ဒဲးဘးလၢအတဘၣ်တၢ်ကးဘာဃာ်အံၤလၢခံကတၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အပယ်,ပုၤတက့ၢ်တက့ၢ်ဂ့ၤမ့ၢ်တၢ်မနုၤတမံၤဂ့ၤတမံၤဂ့ၤလၢအကဟံးန့ၣ်လီၤလၢအမဲာ်ညါအဆိကတၢ်ကဘၣ်တၢ်မၤစီဆုံအံၤန့ၣ်လီၤ. အဒိ,ဆိကမိၣ်ဝံယဂျါယၤအတၢ်ကတိၤဖဲဝံယဂျါယၤ၆:၃-၇:

(စ့ရဖး)ဒီးအဝဲတက့ၢ်အံၤကိးဝဲဆူအဝဲတက့ၢ်န့ၣ်ဒီးစံးဝဲဒၣ်,စီဆုံ,စီဆုံ,စီဆုံမ့ၢ်တၢ်သးမုၢ်ဂီၢ်မုၢ်အယွၢ်,ဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘၣ်ညါပုၤဝဲဒီးအလၢကတီၤလီၤ. ဒီးကျဲၤကအကျိၤထံးဟူးဝးဝဲလၢပုၤလၢအကိးထီၣ်အသိၣ်အပယ်,ဒီးဟံၣ်ပုၤဝဲဒီးမ့ၢ်အုၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးယစံး,ယဘၣ်အဂီၢ်လီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,ယဘၣ်တၢ်မၤဟးဂီၤယၤလီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤယမ့ၢ်ပုၤလၢအပူၤတက့ၢ်ဘၣ်တက့ၢ်,ဒီးယအိၣ်ယဆိးလၢပုၤလၢအပူၤတက့ၢ်ဘၣ်တက့ၢ်လၢအက့ၢ်န့ၣ်လီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,ယမဲာ်ထံၣ်ဘၣ်လံာ်ပၤတက့ၢ်,တၢ်သးမုၢ်ဂီၢ်မုၢ်အယွၢ်လံ (ဝံယဂျါယၤ၆:၃-၇).

လၢလံာ်စီဆုံတတီၤအံၤအပူၤ,ဝံယဂျါယၤပုၤဝဲလၢအဝဲကဘၣ်တၢ်မၤဟးဂီၤအံၤလၢကစၢ်စီဆုံအမဲာ်ညါလီၤလီၤဆိဆိဒီဖျါလၢအတၢ်ကမ့ၢ်မ့ၢ်တၢ်ဒဲးဘးအပယ်န့ၣ်လီၤ. အပယ်,စ့ရဖး,ယွၢ်အတၢ်အံးက့ၤက့ၤတၢ်အကလူးတဖၣ်အကျိၤတဖု,မၤကဆိထီၣ်ဝံယဂျါယၤအတၢ်ဒဲးဘးလၢမ့ၢ်အုၤန့ၣ်ကိၣ်သွးတကိၣ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၣ်အံၤလၢယွၢ်အတၢ်လုၢ်လီၤစီဆုံန့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါတၢ်မၤစီဆုံထီၣ်အံၤအပယ်,ဝံယဂျါယၤဘၣ်တၢ်သ့စီကွံာ်အံၤလၢတၢ်ဒဲးဘး-အဝဲဘၣ်တၢ်မၤစီဆုံအံၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးဒီဖျါလၢအတၢ်စီတၢ်ဆုံအသိၣ်အံၤအပယ်,အဝဲဆၢထာၣ်လၢယွၢ်အမဲာ်ညါသ့ဝဲလၢအတအိၣ်ဒီးတၢ်လီၤတံာ်လၢယွၢ်အတၢ်စံၣ်ညီအဖိလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်ပထံၣ်လၢဝံယဂျါယၤ၆အသိး,ယွၢ်အတၢ်စီတၢ်ဆုံမ့ၢ်အဝဲအသ့အသ့ကံာ်စီလၢတၢ်န့ၣ်ပၢၢ်အံၤသ့တမံၤ-သ့သ့ကံာ်စီလၢအမၤလီၤဆိအံၤလီၤတံာ်လီၤဆဲးဒီးလၢလၢပုၤပုၤ,ဘၣ်ဆၣ်အဝဲန့ၣ်မၤလီၤဆိအတၢ်ဘၣ်တဖၣ်လၢအကတၢ်ဟးဂီၤအကျဲသ့စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. တၢ်စီဆုံအန့ၣ်လၢပန့ၣ်ပၢၢ်အံၤသ့အိၣ်လၢလံာ်စီဆုံအတၢ်မၤလီၤလၢပုၤက့ၢ်က့ၢ်န့ၣ်တၢ်တဖၣ်အဂီၢ်လၢကအိၣ်စီအိၣ်ဆုံ,ဒ်လၢအုဖးစုးဝး၄,ဇာၤတြိၣ် ၂:၁၄,၁ပုးတရူးဝး၁၅-၁၆န့ၣ်လီၤ. ပကဘၣ်ဂဲၤပုၤလၢပကကဆိလၢသူးသ့ၣ်တတကဟဲဒ်ယွၢ်အသိးန့ၣ်လီၤ. နီၣ်နီၣ်န့ၣ်,လၢပဂံၢ်ပဘါဒ်ပဝဲပဝဲက့ၢ်စးမၤလၢပုၤတၢ်အံၤတန့ၢ်နီၣ်တဘျီဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်ခရံၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒ်ဝဲအိၣ်ဒီးသူးသ့ၣ်လၢအလၢပုၤစီဆုံဝဲန့ၣ်လီၤ. ဒီးဖဲပအိၣ်လၢအပူၤန့ၣ်,အဝဲအတၢ်တီတၢ်လီၤဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကနုၤအံၤဆူပုၤဒီးပဘၣ်တၢ်ဂံၢ်ပုၤဒ်ပုၤစီဆုံလ့ၤတုၤလ့ၤတီၤ,သဘျုးလၢလၢပုၤပုၤလၢတၢ်ဒဲးဘးဒီးတၢ်ကဘျဲးကဘျဲးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထံၣ်ခံမံၤတမံၤဘၣ်ဃးပတၢ်ကတိၤ “စီဆုံ” အခါပညီမ့ၢ်ဝဲလၢအဝဲဟံၣ်ဖျါထီၣ်ပုၤဂီၢ်မုၢ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ပာ်လီၤဆိအံၤလၢတၢ်ကသုအံၤလၢယွၢ်အတၢ်မၤလီၤလီၤဆိဆိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ထံၣ်အံၤန့ၣ်,တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤကဆိထီၣ်ဝဲသ့ဝဲအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အသူးအသ့ၣ်တကဆိဘၣ်ဒ်လဲာ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်တၢ်အဒိတခါအသိး,ဒ်ကန့ၣ်တၢ်လၢစီပီလူးကွဲးဝဲဖဲကရံၣ်သူးဂူး၁၄:

အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,တၢ်လၢအတန့ၢ်ဘၣ်တၢ်တက့ၢ်,တၢ်ပာ်အံၤလၢအကဆိလၢအမၤအပယ်,ဒီးမၤလၢအတန့ၢ်ဘၣ်တၢ်တက့ၢ်,

အတတ်စိတ်ဆုံ့,ဘက်ဆန်အဝဲဒူးဘက်ထွဲဝဲဆူတင်အိတ်ဖိုင်နုနုလီၤ. အဝဲအတတ်ဂွၢ်ခိတ်သ့ၣ်မ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်အိတ်ဖိုင်လၢလံာ်စီဆုံ့အလီၤလံာ်ဒီးအသိခံကကြိုၣ်လၢာ်မ့ၢ်တၢ်တမံၤဃီဒီးတၢ်စီဆုံ့အကရူၢ်တမံၤဃီနုနုလီၤ.

သနက်က့ၤ,ဒ်ပထံၣ်တ့ၢ်လံာ်အသိး,ပုၤကိးဂးဒီးလၢအိတ်စရူအပူၤမ့ၢ်တမံၤလံာ်စီဆုံ့အသိအတၢ်အိတ်ဖိုင်အပူၤတမံၤပုၤစူၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤတၢ်အမ့ၢ်အတီဘၣ်နုနုလီၤ. သနက်က့ၤဒီး,အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ယွၤအတၢ်အာၣ်လီၤအိတ်လီၤအပူၤတဝၢတဖု,လၢအမ့ၢ်,ပုၤဂီၢ်မုၢ်လၢအအိတ်လၢတၢ်အာၣ်လီၤအိတ်လီၤလိာ်သးဒီးယွၤအပူၤနုနုလီၤ.

လၢပုၤစူၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤတၢ်တဖုၣ်လၢအအိတ်လၢတၢ်အာၣ်လီၤအိတ်လီၤအပူၤတဝၢပူၤအဂီၢ်န့ၢ်,အဝဲသ့ၣ်အတၢ်စိတ်ဆုံ့တလၢကွံာ်ပုၤတစူၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤတၢ်အတၢ်စိတ်ဆုံ့နုနုလီၤ. ပုၤတန့ၢ်တၢ်တဖုၣ်စီဆုံ့ခိဖျိဒြၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ပာ်လီၤဆီအိတ်လၢယွၤအဂီၢ်နုနုလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ပုၤန့ၢ်တၢ်တဖုၣ်စီဆုံ့,တမ့ၢ်ဒ်ခိဖျိလၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ပာ်လီၤဆီအိတ်လၢဖါဘၣ်,မ့ၢ်ခိဖျိလၢအရံၣ်အပူၤအဝဲသ့ၣ်အသူးအသ့ၣ်ကဆွဲကဆွဲဒီးဒိကန့ၢ်ယွၤအကလုာ်အသိနုနုလီၤ. နီၢ်နီၢ်န့ၢ်,ဖိတၢ်ထီၣ်မ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်အာၣ်လီၤအိတ်လီၤအပူၤတဝၢဒိတခါညါကန့ၢ်တၢ်-ခိဖျိပုၤကိးဂးဒီးကဘၣ်တီဒီးယွၤဒီးအိတ်မူတၢ်အိတ်မူသူးသ့ၣ်လၢအစီဆုံ့နုနုလီၤ.

ကျဲလၢအကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢတၢ်ကဆိကမိၣ်ဘၣ်ဃးပုၤစီဆုံ့တဖုၣ်တၢ်ထံၣ်န့ၢ်အိတ်သ့ၣ်လၢလုၢ်လၢထူသန့လၢပူၤအတၢ်ပဲလီၤစၢၤလီၤသ့ၣ်အတၢ်လီၤဆီလၢတၢ်အိတ်ဖိုင်လၢတၢ်ထံၣ်အိတ်သ့ၣ်ဒီးတၢ်အိတ်ဖိုင်လၢတၢ်ထံၣ်အိတ်သ့ၣ်အဘၣ်စၢၤန့ၢ်လီၤ. မဲပကကွၢ်သကိးတၢ်သ့ၣ်တဖုၣ်အံၤတမံၤဘၣ်တမံၤ,စးထီၣ်လၢတၢ်အိတ်ဖိုင်လၢတၢ်ထံၣ်အိတ်သ့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်အိတ်ဖိုင်လၢတၢ်ထံၣ်အိတ်သ့ၣ် Visible Church

တၢ်အိတ်ဖိုင်လၢတၢ်ထံၣ်အိတ်သ့ၣ်ပညိၣ်ဆူတၢ်အိတ်ဖိုင်လၢပထံၣ်အိတ်သ့ၣ်,တၢ်ထံၣ်အိတ်သ့ၣ်ဖျိဖျိဖျိလၢပမဲာ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်အိတ်ဖိုင်လၢတၢ်ထံၣ်အိတ်သ့ၣ်,မ့ၢ်ဒ်ဒီး,ကဘၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအစံးလီၤအသးလၢအမ့ၢ်တၢ်အိတ်ဖိုင်လၢပတီၢ်ခိတ်ဒီဖျါန့ၢ်လီၤ. ခရံၣ်ဖိတၢ်ဘၢကိးကလုာ်ဒီးလၢအစံးအပိာ်ခရံၣ်အခံ,အစံးလၢအပိာ်ယွၤအတၢ်ပညိၣ်တၢ်တီၢ်ဒီးအကလုာ်လၢပတီၢ်ခိတ်မုၢ်မဆါတန့ၢ်အံၤန့ၢ်လီၤ. အဝဲန့ၢ်ကပာ်ဃုာ်ခရံၣ်ဖိတၢ်ဘၢအါကလုာ်,ကပာ်ဃုာ်ပုၤလၢအတဒူးန့ၢ်ဖျိအသးလၢခရံၣ်ဖိတၢ်ဘၢကလုာ်လီၤလီၤဆီဆီနီတကလုာ်ဘၣ်ဆၣ်လၢအပာ်လီၤအသးလၢခရံၣ်အပျါအဘိၣ်တဖုၣ်န့ၢ်လီၤ.

ဒီးကထာၣ်မးခိထုၣ် Dr. Mark Strauss

ဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ်တနီၤန့ၢ်,တၢ်အိတ်ဖိုင်လၢတၢ်ထံၣ်အိတ်သ့ၣ်ဃုာ်ပုၤကိးဂးဒီးလၢအညီန့ၢ်ပဲလၢတၢ်ပာ်ဖိုင်ထီၣ်အတၢ်အိတ်ဖိုင်,လၢအတအိတ်ဒီးတၢ်ပလီၤသးဘၣ်ဃးအဝဲသ့ၣ်အသးတၢ်အိတ်သးဘၣ်န့ၢ်လီၤ. ကျဲအိတ်ဝဲဒ်ဒါမးလၢပုၤဂီၢ်မုၢ်တၢ်ဂံၢ်ဒူးအိတ်ဒ်အိတ်ဖိုင်လၢတၢ်ထံၣ်အိတ်သ့ၣ်န့ၢ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ပာ်ပနီၣ်အိတ်လၢယွၤအတၢ်အာၣ်လီၤအိတ်လီၤအပူၤသ့ၣ်,ဒ်အမ့ၢ်ခိဖျိတၢ်ဒီးဘျၢသးလၢလံာ်စီဆုံ့အသိအပူၤ,မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ကူးတရံးလၢလံာ်စီဆုံ့အလီၤလံာ်အပူၤန့ၢ်လီၤ. မ့ၢ်တမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်အိတ်ဝဲဒီးမ့ၢ်တမ့ၢ်အာၣ်လီၤတၢ်န့ၢ်ခရံၣ်န့ၢ်လီၤ. လၢတၢ်အိတ်ဖိုင်လၢအတပၤဃာ်ကရၢဖိအနီၢ်ဂံၢ်ဒ်တၢ်ဘျၢအသိးဘၣ်အပူၤန့ၢ်,မ့ၢ်တမ့ၢ်လၢအတမၤပိာ်ထွဲတၢ်အာၣ်လီၤအိတ်လီၤအတၢ်ပာ်ပနီၣ်အလုာ်အလၢဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဒီးဘျၢန့ၢ်ဒီး,အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်တၢ်ဂံၢ်အိတ်ဒ်အာၣ်လီၤအိတ်လီၤအကရၢဖိခိဖျိဒြၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်တ့ၣ်လီၤအသးလၢတၢ်အိတ်ဖိုင်အတၢ်သိၣ်လိသီလိတပယုာ်ဃီအသိန့ၢ်လီၤ. မ့ၢ်တမ့ၢ်,ဒ်စီၤပီလူးသိၣ်လိဝဲဖဲကရံၣ်သူးဂ့ၤဒုန့ၢ်,အဝဲသ့ၣ်အိတ်ဒီးမိၢ်ပမ့ၢ်မါတလၢအန့ၢ်ဒ်တၢ်အသိန့ၢ်လီၤ.

အဒိ,လၢလံာ်စီဆုံ့အလီၤလံာ်အပူၤန့ၢ်,အိတ်စရူဒီးဒိတကလုာ်မုၢ်လၢအဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိတ်ဖိုင်,ဖဲပုၤကိးဂးဒီးတအိတ်ဒီးတၢ်အုၣ်က့ၤခိတ်က့ၤတၢ်အတၢ်န့ၢ်ဒ်လဲာ်န့ၢ်လီၤ. အစ့ၤကတၢ်န့ၢ်,ဒ်ယွၤမၤလိာ်အိတ်ဖဲဝဲမိၣ်ဂ့ၤအသိး,အဝဲသ့ၣ်ကိးဂးဒီးဘၣ်တၢ်ပာ်ပနီၣ်အိတ်လၢယွၤအတၢ်အာၣ်လီၤအိတ်လီၤခိဖျိတၢ်ကူးတရံးပိာ်ခွါတဖုၣ်န့ၢ်လီၤ.

လၢလံာ်စီဆုံ့အသိအပူၤန့ၢ်,ပထံၣ်တၢ်တမံၤဃီလၢအလီၤပလိာ်လိာ်အသးန့ၢ်လီၤ. ပုၤကိးဂးဒီးလၢအပဲအပူၤအိတ်ဖိုင်ဂီၢ်မုၢ်အတၢ်အိတ်ဖိုင်ဘၣ်တၢ်ဂံၢ်အိတ်ဒ်ပုၤဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိတ်ဖိုင်န့ၢ်လီၤ. အဝဲအံၤပာ်ဃုာ်ပုၤကိးဂးဒီးလၢအအာၣ်လီၤတၢ်န့ၢ်,ပုၤကိးဂးဒီးလၢအဒီးဘျၢအသး,ပုၤစူၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤတၢ်အဖိဒီးအမါအတၢ်,ဒီးညီန့ၢ်အဝဲသ့ၣ်အကုၢ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိဒိတဟံၣ်ညါန့ၢ်လီၤ. အဒိ,ဖဲစီၤပီလူးကွဲးတၢ်ပရၢတဖုၣ်ဆူတၢ်အိတ်ဖိုင်အါဖုန့ၢ်,အဝဲအံၤဒ်ဒီးဝဲလၢတၢ်ပရၢတဖုၣ်တၢ်ကဖးအိတ်ဆူပုၤကိးဂးဒီးလၢအပာ်ဖိုင်ရူလိာ်မၤသကိးတၢ်လီၤလီၤလၢတၢ်အိတ်ဖိုင်တဖုၣ်န့ၢ်လီၤ. ဒီးဒ်ပထံၣ်သ့ၣ်လၢအဝဲအတၢ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်ပုၤခရံၣ်ဖိသ့ၣ်တဖုၣ်လၢကမၤကွၢ်အဝဲသ့ၣ်အနီၢ်ကစၢ်ဒ်ဝဲလၢကထံၣ်အဝဲသ့ၣ်အိတ်ဒီးတၢ်န့ၢ်နီၢ်နီၢ်န့ၢ်,စီၤပီလူးသ့ၣ်ညါဝဲလၢပုၤစူၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤတၢ်တဖုၣ်ကအိတ်ဝဲလၢတၢ်အိတ်ဖိုင်အပူၤန့ၢ်လီၤ. ပထံၣ်တၢ်အံၤလၢလံာ်စီဆုံ့အတီၤတဖုၣ်ဒ်အမ့ၢ်ၤၤ

အဝဲသွတ်တၢ်သးဒွီအဘျူးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၢ်မ့ၢ်ဝဲလၢထဲယွၤတကၢထံၣ်ပသးသ့. ဒ်ပထံၣ်ဖဲလံာ်စီဆုံအပူၤဒ်အမ့ၢ်စံးထီၣ်တြၢၤ၄၄-၂၁ဒီးမၤတၢ်၁၅၅န့ၣ်လီၤ. ဒီးဒ်တၢ်အစၢအသး. ဖဲတၢ်အပတီၢ်ဝဲအံၤလၢတၢ်စံာ်စီတဲစီအပူၤန့ၣ်. ထဲယွၤပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်တသ့လၢအမ့ၢ်အတီၢ်လၢလၢပွဲၤပွဲၤသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကပညိၣ်အိၣ်တၢ်တက့ၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်တသ့ဒ်အဝဲအိၣ်ဆိးလၢဟီၣ်ခိၣ်လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၣ်တမံၤဂ့ၤတမံၤဂ့ၤဘၣ်ဆၣ်ဒီးအဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအရ့ဒိၣ်လၢပကပာ်သ့ၣ်ပာ်သးလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်တသ့စ့ၢ်ကိးပာ်ဃုာ်ပုၤန့ၣ်တၢ်ကိးဂၤဒဲးလၢအအိၣ်မူတဘျီဂ့ၤတဘျီဂ့ၤ, တချူးလၢခရံၣ်ဟီၣ်ခိၣ်တၢ်သးခုကစီၣ်တၢ်မၤ ဒီးဝံၤအလီၢ်ခံခံခါလၢန့ၣ်လီၤ.

ထီတဲန့ၣ်, လံာ်စီဆုံဘၣ်တၢ်ကွဲးဟ့ၣ်လီၤအိၣ်ဆူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်တသ့အါန့ၣ်ဆူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်တသ့. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲညိၣ်ဟ့ၣ်အကမျၢၢ်တၢ်သးဒွီအဘျူးဘၣ်ဃးဒီးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်အုၣ်က့ၢ်ခိၣ်က့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်လီၤဆီအိၣ်ဝဲဒၣ်တနီၤဘၣ်ဃးတၢ်အံၤ, ဒ်အမ့ၢ်၁ကရံၣ်သ့ၣ်၅, ဒီးဝတံၤမသးဝး၁၉-၂၀န့ၣ်လီၤ. ဒီးလံာ်ပရၢတနီၤဆူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်ဖဲလီၣ်ဖျါ၂-၃တမ့ၢ်တၢ်စံးတၢ်လီၤလီၤဘၣ်ဃးအပူၤကမျၢၢ်န့ၣ်ဘၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ညိၣ်န့ၣ်, ပုၤကွဲးလံာ်စီဆုံတဖၣ်မုၢ်လၢဝဲလၢအပူၤဖးတၢ်ဖိတဖၣ်ကန့ၣ်ဒီးသန့ၤအသးလၢယွၤ, ဒီးဒ်ကန့ၣ်အိၣ်လၢတၢ်သးတီၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်မ့ၢ်ဝဲလၢပုၤကိးဂၤဒဲးအဂီၢ်လၢတၢ်ကဘၣ်ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်လၢအမ့ၢ်ပုၤသးတီၢ်-ခီဖျိတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်တသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲယုၣ်၅၅၅၅တဲက့ၢ်ကဒါက့ၢ်န့ၣ်, အဝဲမၤစီဆုံအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢလၢပွဲၤပွဲၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲကမၤကဆိထီၣ်ပုၤတစူၢ်က့ၢ်က့ၢ်တၢ်ခဲလၢာ်လၢအိၣ်, ဒ်သိးလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်တသ့ကမ့ၢ်တၢ်တမံၤဃီဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်တသ့န့ၣ်လီၤ. ပထံၣ်တၢ်အံၤလၢတၢ်လီၢ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်မးသဲး၅၀-၅၂ဒီး၁၃, ၂၄-၃၀, ၁ကရံၣ်သ့ၣ်၃၅-၃၅, ဒီး၁ပးတရူး၄၄-၁၅-၁၉န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တုၤလီၤလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ဝဲန့ၣ်, ပုၤလၢအအိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်တသ့အတၢ်မ့ၢ်တၢ်ကဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညိၣ်အိၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးထဲယွၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်လၢအခဲအံၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်တသ့အိၣ်ဝဲလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်တသ့အပူၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ထွဲလၢအရ့ဒိၣ်လၢပုၤကိးဂၤဒဲးလၢအစံးလၢအမ့ၢ်ခရံၣ်ဖိန့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်ဘၣ်ထွဲအရ့ဒိၣ်ကတၢ်တမံၤမ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လီၣ်ဘၣ်လၢကန့ၣ်ဟူတၢ်သးခုကစီၣ်လၢအအိၣ်ထံးခိၣ်ဘိန့ၣ်လီၤ. ပသ့ၣ်ညိၣ်လၢပုၤတစူၢ်က့ၢ်က့ၢ်တၢ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်တသ့အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးအဝဲန့ၣ်အံၤဒီးစံးဝဲအခီပညိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အကရၢဖိတမ့ၢ်တၢ်လၢတၢ်ပွဲၤလၢကအုၣ်ကီၤပတၢ်အုၣ်က့ၢ်ခိၣ်က့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးခီဖျိလၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤအဃိ, ပကဘၣ်ဆဲးသိၣ်လိတၢ်, ဒီးကဘၣ်စံာ်တဲတဲလီၤတၢ်သးခုကစီၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ပုၤက့ၢ်တၢ်တမ့ၢ်ထဲလၢပနီၢ်ကစၢ်ဒ်အဂီၢ်ဘၣ်, မ့မ့ၢ်ဆူပုၤကအဂီၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ပကဘၣ်မၤလီၤတံၢ်လၢပုၤတစူၢ်က့ၢ်က့ၢ်တၢ်လၢပပုၤကမျၢၢ်အပူၤဘၣ်တၢ်ကွဲးမ့ၢ်အိၣ်လၢကတၢ်ဆူခရံၣ်အအိၣ်ဒီးကမ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်တသ့န့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်မၤဖိအတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤဝဲလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မ့ၢ်တၢ်စီဆုံန့ၣ်, အဝဲအံၤဒီးစံးလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အံၤအိၣ်လၢတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤတၢ်ဒီးယွၤအပူၤလၢအဝဲဘၣ်တၢ်ပာ်လီၤဆီလီၤအိၣ်ဒ်ယွၤအပူၤဂီၢ်မုၢ်လီၤဆီ, တၢ်ပာ်စီဆုံအိၣ်လၢယွၤအတၢ်မၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤဒီးစံးစ့ၢ်ကိးအခီပညိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်အိၣ်သ့ၣ်မ့ၢ်သ့ၣ်အတၢ်စီတၢ်ဆုံ, ဒီးတုၤဒ်လဲာ်လၢပုၤစူၢ်က့ၢ်က့ၢ်တၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤတဖၣ်အတၢ်လဲၤခီဖျိခဲအံၤပာ်တဒါအဝဲသ့ၣ်လၢခရံၣ်အသ့ၣ်သ့ၣ်စီဆုံအပူၤန့ၣ်လီၤ. အါန့ၣ်အန့ၣ်, ဒ်ပဒီးအးလီၤပနီၢ်ကစၢ်ဒ်ပဝဲသးဆူယွၤအတၢ်မၤလီၢ်အသိးန့ၣ်, ပဘၣ်တၢ်မၤကဆိထီၣ်ဆူတၢ်လၢတၢ်ပွဲၤအတၢ်စီတၢ်ဆုံအဖိတၢ်လၢယွၤဒါလီၤတ့ၢ်ဝဲလၢပဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ခဲအံၤလၢပကကွၢ်သကိးယွၤအတၢ်မၤစီဆုံတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်, လၢအဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တၢ်အကါဒိၣ်ဒီးအစိကမိၤ, ဒီးတၢ်ထံၣ်ဆိကမိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မ့ၢ်တၢ်စီဆုံလၢယွၤအဂီၢ်ဝံၤဒီး, ပအိၣ်ကတဲာ်ကတီၢ်ပသးလၢပကလဲၤဆူပတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤသထံၣ်တထံၣ်: တၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ်မ့တမ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ် CATHOLIC

ပတၢ်ကတီၢ်သကိးတၢ်ကတီၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ်ကနီၤဖးလီၤအသးသၢခီန့ၣ်လီၤ. တၢ်, ပကဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ကတီၢ် “ တၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ် ” အခီပညိၣ်န့ၣ်လီၤ. ခံ, ပကကွၢ်သကိးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်တသ့အတၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးသၢ, ပကဟ့ၣ်ဃီပသးဆူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်တသ့အတၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ. မ်ပကစးထီၣ်လၢတၢ်ကတီၢ် “ တၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ် ” အခီပညိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

အနိပညာ Definition

ဒ်ပတ်ဖျါထီၣ်တၢ်လၢအပူၤကွၢ်တၢ်မၤလိအသိး,တၢ်ကတိၤခဲးသလုၣ်အနိပညာအဲၣ်ဒီးစံးဝဲးတၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ခဲလၢာ်;မ့တမ့ၢ်ပတ်ဖျါပုၤခရံၣ်ဖိခဲလၢာ်လၢကမုၢ်ဂဲၣ်လၢာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကတိၤ “ခဲးသလုၣ်” ကျိၣ်ထံလးတၢ်အတၢ်ကတိၤ *Catholicus* လၢအဖဲလီၤစၢၤဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီလၢဟ့ၤလုၣ်အ ပျၢၣ်ဘျးစဲ **preposition kata** ဒီး မံၤကယၢ **adjective halos**,အနိပညာ “ခဲလၢာ်ခဲဆ့” မ့တမ့ၢ် “လၢပုၤ” န့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤတမ့ၢ်တၢ်ပညာဆူရိမဲခဲးသလုၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျါဘၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်ဒီး,အဝဲအံၤတမ့ၢ်တၢ်ပညာဆူရိမဲခဲးသလုၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျါဘၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်ဒီး,အဝဲအံၤတမ့ၢ်တၢ်ပညာဆူရိမဲခဲးသလုၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျါဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

နကသ့ၣ်နီၣ်လၢအပူၤကွၢ်တၢ်မၤလိလၢတၢ်မၤလိပိာ်ထွဲတဆိဘၣ်တဆိအပူၤအံၤန့ၣ်,လၢတၢ်မၤဖိအတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလၢအအိၣ်လၢပစိၤခဲအံၤအက့ၢ်အဂီၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်လၢတၢ်ဒီးဘျးတၢ်အတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလၢပျၢၣ်ဒ်သိးအံၤတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၣ်န့ၣ်,ခရံၣ်ဖိတၢ်အိၣ်ဖျါအကလုာ်ကလုာ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒိၣ်ဖျါတတဲဟ်ဖျါထီၣ်သးတပူၤဃီလၢတၢ်တမံၤဃီအဖိလၢာ်ဒီးဘၣ်,ပတ်တၢ်ဝံလိးဃၢအါတလၢလၢတၢ်အိၣ်ဖျါအတၢ်ပတၢ်ပြးန့ၣ်လီၤ. အဃိ,ဖဲတၢ်မၤဖိအတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤစံးကတိၤဘၣ်ဃးတၢ်အိၣ်ဖျါအတၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ခဲလၢာ်န့ၣ်,အဝဲတအိၣ်ဒီးတၢ်ပတၢ်ပြးဘၣ်ဃးခရံၣ်ဖိကမုၢ်ဂဲၣ်လၢာ်လၢအသးပူၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်ဒီး,အဝဲတဲဘၣ်ဃးသးစိဆ့အတၢ်ဃူတၢ်ဖိလၢအအိၣ်လၢခရံၣ်ဖိတၢ်အိၣ်ဖျါခဲလၢာ်လၢအလီၤပလိာ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သိအဘၣ်စၢၤ,ပတ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ကရၢကရိအတၢ်လီၤဆိလိာ်အသးတဖၣ်ခဲလဲၣ်တုၤခဲလဲၣ်တုၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်အပတီၢ်ဝဲအံၤလၢတၢ်စံၣ်စိတဲစိပူၤန့ၣ်,တၢ်ကတိၤ “ခဲးသလုၣ်” မ့တမ့ၢ်လၢအပတ်ဖျါတၢ်ခဲလၢာ်လီၤ. အဝဲအံၤဘၣ်တၢ်ပတ်အနိပညာလၢကမုၢ်ဂဲၣ်လၢာ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်မံၤ “တၢ်အိၣ်ဖျါ” ဆူခရံၣ်ဖိကမုၢ်ဂဲၣ်လၢာ်ဒီးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထံၣ်ဝဲအံၤတမ့ၢ်တၢ်ပတ်ဖျါပုၤခရံၣ်ဖိလူၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သိဖဲဝကရံၣ်သူးဝး ၂,ဖဲအဝဲကွဲးဟ့ၣ်ဝဲအလံာ်ပရၢလၢကကျဲဒ်အံၤ: *စံးဘၣ်ယုၤအတၢ်အိၣ်ဖျါလၢအအိၣ်လၢကရံၣ်သူး,ပုၤဘၣ်တၢ်ပတ်ဖျါအိၣ်လၢယုၤဂျူးခရံၣ်အပူၤ,ဒီးတၢ်ကိးအိၣ်ဒ်သိးအကကဲထီၣ်ပုၤစိဆ့,ဒီးကယဲၣ်ပုၤအိၣ်တပူၤလၢလၢလၢအကိးထီၣ်ပကစၢ်ယုၤဂျူးခရံၣ်အမံၤ,အဝဲသ့ၣ်အကစၢ်ဒီးပကစၢ်...* (ဝကရံၣ်သူးဝး ၂).

ဖဲအံၤ,စိပိလူၤပတ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢခရံၣ်ဖိကမုၢ်ဂဲၣ်လၢာ်အကလုာ်ကလုာ်လၢကရံၣ်သူးအပူၤ,လၢအဝဲပညာပုၤလၢအဘၣ်တၢ်ပတ်ဖျါအိၣ်လၢပဃီဒ် “တၢ်အိၣ်ဖျါ...လၢကရံၣ်သူးအပူၤ,” မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျါဖးဒိၣ်လၢအပတ်ဖျါပုၤခဲလၢာ်လၢကိးထီၣ်ခရံၣ်အမံၤ,လၢအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဖဲလဲၣ်တုၤဖဲလဲၣ်တုၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲသယၢဖျါအခၢၣ်သးန့ၣ်, **Cyprian of Carthage** စးထီၣ်လၢကပတ်ဒိၣ်က့ၢ်ဘၣ်ဂီၣ်တဖၣ်ဒီးပုၤလုၢ်တၢ်အိၣ်တဖၣ်အမူအဒါလၢကဆၢတဲာ်တၢ်အိၣ်ဖျါအနိပညာန့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲ *Episode 68* န့ၣ်,အဝဲအိၣ်ဒီးတၢ်အံၤလၢကစံး: အဝဲသ့ၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျါလၢအမ့ၢ်ပုၤဂီၢ်မ့ၢ်အိၣ်ဃူဖိလၢပုၤလုၢ်တၢ်အိၣ်...တၢ်အိၣ်ဖျါ,မ့တမ့ၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိၣ်ဖျါခဲလၢာ်ဒီးတမံၤဇၢၤ,တဘၣ်တၢ်ဒိၣ်တူၢ်မ့တမ့ၢ်နီၤဖးအိၣ်ဘၣ်,ဘၣ်ဆၣ်ဘၣ်တၢ်ဒုးဘၣ်ထွဲဒီးပတ်အဆၢတပူၤဃီဒ်သိးသိးစိဖျါပုၤလုၢ်တၢ်အိၣ်တဖၣ်အတၢ်ဃူတၢ်ဖိလၢအအိၣ်လိာ်အသးတကဒီးတကန့ၣ်လီၤ.

လၢစဲဖျါယၢအဂီၢ်န့ၣ်,တၢ်အိၣ်ဖျါအတၢ်ဃူတၢ်ဖိအိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးလၢသရၣ်ကွၢ်တၢ်ဒီးအတၢ်မၤတၢ်သးခုကစီၣ်အတၢ်ဃူတၢ်ဖိအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒ်တၢ်ထံၣ်ဝဲအံၤစးထီၣ်လၢကဒိၣ်ထီၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်,ခရံၣ်ဖိတဖၣ်စ့ၢ်ကိးစးထီၣ်လၢကအၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤတၢ်အိၣ်ဖျါအတၢ်ဃူတၢ်ဖိလၢတၢ်ပတၢ်ပြးအတၢ်ဃူတၢ်ဖိန့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျါမ့တမ့ၢ်ကရၢကရိတခါလၢအအိၣ်လၢတၢ်လိာ်ကိးပုၤဒဲးလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒိၣ်ဖျါအဘၣ်ဂီၢ်ဒီးပုၤလုၢ်တၢ်အိၣ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒိၣ်ဖျါန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်အံၤဒၣ်လဲာ်,သနၣ်က့,တၢ်ကတိၤ “ခဲးသလုၣ်” ဘၣ်တၢ်ပတ်လီၤအိၣ်လၢကဘၣ်မ့တမ့ၢ်လၢအဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ခဲလၢာ်,ပတ်ဖျါပုၤကိးဒဲးဒီးကမုၢ်ဂဲၣ်လၢာ်လၢအဘၣ်တၢ်ကိးအိၣ်ဖျါခရံၣ်အမံၤဒီးလၢအသးတီဒီးတၢ်အိၣ်ဖျါလုၢ်လၢထူသန့ဖဲလီၤစၢၤအတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်မိၢ်ပုၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

သနၣ်က့,လၢခံန့ၣ်,တၢ်အိၣ်ဖျါဘၣ်တၢ်မၤက့မၤအိၣ်ဖျါတၢ်လီၤမုၢ်လီၤဖးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဒိဖဲခ.န.ဝ၀၅၄န့ၣ်ရိမဲခဲးသလုၣ်တၢ်အိၣ်ဖျါဟီထီၣ်ကွၢ် **Eastern Orthodoxy** တၢ်အိၣ်ဖျါတဖၣ်,ဒီး **Eastern Orthodoxy** တၢ်အိၣ်ဖျါတဖၣ်ဟီထီၣ်ကွၢ်ရိမဲခဲးသလုၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျါလၢအတၢ်အိၣ်ဖျါအပူၤန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ဝဲအံၤန့ၣ်,တၢ်အိၣ်ဖျါတဖၣ်စးထီၣ်သ့ၣ်ကတိၤ “ခဲးသလုၣ်” လၢတၢ်ထံၣ်လၢအတပတ်ဖျါပုၤဂၤအသိတဘၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. စိဖျါတၢ်ပတ်ဖျါလၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျါတဖၣ်ဒၣ်ဝဲမ့တမ့ၢ်လၢအဘၣ်ဃးတၢ်အိၣ်ဖျါခဲလၢာ်မ့

တမ္ပာတိလၢအဘၣ်ထွဲတၢ်ခဲလၢာ်အဃိ,တခါတၣ်တခါအဲၣ်ဒီးလၢပဟ်ပနီၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲဒ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်လၢအပြၢတၢ်ဒီးအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢခံ,ဖဲ*Reformation* လၢဝဲယၢဖျိၣ်အတၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်န့ၣ်.*Protestant* တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်အါကတၢ်ပံးန့ၣ်တၢ်ထံၣ်လီၤဆိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်,အဝဲသ့ၣ်က့ၤကဒါက့ၤဆူတၢ်စူၤတၢ်န့ၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအိၣ်ပညီအိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ,ပတံထီၣ်ဆူတၢ်ကတိၤ “ခဲးသလ့ၣ်” အပူၤကွံၣ်အိၣ်ပညီလၢအဘၣ်ဃးတၢ်ခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလၢလံာ်စီဆံ့ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခံခါလၢာ်နီၤဟ့ၣ်တၢ်လၢခရံၣ်အိၣ်ဖီလၢာ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ပဟ်ပနီၣ်လၢတၢ်ဃူတၢ်ဖိးအံၤကဘၣ်တၢ်ပၤဃာ်အိၣ်တုၤဒၣ်လဲၣ်လၢတၢ်မၤသကိးဃုာ်တၢ်မ့ၢ်တအိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တၢ်ပၤတၢ်ပြးအကတိၤပူၤဘၣ်ဒီးတၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤအဂ့ၢ်တဖၣ်လၢဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်ဖျိၣ်အဝဲသ့ၣ်အခရံၣ်ဖိတၢ်ဘါကလုာ်ကလုာ်မ့ၢ်တအိၣ်ဒၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ်လၢပဟ်ပနီၣ်ဆၢကတိၤဂီၢ်အံၤအိၣ်ပညီတၢ်ပဟ်ပနီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ်တၢ်ပဟ်ပနီၣ်လီၤလၢအပၤဃာ်တၢ်စူၤတၢ်န့ၣ်မိၢ်ပုၤလၢအဘၣ်တၢ်ပဟ်ပနီၣ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအိၣ်လၢတၢ်မၤဖိအတၢ်စူၤတၢ်န့ၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤခရံၣ်ဖိကိးဂၤဒဲးလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်သးတီၢ်ခဲလၢာ်အပူၤအိၣ်လၢခရံၣ်အတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအိၣ်အဖီလၢာ်ဒီးပုၤစူၤက့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်အမ့ၢ်အတီၢ်ကိးဂၤဒဲးဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤလၢသးစီဆံ့အတၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤအဃိ,ပကဘၣ်သးဆူၣ်လၢကဘၣ်ဘျးလၢခရံၣ်ဖိအမ့ၢ်အတီၢ်ကိးဂၤဒဲးအတၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတီၢ်ကိးဖုဒဲး,ဒီးပကဘၣ်သးအိၣ်လၢကမၤသဃဲတၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဒ်အသ့အဘၣ်အသးန့ၣ်လီၤ.

ဃုာ်ဒီးတၢ်ကတိၤ “ခဲးသလ့ၣ်” အိၣ်ပညီလၢပသးပူၤ,ပကကွၢ်သကိးကျဲတဖၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့တၢ်ကိးအိၣ်သ့လၢ “ခဲးသလ့ၣ်” န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့အတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ် Visible Catholic Church

ပဟ်ဖျိၣ်ပတၢ်န့ၣ်ပၤဘၣ်ဃးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢအဘၣ်ထွဲတၢ်ခဲလၢာ်ဃုာ်ဒီးပတၢ်န့ၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်သ့န့ၣ်,ပဟ်ဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့အတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ်အိၣ်ပညီဒ်ပုၤဂီၢ်မ့ၢ်အတၢ်ဂ့ၤလိာ်မုာ်လိာ်အတၢ်ထံၣ်တမံၤဃီလၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလၢပူၤပူၤလၢခရံၣ်အိၣ်အဖီလၢာ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ဖျိၣ်ဖျိၣ်ဖျိၣ်အပူၤ,တၢ်ဂ့ၤလိာ်မုာ်လိာ်ဝဲအံၤမ့ၢ်သးအတၢ်တမံၤအါန့ၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ပၤတၢ်ပြးန့ၣ်လီၤ. ခရံၣ်ဖိတၢ်ဘျီတၢ်ဘါကလုာ်တအိၣ်ဝဲနီၣ်တကလုာ်လၢအတၢ်ပၤတၢ်ပြးမၤလဲၣ်ထီၣ်အသးလၢခရံၣ်ဖိကမ့ၢ်ခဲလၢာ်အဖီခိၣ်ဘၣ်လီၤ. မ့ၢ်တခါ,တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်သ့အတၢ်ဃူတၢ်ဖိးအံၤဒီးသန့ထီၣ်အသးတၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖုဘၣ်တဖုဒၣ်ဝဲစုာ်စုာ်အံၤအိၣ်လၢတၢ်မၤတၢ်အၢၣ်လီၤလၢပူၤဒ်သိးသိးတကမၤဃီအပူၤဒီးလၢခရံၣ်ဒ်သိးသိးတကမၤဃီအတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအိၣ်အဖီလၢာ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဃးလၢတၢ်စံၣ်စီတဲတဲတခါန့ၣ်,တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ဃုာ်ထံၣ်န့ၣ်က့ၤအတၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ကိးဖုဒဲးလၢကျဲအကလုာ်ကလုာ်န့ၣ်လီၤ. လၢလုၢ်လၢတၢ်ဟဲလီၤစၤတနီၤန့ၣ်,အဝဲဘၣ်တၢ်ဃုာ်ထံၣ်န့ၣ်က့ၤအိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ပၤတၢ်ပြးန့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်ဝဲဒ်အနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွဲးအါထီၣ်လၢအနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအသး,ပုၤမၤတၢ်သးခုကစီၣ်အသိတကဘၣ်တကဘၣ်တၢ်ဒီးပာ်စုဒီးဘၣ်တၢ်ပဟ်လီၤစုလၢအလီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ် *Protestants* တဖၣ်ပဟ်ဒိၣ်ဝဲလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒိတဖုညါအတၢ်ဃူတၢ်ဖိးအိၣ်ဝဲလၢပတၢ်န့ၣ်ခရံၣ်အပူၤဒီးသးစီဆံ့အတၢ်မၤအါန့ၣ်ဒီးလၢပုၤမၤတၢ်သးခုကစီၣ်လၢအဒိးပာ်စုတဖၣ်ဒီးပုၤလုၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်လၢအမၤတၢ်ကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ,ကမ့ၢ်အသိတဖၣ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲသ့ဖဲသးအတၢ်ဃူတၢ်ဖိးအိၣ်ဝဲတဘျီဂ့ၤတဘျီဂ့ၤ,ဖဲပုၤလၢအအိၣ်လၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလၢပူၤအပူၤပဟ်ဖျိၣ်ထီၣ်သးလၢခရံၣ်အမံၤအပူၤတပူၤဂ့ၤတပူၤဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.

Protestants တဖၣ်ပဟ်ဖျိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့မ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ်ဖီဖျိအဝဲအိၣ်ဆိးလၢတၢ်လိာ်ကိးပူၤဒဲးလၢပုၤဂီၢ်မ့ၢ်တဖၣ်အိၣ်လၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလိာ်သးလၢပူၤအပူၤ,လၢခရံၣ်အိၣ်အဖီလၢာ်,လၢသးအတၢ်ဃူတၢ်ဖိးအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ညီန့ၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအဒိၣ်ကတၢ်တမံၤလၢပုၤခရံၣ်ဖိအါဂၤထံၣ်ဘၣ်ဝဲမုာ်တန့ၣ်အံၤမ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ညါလၢအဝဲသ့ၣ်ကတၢ်ဃုထၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒ်လဲၣ်တဖုဒ်တၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ. လၢဟီၣ်ခိၣ်တကပၤအါကတၢ်န့ၣ်,တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်အါကလုာ်လၢအစံးလၢအမ့ၢ်ခရံၣ်ဖိလၢအမံၤဂ့ၤသ့ၣ်ဂ့ၤတဖၣ်ညီန့ၣ်လဲၣ်တလၢကွံာ်တၢ်အခးအကျိတမံၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အိးထီၣ်အစုဒုာ်လဲၣ်ကဲးဆိးဒီးတူၢ်လိာ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မန့ၢ်ဂ့ၤလၢအစံးအမ့ၢ်ခရံၣ်ဖိ,မ့ၢ်တမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်တြီဃာ်ပုၤကိးဂၤဒဲးအါန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ပဟ်ပနီၣ်ပုၤဂီၢ်မ့ၢ်မ့ၢ်ခရံၣ်ဖိတၢ်ဘါတ

ထံတော်ထံမှတစ်ဖက်အိတ်ဖိတ်အတတ်သိတ်တင်သီလာအဖျါလၢခိၤဒ်အမုၢ်တၢ်ဟီၤထီၣ်ကွံာ်တၢ်လၢတၢ်အိတ်ဖိတ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ခရံၣ်ဖိတ်အိတ်နီၣ်တၢ်လၢအသးခုၤတၢ်အိတ်ဖိတ်အတတ်သိတ်တင်သီလာအဖျါလၢခိၤလီၤဆိဒ်တၢ်ဟီၤထီၣ်ကွံာ်တၢ်လၢတၢ်အိတ်ဖိတ်အပူၤန့ၣ်ဘၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်အံၤညီၣ်န့ၣ်ဆုၤတၢ်အိတ်ဖိတ်တဖၣ်လၢကဟးဆွဲးတၢ်သူတၢ်သိတ်တင်သီလာအဖျါလၢခိၤန့ၣ်လီၤ. နီၣ်နီၣ်န့ၣ်တၢ်သးစူၤအတၢ်တမၤန့ၣ်ဆိတ်ခံတၢ်စ့ၣ်ကိးအိတ်ဒီးလံာ်စီဆုံအတၢ်ပာ်တီၢ်ပာ်လီၤ. ဒ်ပထံၣ်သ့လၢတၢ်ကတိၤဒ်ဘၣ်ဃးဘုၤကျဲၣ်ဒီးနီၣ်တဖၣ်အပူၤတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၤဖဲမးသဲသး ၂၄-၃၀န့ၣ်လီၤ. သနၢ်က့ၤတၢ်သိတ်တင်သီအိတ်ဒီးအလီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢကတိၤအိတ်ဝဲဒၣ်ဖဲပုၤတၢ်ကတိၤဒ်ဒဲးဒဲးမ့ၢ်တၢ်မၤတံာ်တံာ်ဒိတ်မးလၢအဝဲကဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၤဖီတၢ်သိတ်တင်သီ-လီၤဆိဒ်တၢ်ဖဲအဝဲမၤဘၣ်ဒိတ်အိတ်ဖိတ်ဒီးအသူးသ့ၣ်လၢကတိၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ဆၢကတိၤဒ်သိးအံၤန့ၣ်တၢ်သိတ်တင်သီဘၣ်တၢ်ပာ်လီၤအိၤလၢအကဒိသဒၢတၢ်အိတ်ဖိတ်ဒီးဆိတ်ပုၤမၤကမၢ်တၢ်ဆူတၢ်ပီၤယၢ်လီၤက့ၤသးခံမံၤလၢာ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်စီဆုံကံာ်လီၤအသးလၢတၢ်သိတ်တင်သီလာအဖျါလၢခိၤအဂီၢ်တၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၤသ့လၢလံာ်စီဆုံအဆၢတဖၣ်ဒ်အမုၢ်မးသဲဝဲဒ်ဒီးဝဲဒ်ဒီးဝဲဒ်ဒီးယီၤဟ့ၣ် ၂၀: ၂၃ ဒီးတံးတူးဒုးဝဲဒ်ဒီးလီၤ. ဒီးပထံၣ်အတၢ်မၤထွဲဖဲလံာ်စီဆုံအတၢ်တဖၣ်ဒ်အမုၢ်ဝဲကရံၣ်သူး၅:၁-၁၃န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါတၢ်အိတ်ဖိတ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၤသ့ဒိတဖျါမ့ၢ်ခရံၣ်အတၢ်ဒီးမ့ၢ်ခၢၣ်စးလၢအဂီၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်အံၤအဃိဒီးအဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်အဂ့ၢ်ဒိတ်လၢတၢ်အိတ်ဖိတ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၤသ့ကိးကဟးဒဲးအဂီၢ်လၢကကဟ့ၣ်ကယၢ်ခရံၣ်အပူၤဂီၢ်မုၢ်ဒီးကဒိသဒၢအလၢကတိၤဒ်ဖီတၢ်မၤထွဲတၢ်အိတ်ဖိတ်အတတ်သိတ်တင်သီဘၣ်ဘျီးဘၣ်ဒါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိတ်ဖိတ်အတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်အဂ့ၢ်ဒိတ်ဒီးလၢပဂီၢ်လၢပကဆိကမိၣ်တနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်မၤစၢၤဒုးန့ၣ်ပုၤသပုၤပုၤလၢပုၤကမုၢ်ဒါဒဲးအိတ်တ့ၢ်လၢတၢ်အိတ်ဖိတ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၤသ့အတၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိတ်ဖိတ်ခဲလၢာ်အခိၣ်အဃာ်အပူၤလၢအအာ်လီၤတူၢ်လိာ်အသးဒီးယွၤလၢခရံၣ်အခိၣ်အဖီလၢန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်မၤစၢၤပုၤစ့ၣ်ကိးပုၤလၢပကပာ်သးပုၤလၢအပာ်မၤအသးတဖၣ်ဒီးတၢ်အိတ်ဖိတ်အဒုၣ်အဒါတဖၣ်, လၢတၢ်န့ၣ်အဃိပဟ့ၣ်ပလီၤပုၤခရံၣ်ဖိတ်သ့လၢအအိတ်ယံၤဒီးကရူၢ်ဒ်သိးန့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်န့ၣ်အဃိပဒုးဟူၤထီၣ်သါလီၤတၢ်ဆူဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘၣ်လၢကရူၢ်အဘျီၣ်တဖၣ်အံၤတပာ်ဖျါထီၣ်ပကစၢ်ဒီးအတၢ်သးခုၤစီၣ်န့ၣ်ဘၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘၣ်ပုၤသ့လၢကရၢအဂီၢ်တဖၣ်အဘးဒိဒ်ဒုးစဲးတူးလိာ်ပသးလၢတၢ်မၤတၢ်သးခုၤစီၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ပပာ်ပနီၣ်သ့လၢခရံၣ်အနီၣ်ခိၣ်မ့ၢ်လၢတၢ်တပာ်အဆၢဆူပတၢ်အိတ်ဖိတ်မ့ၢ်ကရူၢ်ကရၢတဖၣ်ဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ဒိတ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်ဆူတၢ်လီၤကိးပုၤဒဲးလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒိဖျါပုၤညါဖဲခရံၣ်အတၢ်သးခုၤစီၣ်ဘၣ်တၢ်ရၢလီၤအိၤတပူၤတုၤတပူၤတုၤ, ပနီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘၣ်ပုၤသ့လၢပကတူၢ်လိာ်ပုၤကိးကဒဲးလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိတ်ဖိတ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၤသ့န့ၣ်လီၤ.

ခဲအံၤပကွၢ်တၢ်လံာ်တၢ်အိတ်ဖိတ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၤသ့အတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ခဲလၢာ်အန့ၣ်တံၢ်ဒီး, ပကဆိကမိၣ်ကွၢ်ကျဲတနီၤလၢအမုၢ်တၢ်အိတ်ဖိတ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၤသ့စ့ၣ်ကိးတၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိတ်ဖိတ်ခဲလၢာ်မ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ထွဲတၢ်ခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိတ်ဖိတ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၤသ့အတၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်ခဲလၢာ် Invisible Catholic Church

ဖဲပပာ်ဃုာ်ပတၢ်နၢ်ပၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်လၢအဘၣ်ဃးတၢ်အိတ်ဖိတ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၤသ့န့ၣ်, ပပာ်ပနီၣ်တၢ်အိတ်ဖိတ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၤသ့အတၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်အိတ်ဖိတ်ခဲလၢာ်အခိၣ်အဃာ်ဒ်အမုၢ်: ပုၤကိးကဒဲးလၢအသးန့ၣ်အလါကိးကတိၤဒဲးလၢအဘၣ်တၢ်မၤဃုၤမၤဖိးဒီးခရံၣ်လၢတၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ပစံးတ့ၢ်အသိး, တၢ်အိတ်ဖိတ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၤသ့မ့ၢ်တၢ်အိတ်ဖိတ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၤသ့အတၢ်အဖီလၢ, အဃိအဝဲအံၤမ့ၢ်စ့ၣ်ကိးလၢပုၤကိးကဒဲးလၢတၢ်အိတ်ဖိတ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၤသ့အံၤအိတ်လၢတၢ်အာ်လီၤအိၤလီၤလိာ်သးဒီးယွၤလၢခရံၣ်အခိၣ်အဖီလၢန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒ်သိးတၢ်နီၤဖးတၢ်အိတ်ဖိတ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၤသ့အဂီၢ်န့ၣ်, ပတၢ်အခိၣ်ပညိၣ်ဒ်လၢအဝဲလီၤဆိဒ်ဒီးတၢ်အိတ်ဖိတ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၤသ့ဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲက့ၢ်အိတ်ဝဲဒၣ်အါတိၤလၢတၢ်ကဆိမိၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်အိတ်ဖိတ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၤသ့အတၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ခဲလၢာ်န့ၣ်, ပကပညိၣ်ထဲလၢတၢ်ဂ့ၢ်ခံထံၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်, တၢ်အိတ်ဖိတ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၤသ့မ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ထွဲတၢ်ခဲလၢာ်ဒီဖျါပုၤအုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤတၢ်အိတ်ထဲတၢ်ဖဲန့ၣ်လီၤ. ဒီးခံ, တၢ်အိတ်ဖိတ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၤသ့မ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ထွဲတၢ်ခဲလၢာ်ဒီဖျါတၢ်ဘျီၣ်တၢ်ဘၣ်အမုၢ်အတိၤအိတ်ဝဲဒၣ်ထဲတၢ်ကလုာ်ဖါလၢအဆၢပုၤဆူပုၤအုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤတၢ်အိတ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. မဲပကကွၢ်သကိးအဆိကတၢ်တၢ်ထံၣ်လၢပုၤအုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤတၢ်အိတ်ထဲတၢ်ဖဲန့ၣ်တက့ၢ်.

ပုၤအုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤတၢ်တက့ၢ် One Savior

လံာ်စီဆုံသိတ်လိဝဲဒၣ်ဆုံဆုံလၢယုၣ်ဂျူးခရံၣ်မ့ၢ်ပုၤအုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤတၢ်ထဲတၢ်ဖဲန့ၣ်လၢအကဲဘျူးလၢပုၤကညီအဂီၢ်န့ၣ်

အံ့အာဇာနည်ခရစ်တော်တို့တော်ဘဝအဘိဓာန်အားလုံးလုံးစီဆုံညီကွဲတော်မူအသးသုလ္လာပုဂံဂီၤမုၢ်တၢ်ပုၤကွၢ်အိၣ်သ့ၣ်ဖျါတၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘိအဂၤတဖၣ်. ဖဲပုၤတဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘိတဖၣ်န့ၣ်အိၣ်ဖျါထီၣ်လၢကအိၣ်ဒီးတၢ်ပၢ်သးလၢအဂၤဒုၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်ပသ့ၣ်ညါအသး. ပုၤတမ့ၢ်ခရစ်တော်တၢ်ဘိအိၣ်ဝဲအါမး. တဘျီတခါတၢ်ကိးအိၣ်လၢ “ဟီၣ်ခိၣ်အတၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘိဖးဒိၣ်” ခိၣ်ဖျါလၢအဝဲသ့ၣ်အကွၢ်အဂီၢ်ဒီးခိၣ်ဖျါလၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဒိၣ်ဘၢအဃိန့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤညါန့ၣ်သံကွၢ်ပုၤတမ့ၢ်လၢအတမ့ၢ်ခရစ်တော်. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ပုၤပၢ်ဃုာ်တီတီလီၤလီၤလၢပၤတီၢ်ခိၣ်တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘိဖးဒိၣ်အဂၤအကျါတမံၤန့ၣ်. အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ပုၤတမ့ၢ်လီၤအသးလၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီမိၣ်ပုၤတဖၣ်ဒီးတၢ်ပိာ်ထွဲတဖၣ်လၢတၢ်လီၤလီၤဆီဒဲၣ်တၢ်တတီၤဘၣ်တတီၤလီၤတၢ်လီၤဆဲး. အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ပုၤတမ့ၢ်မုၢ်နီၣ်နီၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်တၢ်လူၤပိာ်ထွဲအပူၤမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ကလဲၤဆူမုၢ်ခိၣ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်တပၢ်ပနီၣ်ခရစ်ဒုၣ်လဲၣ်-ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တန့ၣ်ဟူၣ်ဘၣ်ဃးခရစ်အဂၤနီၣ်တဘျီဒုၣ်လဲၣ်ဘၣ်လီၤ. ဂ့ၤလံၤ, လံာ်စီဆုံအံၤဖျါဆုံဆုံဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဖဲယၢ်တၢ်ဝဲဒုးဖဲန့ၣ်. ယုၣ်ဂျူးမးဝဲလီၤတၢ်လီၤဆဲးလၢအတၢ်မၤဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိၣ်သးလီၤဆီဝဲအံၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲစံးလီၤအသးလၢ, “ယမ့ၢ်ကျဲး; ယမ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ; ယမ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်. ဒီးအဝဲန့ၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ဖျါဆုံလၢပုၤဘၣ်ဒီးအဝဲဆဲးတဲစ့ၢ်ကိးဝဲ. “မ့ၢ်တမ့ၢ်ဘၣ်လၢယၢ်ဒီး. ပုၤတမ့ၢ်ဘၣ်ဆူပၢ်အအိၣ်နီၣ်တဂၤဘၣ်လီၤ.”

ဒီးကထာၣ်ဒီနာၣ်ဝံၣ်ထံနံၣ် **Dr. Donald Whitney**

ခိၣ်ဖျါလၢယုၤအဘျီအဖျါလၢအမၤအသးခဲအံၤခဲအံၤအဃိပထံၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဝဲအကလုာ်ကလုာ်လၢပုၤဂီၢ်မုၢ်အတၢ်အိၣ်မ့ၢ်အပူၤလၢအတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ပၢ်သးဘၣ်ဃးအဝဲသ့ၣ်ဟံးဃာ်တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘိမနုၤလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ပထံၣ်တၢ်အာတၢ်သီလၢပုၤဂီၢ်မုၢ်အတၢ်အိၣ်မ့ၢ်အပူၤစ့ၢ်ကိး. ဒီးပမ့ၢ်ပၢ်သးယုၤအတၢ်စီတၢ်ဆုံဒီးပုၤကညါအတၢ်လီၤတဲာ်တူၣ်န့ၣ်. ပပလၢဂီၢ်တၢ်တၢ်ပဲလၢယုၤအမဲာ်ညါဒီးတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘၣ်ထွဲဒီးအိၣ်လိာ်ဘၣ်တၢ်အါန့ၢ်ဒီးထဲဒုၣ်လုၢ်လၢဂ့ၢ်သ့ၣ်သကဲးပဝးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပမၤတၢ်မနုၤမးလၢအမၤမုၢ်သ့ၣ်မုၢ်သးယုၤတသ့နီၣ်တဘျီလၢပတၢ်အိၣ်သးလၢအပုၤဒီးတၢ်ဒဲးဘးအပူၤအံၤန့ၣ်ဘၣ်လီၤ. အဃိဒီးပလိာ်ဘၣ်ပုၤပုၤကွၢ်တၢ်ဒီးပုၤအုၣ်ကွၢ်ခိၣ်ကွၢ်တၢ်. တမ့ၢ်ဒုၣ်ထဲတၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘိအတၢ်လူၤမၤပိာ်ထွဲဖဲဘၣ်လီၤ. ဒီးယုၣ်ဂျူးမ့ၢ်ပုၤထဲတဂၤဖီလၢအဟ့ၣ်ပုၤကျဲးန့ၣ်လၢကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘၣ်ထွဲဒီးယုၤကဒီးတဘျီန့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထာၣ်အဲၣ်ခဲသီနံၣ် **Dr. K. Erik Thoennes**

ဒ်ပစံးတုၢ်အသး. တၢ်အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်တသ့အကရၢဖီလၢအမူတဖၣ်မ့ၢ်ပုၤပၢ်ဃုာ်မုၢ်ဆၣ်မုၢ်ဂီၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့အပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်အံၤအဃိ, ပုၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢယုၤဂ့ၢ်ပိညါတဖၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘၣ်အုၣ်ကွၢ်ခိၣ်ကွၢ်တမ့ၢ်တၢ်လၢအသ့မုၢ်ဆၣ်မုၢ်ဂီၤလၢပုၤလၢအအိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့အချၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲန့ၣ်စံးဝဲလၢ, ဖဲပုၤတမ့ၢ်တမ့ၢ်ပုၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ဘၣ်န့ၣ်, ပုၤဝဲန့ၣ်တအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်မုၢ်ဆၣ်မုၢ်ဂီၤလၢကဘၣ်တၢ်အုၣ်ကွၢ်ခိၣ်ကွၢ်အိၣ်န့ၣ်ဘၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖျါလၢပုၤအပၢ်စံးယုၤ, လၢအအိၣ်မူလၢခ.န. ၂၀၀၇, ၂၅၈, ပၢ်လီၤဝဲကျဲးအံၤလၢအဝဲလံာ်ဃာ် **On The Unity of the Church:**

ပုၤတမ့ၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ထွဲဒီးအိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်တၢ်ပၢ်ဖျါအိၣ်ဆူပုၤမၤကမ့ၢ်မုၢ်ကမ့ၢ်ခါန့ၣ်. ဘၣ်ထွဲဒီးအိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျါလၢအဘၣ်လီၤအိၣ်လီၤ, ဒ်န့ၣ်အသး. ပုၤတမ့ၢ်လၢအညါကွဲၣ်ခရစ်အတၢ်အိၣ်ဖျါမၤန့ၢ်ခရစ်အတၢ်ဟ့ၣ်ကနၤတသ့ဘၣ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်ပုၤတမ့ၢ်တမ့ၢ်, အဝဲမ့ၢ်ပုၤတမ့ၢ်တဆုံ; အဝဲမ့ၢ်ဒုၣ်ဒါတဂၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲအိၣ်ဒီးယုၤတသ့လၢဒ်အပၢ်အသး. မ့ၢ်ပုၤလၢအတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျါလၢအမိၢ်အသးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲအံၤ, စံးယုၤဂ့ၢ်လိာ်ဘၣ်လိာ်ထီၣ်ဒါပုၤလၢအဟးထီၣ်ကွဲၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့န့ၣ်လီၤ. ဒီးအဝဲအတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤမ့ၢ်ဝဲလၢန့ၣ်လဲၣ်န့ၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်တသ့လၢကန့ၣ်ဘၣ်ခရစ်အတၢ်ဟ့ၣ်ကနၤမ့ၢ်တမ့ၢ်ဘၣ်လၢန့ၣ်မ့ၢ်စ့ၢ်ကိးပုၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘၣ်လိာ်အံၤမ့ၢ်တၢ်တမံၤဒီးတၢ်လၢပတဲတုၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ဒ်ပုၤအိၣ်လၢတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤလိာ်သးဒီးယုၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အသးအကၢ်အဂ့ၢ်မ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်အုၣ်ကွၢ်ခိၣ်ကွၢ်အနီၣ်ကစၢ်ဒုၣ်ဝဲမ့ၢ်တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဃးယုၤအတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤန့ၣ်လီၤ. ပထံၣ်တၢ်အံၤဖဲဝဲယံးရဲးမံယၢ်၂၀-၂၄, လူၤကၢ်ဝဲဒုး-၂၉-၅၅, ရဲးမုၢ်၂၀-၂၇, ဧၤတြိဂူး၂၂-၂၅, ဒီးတၢ်လီၤအဂၤအါပူၤအါတီၤန့ၣ်လီၤ. ဒ်တၢ်အိၣ်တမံၤအသး, ဒ်ကန့ၣ်ယုၣ်ဂျူးအတၢ်ကတိၤဖဲလူၤကၢ်၂၂:၂၀, ဒ်အဝဲသ့ၣ်လီၤတုၢ်တၢ်အိၣ်ဘူၣ်လဲၣ်

ကပ်အသိး:

လိခိအံ့မုတ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိၣ်လၢယသ့ၣ်အတၢ်ဂၢ်လီၤအိၣ်လီၤလၢသ့ၣ်ဂီၢ်လီၤ (လူၤကၢၣ် ၂၂:၂၀).

ဖဲအဝဲတၢ်ဖိၣ်အိၣ်အနၢန့ၣ်,ယုၣ်ဂျူးစံးဝဲလၢတၢ်သ့ၣ်လၢအဝဲကၢ်လီၤမ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်မၤမံမၤမုၢ်က့ၤတၢ်လၢပတၢ်ဒဲးဘး အဂီၢ်တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤတမံၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ကတိၤအဂၤန့ၣ်,တၢ်အုၣ်က့ၤနီၣ်က့ၤလၢခရံၣ်အသ့ၣ်အပူၤဟဲဒုၣ်ခိဖျါလၢ အတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤန့ၣ်လီၤ.

စးထီၣ်လၢယုၤအတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ၣ်န့ၣ်,တၢ်အုၣ်က့ၤနီၣ်က့ၤဒ်အ လုၢ်အလၢအိၣ်ဝဲအသိးဟဲခိဖျါတၢ်အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤကဲထီၣ်ဖဲပုၤဂီၢ်မုၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျါလၢတၢ် ထံၣ်အိၣ်သ့ၣ်အပူၤဟဲဒုၣ်ခိဖျါန့ၣ်,မ့တမ့ၢ်ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ၣ်မၤန့ၢ်ပုၤလဲလိာ်အသးတဖၣ်ခိဖျါတၢ်စံၣ်တဲာ်တဲာ် လီၤတၢ်သးခုကစီၣ်န့ၣ်လီၤ. နီၣ်နီၣ်န့ၣ်,ညီၣ်န့ၣ်ပုၤဂီၢ်မုၢ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိးမၤန့ၢ်တၢ်အုၣ်က့ၤနီၣ်က့ၤလၢတၢ်မၤသကိးတၢ်ဒီးတၢ်အိၣ် ဖျါတမံၤတုၤတမံၤတုၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဖဲတၢ်အံၤကဲထီၣ်ဝဲန့ၣ်,အဝဲအံၤအရ့ဒိၣ်လၢတၢ်ကပ်သ့ၣ်ပာ်သးလၢတၢ်လီၤဆိတမံၤ မၤအံၤအိၣ်ထီၣ်ဝဲ-တၢ်တမံၤလၢအါန့ၢ်ဒီးလုၢ်လၢအိၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.

ခိဖျါတၢ်အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်တသ့မ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ခဲလၢာ်အဃိဒီး,ထဲဒုၣ်ပုၤလၢအသးတီဒီးယုၤအတၢ် အာၣ်လီၤတဖၣ်န့ၢ်တၢ်အုၣ်က့ၤနီၣ်က့ၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မုၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဝဲလၢပုၤဂီၢ်မုၢ်လၢတၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါအဂၤတဖၣ်ကမၤ န့ၢ်တၢ်ဝဲန့ၣ်ဆူမုၢ်ခိဖျါအတၢ်ဂ့ၤခိဖျါအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါတဖၣ်ဒုၣ်အပတီၢ်တဖၣ်အဃိဘၣ်လီၤ. ပကဘၣ်စံၣ်တဲာ် တဲာ်လီၤတၢ်သးခုကစီၣ်န့ၣ်လီၤ. ပဘၣ်တဲာ်ပုၤဂီၢ်မုၢ်ဘၣ်သးပုၤအုၣ်က့ၤနီၣ်က့ၤတၢ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ပကဘၣ်ဟဲစိာ်အဝဲသ့ၣ်ဆူ တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအပူၤတဝၢၤ,ယုၤအဟီၣ်ခိၣ်အတီၢ်အမုၢ်,ဒီးသိၣ်လိအဝဲသ့ၣ်လၢကအဲၣ်ဒီးဒိကန့ၣ်အကစၢ်ဒီးစီၤပန့ၣ် လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်တသ့အတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ခဲလၢာ်မ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါဖးဒိၣ်တမံၤလၢပဝဲကိးဂးဒဲးလၢ အဘၣ်တၢ်အုၣ်က့ၤနီၣ်က့ၤပုၤ-အဝဲအံၤမ့ၢ်ပတၢ်မၤသကိးယုၣ်တၢ်လၢခရံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲအံၤမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ် ဟ့ၣ်ပလီၢ်လီၤပုၤလီၤဖုးလၢပုၤကိးဂးဒဲးလၢအတဖၣ်ဒဲးဘၣ်ဆူခရံၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တုၤခဲအံၤလၢပတၢ်မၤလိဘၣ်သးတၢ်အိၣ်ဖျါန့ၣ်,ပက့ၢ်တုၤလံတၢ်အိၣ်ဖျါအတၢ်ဘၣ်သးဒီးယုၤအတၢ်မၤစီဆံ့,ဒီးပ ထံၣ်ဘၣ်တုၤလံလၢတၢ်အိၣ်ဖျါမ့ၢ်တၢ်စီဆံ့ဒီးဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိၣ်ဖျါခဲလၢာ်,မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ခဲလၢာ်ခဲမံၤလၢာ်န့ၣ်လီၤ. ခဲ အံၤ,ပအိၣ်ကတဲာ်ကတိၤပသးလၢပကသ့ၣ်ပတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီဖးဒိၣ်ကတၢ်ဂၢ်ထံၣ်:တၢ်ထံၣ်ဆိကမိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျါမ့ၢ် ပုၤစီဆံ့အတၢ်ရုၤလိာ်မုၢ်လိာ်သးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ရုၤလိာ်မုၢ်လိာ်သး COMMUNION

လၢပတၢ်ကတိၤတၢ်ပိသကိးဘၣ်သးတၢ်ကတိၤ “စီဆံ့” န့ၣ်,ပထံၣ်ဘၣ်တုၤလံလၢတၢ်ကတိၤပုၤစီဆံ့တဖၣ်ပညိၣ်အါ ဒုၣ်တၢ်တက့ၢ်ဆူပုၤကိးဂးဒဲးလၢအအိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ၣ်အပူၤ,ဒီးလၢက့ၤလၢအလီၤလီၤဆိဆိန့ၣ်ဆူပုၤ ကိးဂးဒဲးလၢအအိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျါလၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်တသ့အပူၤန့ၣ်လီၤ. အဃိပကတိၤသကိးပုၤစီဆံ့တဖၣ်အတၢ်ရုၤလိာ် မုၢ်လိာ်န့ၣ်,ပကပညိၣ်ပတၢ်သးစၢ်ဆၢတၢ်ကတိၤလၢပတလူၤယုၤသ့ၣ်ညါအိၣ်ဒဲးဘၣ်,ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ရုၤလိာ်မုၢ်လိာ်သးန့ၣ်လီၤ.

လၢစီၤလၢပုၤလုၢ်အတၢ်ကျိၣ်ထံဘၣ်သးတၢ်မၤဖိအတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအပူၤန့ၣ်,တၢ်ကတိၤလၢ တၢ်ရုၤလိာ်မုၢ်လိာ်သးအဂီၢ်မ့ၢ်ဝဲ *Koinonia* ခွဲးနီၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်စီဆံ့အါတက့ၢ်သ့ၣ်တၢ်ကတိၤဝဲအံၤလၢကပညိၣ်ဆူ တၢ်ရုၤလိာ်သးလၢအအိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျါအကရၢဖိတဖၣ်အဘၣ်စၢၤ,လီၤဆိဒုၣ်တၢ်ခိဖျါအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ပာ်ဖျါအသးဒီးယုၤ န့ၣ်လီၤ. ပထံၣ်တၢ်အံၤလၢလံာ်စီဆံ့အတီၢ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်မၤတၢ် ၂:၄၂,၂ကရံၣ်သူး၁၃:၁၄,ဒီး၁၅ဟံၣ်၁၃န့ၣ်လီၤ.

လံာ်စီဆံ့အသိစ့ၢ်ကိးသ့ၣ်ခွဲးနီၣ်န့ၣ်လၢကပညိၣ်ဆူတၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်,ညီၣ်န့ၣ်လၢတၢ်အပီးအလီၤလၢတၢ်သ့ၣ်စ့ၢ်အိၣ်သ့ၣ်တ ဖၣ်ဒီးကျိၣ်စ့ၣ်လီၤ. ပထံၣ်တၢ်အံၤလၢရိမ့ၢ်၁၅:၁၆,၂ကရံၣ်သူး၉:၁၃,ဒီး၉:၁၃၁၃န့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤဘၣ်တၢ်သ့ၣ်စ့ၢ်ကိး အိၣ်လၢကဒူးန့ၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်သးခုကစီၣ်-တမ့ၢ်လီၤလီၤဆိဆိဒုၣ်လၢတၢ်စံၣ်တဲာ်တဲာ်လီၤတၢ်သးခုကစီၣ်,ဘၣ် ဆၣ်လၢညီၣ်န့ၣ်ကျဲလၢတၢ်အိၣ်ဖျါအပူၤ,ဒ်ဖဲလံးဖံး၁၅:၅ဒီးဖဲလုၢ်မိၣ်အဆၢဖိန့ၣ်လီၤ.

တကျိၣ်ဃီဒီးတၢ်ထံၣ်ဆိကမိၣ်တဖၣ်အံၤ,တၢ်ကတိၤ “တၢ်ရုၤလိာ်မုၢ်လိာ်သး” လၢတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤ အပူၤဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၢ်အိၣ်လၢမိၢ်ပၢ်ဖဲအလုၢ်အလၢအသိးလၢကပညိၣ်ဆူတၢ်ရုၤလိာ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျါအကရၢဖိတဖၣ်အ ဘၣ်စၢၤဆူတၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤလၢအိၣ်ဒီးပုၤညီၣ်န့ၣ်,ဒီးခိဖျါတၢ်ဒုးဘၣ်ထွဲတၢ်,ဆူပတၢ်ဒီးသန့ၤထီၣ်လိာ်သးကဒဲကဒဲလၢပုၤလၢ အနီၤဟ့ၣ်တၢ်ဒီးပုၤန့ၣ်လီၤ.

ဒ်ပုထုထံပုစိဆုံအတၢ်ရှုလိာ်မုာ်လိာ်သးအသိး,ပကရၢကရိပတၢ်ကတိၤသကိးလၢတၢ်လီၤဆီတမံၤအကပိာ်ကဟံ
လၢကြၢးမ့ၢ်တၢ်လၢပသ့ၣ်ညါတၢ်အိၣ်ခဲအံၤန့ၣ်လီၤ. အဆိကတၢ်,ပကကွၢ်သကိးတၢ်ရှုလိာ်မုာ်လိာ်လၢအအိၣ်လၢတၢ်အိၣ်
ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးခံ,ပကစးထီၣ်လၢပုစိဆုံတဖၣ်အတၢ်ရှုလိာ်မုာ်လိာ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်
အိၣ်သ့အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ Visible Church

ဖဲတၢ်ထံၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်အါမးလၢတၢ်ရှုလိာ်မုာ်လိာ်လၢအအိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့န့ၣ်,ပကပညိၣ်လၢတၢ်
သၢမံၤ,တၢ်တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်အလုၢ်အပူၤ;ခံ,နီၣ်သးအတၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ်;ဒီးသၢ,တၢ်ပိးလိလၢတၢ်သ့စွဲအိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပက
စးထီၣ်ခိဖျိၣ်တၢ်ကွၢ်သကိးတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်အလုၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်အကျဲ Means of Grace

တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်အကျဲမ့ၢ်တၢ်အပိးအလိတဖၣ်မ့တမ့ၢ်စးဖိကဟ့ၣ်တဖၣ်လၢယုၤသ့ဝဲဒၣ်အညါန့ၣ်အသိးလၢကဟ့ၣ်တၢ်
ဘျးတၢ်ဖျိၣ်ဆူအပူၤဂီၢ်မုာ်န့ၣ်လီၤ. ကွီၣ်ဝဲစးစးလံာ်,ပုစိအကျဲတကလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်မဲးသၢၣ်ဒိၣ်စတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်,ပာ်ဖျါထီၣ်လၢ
တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်အလုၢ်အလၢလၢကျဲလၢအဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်န့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဃးခရံၣ်ဖိအါကအလုၢ်အလၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒိက
န့ၣ်တၢ်လၢအဝဲကွဲးဝဲလၢအတၢ်စံာ်တဲာ်တဲာ်လီၤဝဲဒၣ်အပူၤ,ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢလံာ်မၤလကံးဂုး:

ခိဖျါ“တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်အကျဲ”န့ၣ်ယနုၢ်ပာ်တၢ်ပနီၣ်လၢအဖျါလၢခိတဖၣ်,တၢ်ကတိၤတဖၣ်,မ့တမ့ၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတ
ဖၣ်,ယုၤအတၢ်ပာ်စု,ဒီးဃုထာထီၣ်လၢတၢ်အကတၢ်ဝဲဒၣ်အံၤအဂီၢ်,လၢကမ့ၢ်ကျဲကျဲမုာ်ဆုၣ်မုာ်ဂီၢ်တဖၣ်လၢတၢ်န့ၣ်အဃိအဝဲ
ကဟ့ၣ်ဃီဆူပုၤကညိ,တၢ်ဒိသဒၢတၢ်,မၤတီၤမၤလိာ်တၢ်,မ့တမ့ၢ်တၢ်မၤစိဆုံတၢ်အတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်အကျဲ,ပုၤတနီၣ်နီၣ်ပညိၣ်ဆူအိၣ်ဒ်အမ့ၢ်နီၣ်သးအတၢ်သိၣ်တၢ်သီမ့တမ့ၢ်တၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်ပာ်ဒိၣ်ယုၤအ
တၢ်မၤတဖၣ်,ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢလုၢ်လၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီအစိခိၣ်လၢတၢ်လီၤလၢ,ဝဲယနုၢ်ဟူတၢ်အကွၢ်အဂီၢ်ဝဲန့ၣ်. “အ
ဝဲသ့ၣ်မၤတၢ်ဒ်လဲာ်?”န့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢယအဲၣ်ဒီးစးထီၣ်မ့ၢ်, “အဝဲသ့ၣ်တမၤတၢ်ဘၣ်. အဝဲအံၤမ့ၢ်ယုၤပုၤလၢအမၤတၢ်;
အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်လၢပကဒီးန့ၣ်ဒီးမၤတၢ်ထီၣ်အါထီၣ်တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆၢက
တီၢ်ဒီးတၢ်လီၤတၢ်ကျဲလၢကဟ့ၣ်တၢ်သးစၢ်ဆၢဆူယုၤအတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်လၢအမၤတၢ်လၢပတၢ်အိၣ်မ့အပူၤန့ၣ်လီၤ. ယ
ဘၣ်သးဆိကမိၣ်ဘၣ်ဃးအဝဲသ့ၣ်ဒ်ထီၣ်အသးန့ၣ်လီၤ. ပတအဲၣ်ဒီးလၢကမၤသတံာ်ဘၣ်ထီၣ်ဒီးထံဘၣ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်
တၢ်အိၣ်မ့အထံလၢပအဲၣ်ဒီးမၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆုၣ်အဝဲအံၤမ့ၢ်ထီၣ်တဖၣ်လၢအမၤစၢ်ပုၤလၢကစိာ်ခိထံဝဲန့ၣ်ဆူပအိၣ်န့ၣ်
လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိပအိၣ်ထံဝဲန့ၣ်သ့ဝဲ,တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်အကျဲဒုးသ့ထီၣ်ပုၤလၢပကအိၣ်တၢ်အိၣ်မ့အထံန့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထၢၣ်စတံဖဲၣ်န့ၣ်ဟီၤဖၢၣ် **Dr. Steve Harper**

မ့ဘၣ်တဲအဘူးကတၢ်န့ၣ်,ကျဲအိၣ်ဝဲဒၣ်အါမးလၢယုၤသ့ဝဲလၢကဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်,ပာ်ဃုာ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒ်အ
မ့ၢ်တၢ်အတၢ်သီဒီးတၢ်ဖျိၣ်တၢ်ယာ်,တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်,တၢ်ဟ့ၣ်သးကညိတၢ်,ဒီးတၢ်ရှုလိာ်မုာ်လိာ်အကစၢ်ဒ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်
ဆုၣ်ဘၣ်ထွဲဒီးလုၢ်လၢအတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢပုၤန့ၣ်,ပုၤကညိဘၣ်ကညိသ့လၢယုၤဝဲဒၣ်ပညိၣ်တဖၣ်ပညိၣ်လီၤလီၤဆီဆီဆူတၢ်
ဘျးတၢ်ဖျိၣ်အကျဲလီၤဆီဒ်တၢ်သၢမံၤ;ယုၤအကလုၢ်ကထိ,တၢ်ဘျးတၢ်ဘၣ်အလုၢ်အလၢဘၣ်ဃးတၢ်ဒီးဘျးဒီးတၢ်အိၣ်
ဘျးစိဆုံ,ဒီးတၢ်ထုကဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်အကျဲသၢမံၤလၢအံၤဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ဒိတခါ
ညါ,ပာ်ဃုာ်အပူၤစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်တဖၣ်ဒီးပုၤတစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်တဖၣ်ခံမံၤလၢန့ၣ်လီၤ.

The West Minister Shorter Catechism, Protestant အလုၢ်လၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢပုၤအတၢ်
ကွဲးဖျိၣ်ဘၣ်ဃးခရံၣ်ဖိအတၢ်သိၣ်လိသီလိ,ပာ်ဖျါတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်အကျဲတဖၣ်လၢကျဲဒ်အံၤလၢတၢ်သံကွၢ်ဒီးတၢ်စံးဆၢနီၣ်ဂံၢ်
ဂၤအပူၤ:

- တၢ်သံကွၢ်:တၢ်ပာ်ဖျါလၢခိအကျဲမနုၤလၢခရံၣ်ဟ့ၣ်နီၣ်လီၤဝဲဆူပုၤအတၢ်ဘျးဘၣ်ဃးတၢ်ပုၤက့ၤန့ၣ်လဲာ်?
- တၢ်စံးဆၢ:တၢ်ဖျါလၢခိဒီးတၢ်မုာ်ဆုၣ်မုာ်ဂီၢ်အကျဲတဖၣ်လၢခရံၣ်ဟ့ၣ်နီၣ်လီၤဝဲဆူပုၤအတၢ်ဘျးတဖၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ပုၤ
က့ၤတၢ်,မ့ၢ်အဝဲအတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်,လီၤဆီဒ်တၢ်အကလုၢ်,တၢ်ဘျးတၢ်ဘၣ်အလုၢ်အလၢတဖၣ်,ဒီးတၢ်ထုကဖၣ်;ခဲ
လၢအံၤလၢအဘၣ်တၢ်ဒုးကဲထီၣ်အိၣ်လၢတၢ်ဘျးသ့လၢပုၤလၢအဘၣ်တၢ်ဃုထာအိၣ်လၢတၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လံာ်စီဆံ့တဲဘာ်ဃးတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိာ်အကျဲအတၢ်မၤဘျးတဖၣ်လၢတၢ်လီၤတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်ရိၤမ့ၢ်၁၀း၄,၁ကရံၣ်သူး၁၀း၁၇, ဒီး၁ပုးတရူး၁၂,၂၁န့ၣ်လီၤ.

ခဲအံၤ,တၢ်ပုၤက့ၢ်တၢ်အတၢ်မၤဘျးတဖၣ်မ့ၢ်ဒၣ်လၢပုၤလၢအဘၣ်တၢ်အုၣ်က့ၢ်ခိၣ်က့ၢ်အိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်သန့က့ၢ်ဒီး,လၢ အမ့ၢ်,ထဲဒၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိာ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်တသ့,တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်ဒဲမ့ၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိာ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ဒီတခါညါအ ကိၣ်န့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်လၢ,တၢ်အိၣ်ဖျိာ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်တသ့အံၤမ့ၢ်ဒၣ်လၢ,တၢ်ထံၣ်အိၣ်တသ့ဘၣ်လီၤ. ပတသ့ၣ်ညါမ တၢ်အိၣ်လၢအပူၤဘၣ်လီၤ. အဝဲတအိၣ်ဒီးအတၢ်ဘျးတၢ်ဘါတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဒၣ်အတၢ်ဘၣ်. အဝဲတအိၣ်ဒီးအပူၤမၤတၢ်သး ခုကစီၣ်ဒၣ်အတၢ်ဘၣ်. အဝဲတအိၣ်ဒီးအတၢ်အိၣ်ဖျိာ်တၢ်ပတၢ်ပြးဒၣ်ဝဲဘၣ်. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ပာ်လီၤအိၣ်လၢတၢ် အိၣ်ဖျိာ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့န့ၣ်လီၤ. လၢကျဲၤဒ်န့ၣ်အသိး,ပတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိာ်အကျဲခဲလၢာ်-ပတၢ်တၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤ,တၢ်ဒီးဘျး တဖၣ်,တၢ်မၤလၢကပီၤတၢ်ဘျးစီဆံ့,ဒီးတၢ်ထုကဖၣ်တဖၣ်-တၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်သ့ဒီဖျိပုၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ လီၤ. အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်တၢ်တဖၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိာ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့နီၤဟ့ၣ်တၢ်လၢအမၤညါန့ၣ်အသး,ဒီးလၢတၢ်န့ၣ်အသိးအဝဲ သ့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ထွဲတၢ်အိၣ်ဖျိာ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့အတၢ်ရုၤလိာ်မုၢ်လိာ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိာ်အကျဲမ့ၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်လၢအရ့ၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ဘိၣ်ဖျိလၢပုၤညါန့ၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ပုၤက့ၢ်အတၢ်ဆိၣ်တဖၣ်လၢပ တၢ်အိၣ်မ့ၢ်အပူၤ,ဒီးပကြးတံးန့ၣ်တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိာ်ဘၣ်ဃးအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကြးစံၣ်တဲၤတဲၤလီၤတၢ်သးခုကစီၣ်လၢဆိတ လဲတၢ်,ဒီးသိၣ်လိတၢ်ကလုာ်ကထိလၢအပဲစိာ်တၢ်ကူၣ်သ့ဒီးတၢ်ဒိၣ်တုာ်ခိၣ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. ပကြးမၤလၢကပီၤတၢ်ဘျးတၢ်ဘါ အလုာ်အလၢလၢအပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်သးခုကစီၣ်ဖျိဖျါဖျါဒီးမၤပနီၣ်ပုၤလၢပုၤအတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပကြး ဘါထုကဖၣ်လၢပုၤအတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိာ်ဒီးတၢ်ပုၤတၢ်ကမၣ်အဂီၢ်,လၢတၢ်ဆိတလဲက့ၢ်သးအဂီၢ်ဒီးတၢ်ဒိၣ်တုာ်ခိၣ်ပုၤအဂီၢ်, ဒီးလၢတၢ်မၤပူၤဖျးအဂီၢ်ဖဲပလိာ်ဘၣ်အိၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. လၢကျဲၤခဲလၢာ်ဒီးအါန့ၣ်အအံၤအပူၤ,တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိာ်အကျဲမ့ၢ်တၢ် အိၣ်ဖျိာ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့အတၢ်သးခုကစီၣ်တၢ်မၤလုာ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်န့ၣ်လီၤ.

အါန့ၣ်အတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိာ်အကျဲန့ၣ်,တၢ်အိၣ်ဖျိာ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့အိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီးနီၣ်သးတၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ်လၢအဘၣ်ဃး ပုၤခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ.

နီၣ်သးအတၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ် Spiritual Gifts

ခဲအံၤ,မ့ၢ်တၢ်အရ့ၣ်ဒိၣ်လၢတၢ်ကနီၣ်ပာ်လၢဖဲပစံးနီၣ်သးတၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိာ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ခဲလၢာ် ခဲဆ့န့ၣ်,ပတစံးလၢပုၤကိးကဒီးလၢတၢ်အိၣ်ဖျိာ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့အပူၤဘၣ်တၢ်ပၤအိၣ်ဖျိာ်သးစီဆံ့ဘၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တ မ့ၢ်ဘၣ်လီၤ. ထဲဒၣ်ပုၤစ့ၢ်က့ၢ်န့ၣ်က့ၢ်တၢ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ပၤဃာ်အိၣ်ဖျိာ်သးစီဆံ့န့ၣ်လီၤ. နာ်သက့ဒီး,သးစီဆံ့သ့နီၣ်သးအတၢ် ဟ့ၣ်ခဲလၢာ်လၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိာ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့အတၢ်ပညိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢပုၤစံးန့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်,ကျဲၤဝဲအံၤမၤ အါထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်မၤစီဆံ့ထီၣ်တၢ်ဒီးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဆူညါဆူတၢ်ဒိၣ်တုာ်ခိၣ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. လၢပုၤကအဂီၢ်န့ၣ်,အဝဲအဲၣ်ဒီးစံး ဝဲလၢတၢ်အိၣ်ဖျိာ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့အပူၤဘၣ်တၢ်ပာ်အိၣ်ဖျိာ်ထီၣ်အိၣ်လၢနီၣ်သးအတၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ်,ဒီးတုၤဒၣ်လဲာ်တၢ်ဟ့ၣ် အခွဲလၢကမၤသကိးတၢ်လၢအဝဲအပူၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်တနီၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးစီဖျိလၢတၢ်အံၤအသိ,အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်လၢပ ကစံးလၢနီၣ်သးတၢ်ဟ့ၣ်ဘၣ်တၢ်နီၣ်ဟ့ၣ်လီၤအိၣ်ဖျိာ်တၢ်အိၣ်ဖျိာ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ခဲလၢာ်ခဲဆ့န့ၣ်လီၤ.

သးအတၢ်ဟ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်နီၣ်လီၤအိၣ်ဖျိာ်တၢ်အိၣ်ဖျိာ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့လၢကမ့ၢ်တၢ်ဘျးတၢ်ဘါအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ပထံၣ်တၢ်အံၤဖျိဖျါဖျါဖဲကရံၣ်သူး၁၄း၁၃-၂၆န့ၣ်လီၤ. ခံ,တၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၣ်လၢကဘၣ် ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိာ်ဒီတဖုညါန့ၣ်လီၤ. ပထံၣ်တၢ်အံၤလၢတၢ်လီၤတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်၁ကရံၣ်သူး၁၂,၄-၇ဒီးအ့ဖးစုး၄း၃-၁၃န့ၣ်လီၤ. သၢ,စီၤပီလုးစံးဝဲလီၤတၢ်လၢပုၤကျိာ်မ့ၢ်တၢ်ပနီၣ်လၢပုၤတစ့ၢ်က့ၢ်န့ၣ်က့ၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိာ်အပူၤဒၣ်လဲာ်,ဒ်ပဖးဖဲဝဲကရံၣ် သူး၁၄း၂၁,၂၂န့ၣ်လီၤ. လွံၤ,ပုၤတန့ၢ်တၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိာ်အပူၤတဖၣ်ဘၣ်တၢ်စံၣ်ညါအိၣ်ဖျိာ်လီၤတဲာ်တုာ်လၢကဘၣ်ဘျး ဘၣ်ဖျိာ်လၢနီၣ်သးတၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ်ဖဲဒုၤတြိး၄-၆န့ၣ်လီၤ. လၢကျဲၤတဖၣ်အံၤအပူၤ,လံာ်စီဆံ့မၤဖျါဝဲဆံ့ဆံ့လၢပုၤစ့ၢ်က့ၢ်န့ၣ်က့ၢ် တၢ်တဖၣ်ဒီးပုၤတစ့ၢ်က့ၢ်န့ၣ်က့ၢ်တဖၣ်နီၣ်ဟ့ၣ်ဒီးမၤသကိးတၢ်ဒ်သိးသိးလၢတၢ်အိၣ်ဖျိာ်အနီၣ်သးအတၢ်ဟ့ၣ်အပူၤန့ၣ် လီၤ.

ဒ်တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိာ်အကျဲအသိး,နီၣ်သးတၢ်ဟ့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိာ်ဖးဒိၣ်တမံၤလၢပစီၤဆၢကတီၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိာ်လၢတၢ် ထံၣ်အိၣ်သ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အဘျးအိၣ်လၢတၢ်တဲၤဖျါထီၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၤဒီးတၢ်ဆိတလဲက့ၢ်ပုၤလီၤမၤသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အဘျးအိၣ်လၢတၢ်မၤစ့ၢ်က့ၢ်န့ၣ်က့ၢ်တဖၣ်ကဒိၣ်ထီၣ်လၢတၢ်နာ်ဒီးတၢ်ဒိၣ်တုာ်ခိၣ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်အါမး,ဒ်တၢ်သးကညါဒီးတၢ်တုာ်တံၤတုာ်တမ့ၢ်,မ့ၢ်တၢ်လၢအကဲဘျးလၢတၢ်မၤလၢပုၤန့ၣ်ပုၤအပူၤဂီၢ်မုၢ်အဟီၣ်

ခိတ်အတင်လိပ်ဘဉ်န့ၣ်လီၤ. တဘျီလၢလၢဖဲသးစီဆုံဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဟ့ၣ်ဆူအပူၤဂီၢ်မုၢ်န့ၣ်. ပကြးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအဝဲသ့ၣ်လၢ ကသူတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လၢပုၤအါကအတၢ်ဘဉ်ဘျးအဂီၢ်. ဒီးတဘဉ်တြီၤဘၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢပုၤတက့ၤတက့ၤလၢတၢ်အိၣ် ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ၣ်အပူၤဘဉ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်နီၤတၢ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ၣ်အပူၤလၢကၠုၤလၢကရၢဖိတဖၣ်နီၤဟ့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်ပိး တၢ်လီၤတၢ်သူတၢ်စွဲတက့ၤဒီးတက့ၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပိးတၢ်လီၤတၢ်သူတၢ်စွဲတဖၣ် Material Goods

တၢ်အိၣ်ပညိတၢ်ဘဉ်သး *Communion*, မ့တမ့ၢ် *koinonia*, လၢလံာ်စီဆုံအပူၤဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢပုၤအပူၤမ့ၢ်ဝဲ လၢခရံၣ်ဖိတဖၣ်နီၤဟ့ၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ပိးတၢ်လီၤတၢ်သူတၢ်စွဲတဖၣ်ဒီးပုၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ၣ်အပူၤပုၤလၢအ လိၣ်တၢ်မၤစၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကတိၤခွဲးနီၣ်ယါညိန့ၣ်ဘဉ်တၢ်သူအိၣ်လၢကပညိၣ်ဆူတၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဆူပုၤဖျိၣ်ဖိယာ်ဖိ. ဒ်လၢ ရိမ့ၤ၁၅: ၂၆, ၂ကရံၣ်သူးဂး၄ဒီး၉:၁၃, ဒီးၤတြီၤ၁၃:၁၆န့ၣ်လီၤ.

ဝဲတၢ်ကတိၤခွဲးနီၣ်ယါတၢ်သူအိၣ်အခါဒၣ်လဲာ်, တၢ်ရုလိာ်မုၢ်လိာ်အတၢ်ထံၣ်ဝဲအံၤတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ၣ်အပူၤလၢခရံၣ်ဖိလၢပုၤအ တၢ်မၤပိာ်ထွဲအပူၤန့ၣ်လီၤ. အဒိ, ခရံၣ်ဖိလၢပုၤအါကဆါကွံာ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်ဒီးစိာ်ခိၣ်ဆူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်, ဒ်ပထံၣ်ဖဲ မၤတၢ် ၂:၄၄-၄၅, ဒီး၄:၃၄-၃၅န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢပုၤန့ၣ်, ပုၤခရံၣ်ဖိလၢအဒူတနီၤဆါလီၤဒၣ်လဲာ်အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ အသးဆူတၢ်စိာ်မၤကဲကုၢ်အပူၤဒ်သိးဒီးကမၤသဘျီထီၣ်ပုၤတဖၣ်မ့တမ့ၢ်ကမၤန့ၣ်ကၠုၢ်စ့ၢ်လၢကဒုးအိၣ်ပုၤဖျိၣ်ဖိယာ်ဖိအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢပုၤအပူၤအါခဲမ့ၢ်လၢအအိၣ်လၢခ.န.၃၀တုၤ၁၀၀, ကွဲးဝဲဘဉ်သးတၢ်မၤပိာ်ထွဲအံၤလၢလံာ်ပရၢအပူၤလၢ ညိန့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအိၣ်ခဲမ့ၢ်တၢ်ဘဉ်, လၢအဝဲကွဲးဝဲဆူပုၤကရံၣ်သူးသ့ၣ်တဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ကန့ၣ်တၢ်ကတိၤသ့ၣ်တ ဖၣ်အံၤလၢလံာ်ပရၢဝဲန့ၣ်အဘျီၣ်၅၅:

ပသ့ၣ်ညါပုၤအါကလၢပသးပကျါလၢအဟ့ၣ်တၢ်အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအသးဆူတၢ်စၢ်ဃာ်, ဒ်သိးလၢအဝဲသ့ၣ်ကပူၤက့ၤပုၤ ကန့ၣ်လီၤ. ပုၤအါက, စ့ၢ်ကိး, ဟ့ၣ်လီၤတုၤလံာ်အသးဆူတၢ်စိာ်မၤကဲကုၢ်, လၢတၢ်အလုၢ်အပူၤလၢအဝဲသ့ၣ်ဒီးနီၣ်လၢအဝဲသ့ၣ် အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ကဟ့ၣ်လီၤတၢ်အိၣ်လၢပုၤကအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ရုလိာ်မုၢ်လိာ်အတၢ်အိၣ်သးအံၤဆူဝဲဒိၣ်မးလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢပုၤအပူၤ, ဒီးပုၤစ့ၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်တဖၣ်ဆိကမိၣ် ပာ်သးပုၤအကၤထီၣ်နီၣ်ဒိၣ်နီၣ်ဒ်အဝဲသ့ၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ, လၢအဝဲသ့ၣ်တမ့ၢ်ထဲလၢအသးအိၣ်နီၣ်ဟ့ၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်စုလီၢ်ခိၣ် ခိၣ်တဖၣ်ဘဉ်, မ့မ့ၢ်တုၤဒၣ်လဲာ်လုၢ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်သဘျီလၢတၢ်ကဟ့ၣ်ပုၤကဒၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

စိာ်ပိလူးအတၢ်ကတိၤဖဲ ၂ကရံၣ်သူးဂး၃-၅မၤစၤပၢ်ဖျါထီၣ်န့ၣ်ပုၤအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဆိကမိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ကန့ၣ်တၢ်လၢအဝဲ ကွဲးဝဲဖဲန့ၣ်:

အဝဲဒ်အံၤ, ယအုၣ်ယသးလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်, လၢအသးအိၣ်ပာ်မၤဝဲဖဲအသ့, အခိၣ်တလိာ်အါန့ၣ်အသ့တၢ်တက့ၢ်လီၤ. ဒီးယဃုကညးပုၤအါအါကလဲာ်လၢတၢ်ဘျးဒီးတၢ်မၤဃုာ်ဘဉ်သးဒီးတၢ်မၤစၤပုၤစီဆုံအမံၤအံၤလီၤ. ဒီးမၤဝဲဖဲဒၣ်ပမုၢ်လၢ တၢ်အသးတမ့ၢ်ဘဉ်. မ့ၢ်အဟ့ၣ်လီၤဆိအသးလၢကစၢ်, ဒီးလၢအဝဲဒၣ်, ဖဲယုၤအသးလီၤ (၂ကရံၣ်သူးဂး၃-၅).

လၢလံာ်စီဆုံတတိၤဝဲအံၤအပူၤ, စိာ်ပိလူးပာ်ဖျါထီၣ်ပုၤမၤက့ၤဒနံတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိတဖၣ်အတၢ်သးအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးအဝဲပာ် ဖျါထီၣ်ဝဲလၢအဝဲန့ၣ်မ့ၢ်အတၢ်ပာ်စီဆုံထီၣ်လၢယုၤလၢအဆုၤအဝဲသ့ၣ်လၢကအိၣ်ဒီးတၢ်လုၢ်ထီၣ်သးလၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်နီၣ် ဟ့ၣ်အပူၤဃုာ်ဒီးကစၢ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်နီၣ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ပိးတၢ်လီၤတၢ်သူတၢ်စွဲတဖၣ်ဒီးပုၤလၢအလိၣ်တၢ်မၤစၤမ့ၢ်တၢ်အရုဒိၣ်တမံၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢ တၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ၣ်အတၢ်အိၣ်မူအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒိတဖုမ့ၢ်ယုၤအပူၤဂီၢ်မုၢ်, အဝဲအတၢ်အာၣ်လီၤဒီလီၤအပူၤတၢ်တန့ၣ် လီၤ. အဝဲကဟ့ၣ်ကယာ်ပုၤကိးကဒီးလၢအအိၣ်လၢအဝဲန့ၣ်အပူၤ, ဒီးအဝဲကိးပုၤလၢပကမၤတၢ်န့ၣ်ဒ်သိးစ့ၢ်ကိးလီၤ. မ့ၢ်ဘဉ်စံး ပျီပျီန့ၣ်, တၢ်လၢအအိၣ်ဒီးပုၤခဲလၢာ်ဘဉ်သးဒီးကစၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲမၤပုၤလၢပကပၤဃုာ်အတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်ဒၣ်ဖဲလီၤ. ဒီးပ မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတီဒီးအိၣ်န့ၣ်, ပတဘဉ်တြီၤဘၣ်ကစၢ်အတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်လၢပုၤဂီၢ်မုၢ်လၢအလိၣ်ဘဉ်အိၣ်န့ၣ်ဘဉ်လီၤ.

ခဲအံၤလၢပသိထံကွၢ်ပုၤစီဆုံအတၢ်ရုလိာ်မုၢ်လိာ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ၣ်အပူၤဝဲဒီး, ပအိၣ်ကတဲာ်ကတိၤပ သးလၢပကဆိမိၣ်ကွၢ်ထံတၢ်ရုလိာ်ဘဉ်ထွဲလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ၣ်အပူၤဟ့ၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်တသ့ **Invisible Church**

ပကကွၢ်သကိးတၢ်ထံၣ်ခိၣ်သ့ၣ်ခံမၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးပှၤစီဆံၣ်အတၢ်ရူၤလိာ်မုၢ်လိာ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်တသ့ အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ပကစံးကတိၤဘၣ်ဃးတၢ်ဃုတၢ်ဖိးလၢပှၤန့ၣ်တၢ်ကိးဂးဒီးနီၤဟ့ၣ်ဝဲဒီးခရံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးခံ,ပကစံးကတိၤ ဘၣ်ဃးတၢ်ဃုတၢ်ဖိးလၢပှၤန့ၣ်တၢ်အဂၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်တသ့အပူၤန့ၣ်လီၤ. မဲပကစးထီၣ်ခိၣ် ဖျိတၢ်ကွၢ်သကိးပတၢ်စၢ်ဖျိၣ်သးဒီးခရံၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သးစဲဘူးဒီးခရံၣ် **Union With Christ**

လံာ်စီဆံၣ်အသိၣ်ညီၣ်န့ၣ်ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢပှၤစီဆံၣ်ကွၢ်န့ၣ်ကွၢ်တၢ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျိၣ်အိၣ်ဒီးခရံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ထံၣ်ဝဲအံၤညီၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျါအိၣ်ခိၣ်ဖျိတၢ်စံးလၢပှၤစီဆံၣ်ကွၢ်န့ၣ်ကွၢ်တၢ်တဖၣ်အိၣ်လၢ “ခရံၣ်အပူၤ, ” မ့တမ့ၢ် “လၢအပူၤ ” န့ၣ်လီၤ. လၢကွဲတ ကဟ့ၣ်န့ၣ်,တၢ်ပာ်ဖျိၣ်ထီၣ်သးအံၤအဲၣ်ဒီးစံးဝဲအိၣ်ပညီၣ်လၢယုၣ်ဂျူးကဲထီၣ်ခါၣ်စးလၢပှၤစီဆံၣ်ကွၢ်န့ၣ်ကွၢ်တၢ်တဖၣ်အဂီၢ်လၢပာ် အမဲၣ်ညါ,လီၤဆီဒၣ်တၢ်လၢအဝဲအတၢ်သံဒီးဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်ကွၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်,လၢကွဲအဂၤတဘီၣ်န့ၣ်,အဝဲ အဲၣ်ဒီးစံးဝဲအိၣ်ပညီၣ်လၢပှၤစီဆံၣ်ကွၢ်န့ၣ်ကွၢ်တၢ်တဖၣ်လၢကွဲလၢပာ်ပာ်အိၣ်တသ့အပူၤပာ်ဖျိၣ်ထီၣ်အသးဒီးခရံၣ်လၢကွဲအဂ့ၢ်ဒိၣ်မးအပူၤ န့ၣ်လီၤ. ယုၣ်ဂျူးအိၣ်ဆိးလၢပှၤစီဆံၣ်ကွၢ်န့ၣ်ကွၢ်အပူၤ,ဒီးအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဆိးလၢအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ယဆိကမိၣ်တၢ်သိၣ်လိအကံၢ်အလဲအကျါတမံၤလၢတၢ်မၤဖိစီပီလူးအပူၤလၢအလီၤတံၢ်လီၤဆဲးဒ်အမ့ၢ်ဝဲလၢပဘၣ် တၢ်ပာ်ဖျိၣ်ဃုာ်ပှၤဒီးခရံၣ်,လၢပဘၣ်ထွဲဒီးအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲပကကွၢ်သကိးလံာ်စီဆံၣ်အတၢ်လိာ်ဖျါန့ၣ်,ယဆိကမိၣ်လံာ်စီဆံၣ်သိၣ်လိဝဲ လၢပအိၣ်မူလၢစီအာဒၣ်မ့တမ့ၢ်ပအိၣ်လၢခရံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. နီၢ်နီၢ်န့ၣ်စီအာဒၣ်မ့ၢ်ပှၤကညီအဆိကတၢ်တဂၤလီၤ. ပှၤ ကညီကိးဂးဒီးအိၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်ခါၣ်စးအာဒၣ်အဖိမုၢ်ဖိခါတဖၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အပိဒီးအဝဲသ့ၣ်ဟဲန့ၣ်ဆူပာ်ခိၣ်ဒ်ပှၤ တၢ်ဒီးဘးဖိတဖၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဒီးဘးအနုဆၢန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဘိးကဒါကွံာ်အသးလၢယုၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢအဝဲအဲၣ်ဒီးစံးဝဲအိၣ်ပညီၣ်လၢကဘၣ်တၢ်အုၣ်ကွၢ်အိၣ်ကွၢ်ဒီးတၢ်ပှၤကွၢ်ဒီးကန့ၣ်ခရံၣ်အံၤမ့ၢ်တၢ်ကမၤသကိးတၢ်လၢ ခရံၣ်အပူၤ,ကဘၣ်ထွဲဒီးခရံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢအအဲၣ်ဒီးစံးဝဲအိၣ်ပညီၣ်လၢတၢ်ကပာ်ဖျိၣ်ဃုာ်ပှၤဒီးခရံၣ်မ့ၢ်တၢ်ကဘၣ်ထွဲဒီးအဝဲ အနီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထာၣ်ထီစရဲန့ၣ် **Dr. Tom Schreiner**

အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်ပာ်ဖျိၣ်သးဒီးခရံၣ်အပိဒီးန့ၣ်ဘၣ်ခရံၣ်အတၢ်ဘျူးတၢ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်စံာ်စီတဲစီတ ခိၣ်န့ၣ်,ပန့ၢ်ပာ်တၢ်ဘျူးတၢ်ဖျိၣ်တဖၣ်အံၤလၢအမ့ၢ်,တၢ်မၤတီမၤလီၤတၢ်,တၢ်မၤစီဆံၣ်တၢ်,တၢ်လုၢ်ဖိတၢ်-တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ခဲ လၢာ်လၢပပာ်ဖျါထီၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်လၢပဒီးန့ၣ်လၢတၢ်အုၣ်ကွၢ်အိၣ်ကွၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တၢ်ဒီးန့ၣ်အိၣ်ထဲဒၣ်လၢခရံၣ်အ ပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အပိဒီး,အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်ဒိၣ်လၢပဂီၢ်,အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်အသးအကကံၢ်မိၣ်ပှၤလၢပဂီၢ်,ဒ်သိးတၢ် ကပာ်ဖျိၣ်ပှၤဒီးခရံၣ်လၢကမၤန့ၣ်တၢ်ဘျူးတၢ်ဖျိၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးပမၤန့ၣ်တၢ်ဘျူးတၢ်ဖျိၣ်တဖၣ်အံၤဒ်လဲၣ်,မ့တမ့ၢ်ပဘၣ် တၢ်ပာ်ဖျိၣ်ပှၤဒီးခရံၣ်ဒ်လဲၣ်? ပဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျိၣ်ပှၤဒီးဖျိတၢ်န့ၣ်,ဒီးတၢ်န့ၣ်တမံၤဖါန့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအမိၤဃီပှၤ ဆူတၢ်ပာ်ဖျိၣ်သးဒီးခရံၣ်လၢတၢ်န့ၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်လၢအပာ်လၢယုၤန့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထာၣ်ကွဲးဖြူကွဲး **Dr. Jeffrey Jue**

ပှၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢယုၤဂ့ၢ်ပီညါတဖၣ်ညီၣ်န့ၣ်ကတိၤဘၣ်ဃးတၢ်ပာ်ဖျိၣ်လၢအမူလၢယုၣ်ဂျူးဒီးပှၤစီဆံၣ်ကွၢ်န့ၣ်ကွၢ်တၢ် အဘၣ်စကဒ်တၢ်လၢပန့ၢ်ပာ်အိၣ်တသ့အသိးခိၣ်ဖျိလံာ်စီဆံၣ်တမၤဖျါအိၣ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးဘၣ်ဃးအဝဲမၤတၢ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်အပိ ဒ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်လံာ်စီဆံၣ်မၤဖျါဝဲဆံၣ်ဆံၣ်လၢတၢ်ပာ်ဖျိၣ်ဝဲအံၤပာ်ဃုာ်ပနီၢ်ခိၣ်ဒီးနီၢ်သးတဖၣ်ခံမၤလၢာ်န့ၣ်လီၤ. ပထံၣ်တၢ်အံၤဖဲ ယၢ်ဟ့ၣ်၁၅-၇,ရီမုၤဂး၉-၁၁,ဒီးတၢ်လီၢ်အဂၤအါပူၤအါတီၤန့ၣ်လီၤ. ဒ်တၢ်အဒိတခါဖိအသိးန့ၣ်,ဒိကန့ၣ်စီပီလူးအတၢ်က တီၤဖဲ၁ကရံၣ်သူးဖိး၁၅-၁၇:

မ့ၢ်သုတသ့ၣ်ညါဘၣ်လၢသုနီၢ်ခိၣ်တဖၣ်န့ၣ်,မ့ၢ်ခရံၣ်အဂီၢ်တဖၣ်ဘၣ်ဖါ...မ့မ့ၢ်ပှၤလၢအစဲဘူးလိာ်အသးဒီးကစၢ်န့ၣ်,မ့ၢ် အသးတဖျါန့ၣ်ဃီလီၤ (၁ကရံၣ်သူးဖိး၁၅-၁၇).

ခွါလဲစပာ်ကွံာ်န့ၣ်,ဘျာထံပှၤစံာ်တဲတဲလီၤတၢ်မၤဟူသ့ၣ်ဖျါလၢအအိၣ်မူလၢဂၤခုၣ်န့ၣ်တုၤဂၤ၉၂,ကတိၤဘၣ်ဃးပတၢ် သးစဲဘူးဒီးခရံၣ်လၢအတၢ်စံာ်တဲတဲလီၤ **The Matchless Mystery** အပူၤ,ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢလၢအဖူးစူး

၅:၃၀နှင့်လီ။ ဒီကန့်တင်လၢအဝဲစံးဝဲ:

တၢ်သးစဲဘူးအတၢ်မၤအိၣ်လၢယွၤဒီးပှၤခရံၣ်ဖိအဘၣ်စၢၤ...အဝဲအံၤတမ့ၢ်တၢ်ဃူတၢ်ဖိးဘၣ်; မ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤအါန့ၣ်တၢ်ဒုးစဲဘူး; အဝဲအံၤမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဒုးဘၣ်ထွဲအိၣ်ဒီက့ၢ်ဂီၤတခါအသိးဒီးမ့ၢ်တၢ်အရ့ဒိၣ်လၢတၢ်ဒီတခါညါအဂီၢ်...ခရံၣ်...ကဘၣ်အိၣ်ဒီးအပှၤဂီၢ်မုၢ်; အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ပှၤအရ့ဒိၣ်လၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်လီၤကမၤကမၢ်လၢတၢ်ကဆိကမိၣ်လၢခရံၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ဃးဒီးတၢ်မူလၢခရံၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအဂီၢ်ကမ့ၢ်တၢ်လၢအဃၣ်ကွံၣ်ဖဲပဘၣ်တၢ်ထုးကွံၣ်အိၣ်လၢအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤပှၤဒီးသံဒ်သိးပကမ့ၢ်အဝဲအိၣ်ဖး, အဝဲအတၢ်လီၤစၢၤလီၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျိပဘၣ်တၢ်ဒုးစဲဘူးပှၤဒီးအိၣ်အဃိ, ပှၤန့ၣ်တၢ်ကိးကဲဒဲးကြးတူၢ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢဖးဒိၣ်လၢပတၢ်အုၣ်က့ၢ်ဒိၣ်က့ၢ်အပူၤ, တၢ်ပျၢ်တၢ်ကမၢ်အတၢ်အုၣ်ကိးဖးဒိၣ်, ဒီးတၢ်တုၣ်ဂံၢ်တုၣ်ဘိဖးဒိၣ်လၢပကဆၢထၢၣ်အမ့ၢ်အတီလၢယွၤအမဲၣ်ညါန့ၣ်လီၤ. ပကြးတံးန့ၢ်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘိလၢတၢ်သးစဲဘူးအံၤအအိၣ်, န့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘိဒီဖျိခရံၣ်ဒီးတၢ်ဒုးမ့ၢ်ဒီဖျိသးစိဆံ့န့ၣ်လီၤ. ဒီးပကြးအိၣ်ဒီးတၢ်သးစဲဘူးတလ့ၢ်လၢပတၢ်ရုလိာ်သးဒီးယွၤအပူၤ, သ့ၣ်ညါလၢဒီဖျိပဘၣ်တၢ်ပာ်ခူသ့ၣ်ပှၤလၢခရံၣ်လီၤ. အဝဲအံၤတအံၤဒီးစံးဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်တသိၣ်က့ၢ်သီက့ၢ်ပှၤလၢပတၢ်ဒဲးဘးတဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်. မ့ၢ်မ့ၢ်အဝဲအံၤဒီးစံးဝဲလၢဖဲအဝဲသ့ၣ်မၤန့ၣ်, အဝဲန့ၣ်ကမ့ၢ်တၢ်အိၣ်အတၢ်မၤ, သးအိၣ်လၢကစိၣ်ဒီပှၤဆူတၢ်ဒိၣ်တုၣ်ခိၣ်ပှၤဒီးတၢ်လၢတၢ်ပှၤအကြးအဘၣ်လၢကဘၣ်တၢ်ဒုးစဲဘူးအိၣ်ဒီးယွၤလီၤစါလီၤထီန့ၣ်လီၤ.

ခဲအံၤပကွၢ်တၢ်လံပှၤန့ၣ်တၢ်အတၢ်သးစဲဘူးဒီးခရံၣ်ဝံၤဒီး, ပအိၣ်ကတီၢ်ကတီၢ်ပသးလၢကကွၢ်တၢ်သးစဲဘူးဒီးပှၤန့ၣ်တၢ်လၢခရံၣ်အပူၤအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သးစဲဘူးဒီးပှၤစ့ၢ်က့ၢ်န့ၢ်က့ၢ်တၢ်တဖၣ် Union With Believers

ဒီဖျိပှၤကိးကဲဒဲးလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့အပူၤဘၣ်တၢ်ဒုးစဲဘူးအိၣ်ဒီးခရံၣ်အဃိ, ပှၤစ့ၢ်က့ၢ်န့ၢ်က့ၢ်တၢ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိးဘၣ်တၢ်ဒုးစဲဘူးအိၣ်တဂၤဒီးတဂၤလၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပထံၣ်တၢ်အံၤဖဲရိမ့ၢ် ၂၅, ကလၢတံၣ် ၂၆-၂၈, အ့ဖးစ့ၢ် ၂၅, ဒီးတၢ်လီၤအဂၤတဖၣ်အါမးန့ၣ်လီၤ. ဒီကန့်ကျဲလၢယုၣ်ဂျူစံးကတီၢ်ဝဲဆူအပၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်ရုလိာ်ဘၣ်ထွဲအံၤဖဲယါဟၣ် ၁၇:၂၂-၂၃:

ဒီးတၢ်လၢကတီၢ်လၢန့ၣ်ယၢန့ၣ်, ယဟ့ၣ်လၢအိၣ်, ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ်ကမ့ၢ်တၢ်တမံၤဃီ, ဒ်ပမ့ၢ်တၢ်တမံၤဃီအသိးန့ၣ်လီၤ. ယအိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အပူၤ, ဒီးန့ၣ်လၢယပူၤ, ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ်ကလၢထီၣ်ပှၤထီၣ်လၢတၢ်တမံၤဃီ, ဒ်ပမ့ၢ်တၢ်တမံၤဃီအသိးန့ၣ်လီၤ (ယါဟၣ် ၁၇:၂၂-၂၃).

ဖဲပတၢ်သးစဲဘူးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့မ့ၢ်တၢ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ရုလိာ်သးဒီးတၢ်န့ၢ်ပၢ်လဲၤဒီဖျိပလၢၢ်ဘၣ်အိၣ်သ့အဃိ, ပတၢ်သးစဲဘူးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်တသ့မ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးနီၣ်သးဒီးတၢ်ဘၣ်ဃးအိၣ်ဆိးလၢပထံၣ်အိၣ်တသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပတၢ်အိၣ်အိၣ်မူဒၣ်ဝဲမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဒုးစဲဘူးဃုာ်အိၣ်တပူၤဃီဒ်သိးသိးဒီဖျိခရံၣ်ဒီးအသးန့ၣ်လီၤ. ဒ်တၢ်အစၢအသိးန့ၣ်, ပဝဲကိးကဲဒဲးမ့ၢ်တၢ်တုၣ်သိးသိးလၢခရံၣ်အပူၤ, ဒ်စါပီလူးသိၣ်လိဝဲဖဲ ၂ကရံၣ်သူး ၅:၁၄-၁၆, ကလၢတံၣ် ၂၈, ဒီးကလီစဲ ၃:၁၁န့ၣ်လီၤ. ဒီးတုၣ်ဒၣ်လဲၣ်ပလဲၤဒီဖျိပလၢၢ်ဘၣ်ပဝဲတဂၤဒီးတဂၤအတၢ်သးစဲဒီးတၢ်ဆူးတၢ်ဆါ, ဒ်ပဖးဖဲဝဲကရံၣ်သူး ၁၂:၂၆ န့ၣ်လီၤ.

ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်တသ့အတၢ်ရုလိာ်မုာ်လိာ်အံၤတဘၣ်တၢ်ပာ်ပနီၣ်အိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ဟီၣ်ခိၣ်အဖီခိၣ်ဘၣ်; အဝဲစ့ၢ်ကိးထုးလဲၣ်ထီၣ်အသးဆူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢမူခိၣ်, ဆူပှၤလၢအစ့ၢ်က့ၢ်န့ၢ်က့ၢ်တၢ်တဖၣ်လၢအသံတ့ၢ်ဒီးလဲၤပှၤတ့ၢ်လၢကအိၣ်ဒီးကစၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ပှၤန့ၣ်တၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ရုလိာ်ဘၣ်ထွဲလၢတၢ်န့ၢ်ပၢ်အိၣ်တသ့တဂၤဒီးတဂၤလၢခရံၣ်အပူၤဒီးဒီဖျိခရံၣ်အသိးန့ၣ်, ပအိၣ်ဒီးတၢ်ရုလိာ်ဘၣ်ထွဲတမံၤဃီဒီးပှၤကိးကဲလၢအဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျိၣ်စဲဘူးအိၣ်ဒီးခရံၣ်-ပာ်ဃုာ်ပှၤန့ၣ်တၢ်လၢအအိၣ်ခဲအံၤလၢမူခိၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်စိဆံ့သိၣ်လိဝဲတၢ်ထံၣ်ဆိကမိၣ်အံၤလၢတၢ်လီၤတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်ဇၤတြီ ၁၁: ၁၄ဒီး ၁၂:၂၂-၂၄န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အက့ၢ်အဂီၢ်လၢအလီၤတၢ်နီၣ်တၢ်ဃါလၢလံာ်စိဆံ့သ့လၢကသိၣ်လိတၢ်ဂ့ၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲတၢ်တဲဖျါထီၣ်ဖျါဖျါတၢ်ဃးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒ်ခရံၣ်အတလးမူးပိာ်မုာ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်တၢ်ထံၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်တမံၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့ဘၣ်တၢ်ကတီၢ်ဖျါထီၣ်အိၣ်ဒ်ခရံၣ်အတလးမူးပိာ်မုာ်, ဘၣ်ဆၣ်အဝဲအံၤထီၣ်မ့ၢ်တၢ်ထံၣ်ဆူညါဆူတလးမူးပိာ်မုာ်အတၢ်လၢတၢ်ပှၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်တသ့အပူၤန့ၣ်လီၤ. ပထံၣ်တၢ်အံၤလၢလံာ်စိဆံ့အလီၤလံာ်အပူၤဖဲယဂျါယၢ ၅:၅-၈, ဟီၤဂျူ ၁၃:၂၀, ဒီးအ့ဖးစ့ၢ် ၂၆-၂၇န့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်အက့ၢ်အဂီၢ်တဖၣ်အံၤအတၢ်လၢတၢ်ပှၤအိၣ်ဖျါထီၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်သ့အလၢအပှၤဖဲလိာ်ဖျါဝဲန့ၣ်လီၤ.

